

TÜBİTAK

2013

Faaliyet Raporu

İÇİNDEKİLER

ŞEKİLLER LİSTESİ.....	iv
TABLolar LİSTESİ.....	iv
KISALTMALAR.....	v
BAKAN SUNUŞU.....	x
BAŞKAN SUNUŞU.....	xi
1. GENEL BİLGİLER.....	1
1.1. Misyon.....	1
1.2. Vizyon.....	1
1.3. Yetki Görev ve Sorumluluklar.....	1
1.4. Kuruma İlişkin Bilgiler.....	4
1.4.1. Fiziksel Yapı.....	4
1.4.2. Örgüt Yapısı.....	5
1.4.3. Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar.....	15
1.4.4. İnsan Kaynakları.....	20
1.4.5. Sunulan Hizmetler.....	22
1.4.6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi.....	29
2. AMAÇ VE HEDEFLER.....	32
2.1. İdarenin Amaç ve Hedefleri.....	32
2.2. Temel Politika ve Öncelikler.....	33
3. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER.....	35
3.1. Mali Bilgiler.....	35
3.1.1. Bütçe Uygulama Sonuçları.....	35
3.1.2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar.....	38
3.1.3. Mali Denetim Sonuçları.....	40
3.2. Performans Bilgileri.....	41
3.2.1. Faaliyet ve Proje Bilgileri.....	41
3.2.2. Performans Sonuçları Tablosu.....	91
3.2.3. Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi.....	94
3.2.4. Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi.....	103
4. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	104
4.1. Üstünlükler.....	104
4.1.1. Güçlü Yönler.....	104
4.1.2. Fırsatlar.....	104

4.2.	Zayıflıklar	105
4.2.1.	Zayıf Yönler.....	105
4.2.2.	Tehditler.....	105
4.3.	Değerlendirme	106
5.	ÖNERİ VE TEDBİRLER	107
6.	EKLER.....	108
EK 1.	Bütçe Uygulaması ve Bilançolar (Tablolar)	108
EK 2.	TÜBİTAK TEYDEB Destek Programları Kapsamında Proje Başvuru Sayıları/Yürürlükte Olan Proje Sayıları/Hibe Destek Tutarları (2013).....	124
EK 3.	2013 Yılında Başvuran (B) ve Desteklenen (D) Projelerin Üniversitelere ve Türlerine Göre Sayısal Dağılımı	125
EK 4.	Lisans, Lisansüstü Öğrencileri ve Doktora Sonrası Araştırmacılara Yönelik TÜBİTAK Bilim İnsanı Destekleri (2013)	130
EK 5.	İlk ve Ortaöğretim Öğrencilerine Yönelik TÜBİTAK Bilim İnsanı Destekleri (2013).....	131
İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI		
MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI		

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. TÜBİTAK Organizasyon Şeması.....	6
Şekil 2. İnsan Kaynağının Çalışma Alanlarına Göre Dağılımı	21
Şekil 3. İnsan Kaynağının Eğitim Durumuna Göre Dağılımı.....	21
Şekil 4. Hazırlanan Eğitim Materyalleri	89

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Fiziksel Kaynaklara Ait Bilgiler	4
Tablo 2. Stratejik Amaç ve Hedefler	32
Tablo 3. 2012 ve 2013 Yılından Devreden Gelirler	36
Tablo 4. 2013 Yılı Gider Dağılımı (TL).....	37
Tablo 5. 2013 Yılı Bütçe Gerçekleşme Oranı (TL).....	38
Tablo 6. Gelir Karşılaştırma Tablosu (TL).....	39
Tablo 7. Gider Karşılaştırma Tablosu (TL).....	39
Tablo 8. TÜBİTAK 1003 Öncelikli Alanlar Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı 2013 Yılı Çağrısına İlişkin Veriler.....	41
Tablo 9. TÜBİTAK 1511 Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı 2013 Yılı Çağrısına İlişkin Veriler.....	43
Tablo 10. 2013 Yılında İmzalanan Anlaşmalar	63
Tablo 11. TÜBİTAK 1512 Girişimcilik Aşamalı Destek Programına İlişkin Veriler.....	76
Tablo 12. TÜBİTAK Tarafından Hazırlanan Eğitim Materyalleri	88
Tablo 13. TÜBİTAK 2013 Yılı Performans Sonuçları Tablosu.....	91
Tablo 14. TÜBİTAK 2013 Yılı Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi Tablosu.....	94

KISALTMALAR

AB	: Avrupa Birliği
APSCO	: Asya Pasifik Uzay İşbirliği Örgütü
ARBİS	: Araştırmacı Bilgi Sistemi
ARDEB	: Araştırma Destek Programları Başkanlığı
Ar-Ge	: Araştırma Geliştirme
BİDEB	: Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı
BİLGEM	: Bilişim ve Bilgi Güvenliği İleri Araştırmalar Merkezi
BİLTEG	: Bilişim Teknolojileri Grubu
BİT	: Bilgi İletişim Teknolojileri
BİYOTEG	: Biyoteknoloji, Tarım, Çevre ve Gıda Teknolojileri Grubu
BT	: Bilişim Teknolojileri
BTDB	: Bilim ve Toplum Daire Başkanlığı
BTE	: Bilişim Teknolojileri Enstitüsü
BTY	: Bilim, Teknoloji ve Yenilik
BTYK	: Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu
BTYPDB	: Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Daire Başkanlığı
BUTAL	: Bursa Test ve Analiz Laboratuvarı
CC	: Ortak Kriter
COST	: European Cooperation in Science and Technology (Bilim ve Teknolojide Avrupa İşbirliği)
CSTP	: Committee for Science and Technology Policy (Bilim ve Teknoloji Politikaları Komitesi)
ÇAYDAG	: Çevre, Atmosfer, Yer ve Deniz Bilimleri Araştırma Destek Grubu
DPM	: Destek Programları Müdürlüğü
EAGÜ	: En Az Gelişmiş Ülkeler

EBYS	:	Elektronik Belge Yönetim Sistemi
ED	:	Elektronik Destek
EEEAG	:	Elektrik, Elektronik ve Enformatik Araştırma Destek Grubu
EH	:	Elektronik Harp
ELOTEG	:	Elektrik ve Elektronik Teknolojileri Grubu
EMBC/EMBO	:	European Molecular Biology Conference/Organization (Avrupa Moleküler Biyoloji Konferansı)
EMRP	:	European Metrology Research Programme (Avrupa Metroloji Araştırma Programı)
EPDK	:	Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu
ESYA	:	Elektronik Sertifika Yönetim Altyapısı
ET	:	Elektronik Taarruz
ETAP	:	Eğitim Tanıtım ve Program Değerlendirme Müdürlüğü
GİS	:	Gerçek Zamanlı İşletim Sistemi
GİSDEG	:	Girişim Sermayesi Destekleme Grubu
GSF	:	Global Science Forum (Küresel Bilim Forumu)
HATS	:	Hava Aracı Takip Sistemi
HGK	:	Hassas Güdüm Kiti
ISO	:	International Organization for Standardization (Uluslararası Standartlar Teşkilatı)
İLTAREN	:	İleri Teknolojiler Araştırma Enstitüsü
İŞBAP	:	Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Ağları ve Platformları Kurma Girişimi Programı
KAMAG	:	Kamu Araştırmaları Grubu
KBAG	:	Kimya, Biyoloji Araştırma Destek Grubu
KGK	:	Kanatlı Güdüm Kiti
KGM	:	Karayolları Genel Müdürlüğü
KOBİ	:	Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler

KSM	:	Kamu Sertifikasyon Merkezi
MADES	:	Mali Denetleme ve Sözleşmeler Müdürlüğü
MAG	:	Mühendislik Araştırma Destek Grubu
MAKİTEG	:	Makine İmalat Teknolojileri Grubu
MAM	:	Marmara Araştırma Merkezi
MAM MARTEK	:	Marmara Teknokent A.Ş.
METATEG	:	Malzeme, Metalurji ve Kimya Teknolojileri Grubu
MFAG	:	Matematik, Fizik Araştırma Destek Grubu
MKEK	:	Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu
NEB	:	Nüfuz Edici Bomba
NMCC	:	National Measurement and Calibration Center (Ulusal Ölçüm ve Kalibrasyon Merkezi)
NESTI	:	Bilim ve Teknoloji Göstergeleri Ulusal Uzmanlar Çalışma Grubu
PPÖ	:	Proje Performans Ödülü
PRODİS	:	Proje İzleme ve Değerlendirme Sistemi
PYS	:	Panel Yönetim Sistemi
RGK	:	Reaktif Güç Kompanzasyon
RIHR	:	Working Party on Research Institutions and Human Resources (Araştırma Enstitüleri ve İnsan Kaynakları Çalışma Grubu)
SAGE	:	Savunma Sanayii Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü
SASO	:	Saudi Standards, Metrology and Quality Organization of the Kingdom Saudi Arabia (Suudi Arabistan Standartlar Kurumu)
SAVTAG	:	Savunma ve Güvenlik Teknolojileri Araştırma Destek Grubu
SBAG	:	Sağlık Bilimleri Araştırma Destek Grubu
SGE	:	Siber Güvenlik Enstitüsü
SGK	:	Sosyal Güvenlik Kurumu
SOBAG	:	Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Destek Grubu

SOM	:	Satha Atılan Orta Menzilli Mühimmat
STK	:	Sivil Toplum Kuruluşu
TARAL	:	Türkiye Araştırma Alanı
TBAE	:	Temel Bilimler Araştırma Enstitüsü
TEKGEB	:	Teknoloji Geliştirme Bölgesi
TEKSEB	:	Teknoloji Serbest Bölgesi
TEMEG	:	Teknoloji Transfer Mekanizmaları Destekleme Grubu
TEYDEB	:	Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı
TIP	:	Working Group on Innovation and Technology Policy (Teknoloji ve Yenilik Politikası Çalışma Grubu)
TOVAG	:	Tarım, Ormanlık ve Veterinerlik Araştırma Destek Grubu
TRUBA	:	Türk Ulusal E-Bilim E-Altyapısı
TSE	:	Türk Standartları Enstitüsü
TSK	:	Türk Silahlı Kuvvetleri
TTGV	:	Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı
TUG	:	TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi
TÜBA	:	Türkiye Bilimler Akademisi
TÜBİTAK	:	Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TÜRKAK	:	Türk Akreditasyon Kurumu
TÜSİAD	:	Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği
TÜSSİDE	:	Türkiye Sanayi Sevk ve İdare Enstitüsü
TYH	:	Teknoloji Yol Haritaları
TWAS	:	Third World Academy of Sciences (3. Dünya Bilimler Akademisi)
UBTYS	:	Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi
UBYT	:	Uluslararası Bilimsel Yayınları Teşvik Programı
UEKAE	:	Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü

UİDB	:	Uluslararası İşbirliği Daire Başkanlığı
ULAKBİM	:	Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi
ULAKNET	:	Ulusal Akademik Ağ
UME	:	Ulusal Metroloji Enstitüsü
USETEG	:	Ulaştırma, Savunma, Enerji ve Tekstil Teknolojileri Grubu
UZAG	:	Uzay Araştırmaları Grubu
UZAY	:	Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsü
YTE	:	Yazılım Teknolojileri Enstitüsü

BAKAN SUNUŞU

2013 yılında kuruluşunun 50. yılını kutlayan TÜBİTAK, kurulduğu tarihten bu güne kadar ülkemizin bilim ve teknoloji alanındaki faaliyetlerini başarıyla sürdürmüş, son yıllarda da bu alanlarda gerçekleştirilen atılımlarda öncü rol oynamıştır.

Bilim ve teknolojinin olduğu her alanda faaliyetleri bulunan TÜBİTAK, Ar-Ge ve yenilik çalışmaları yapan paydaşlarının projelerini ve bilim insanlarını desteklemekte, merkez ve enstitülerinde ise ülke öncelikleri doğrultusunda Ar-Ge çalışmaları yürütmektedir. TÜBİTAK ayrıca bilim toplum faaliyetleriyle ülkemizde bu alanlardaki farkındalığı artırmayı hedeflemektedir.

Özel sektörün Ar-Ge çalışmalarında daha güçlü olmasını ve girişimcilik kültürünün artmasını sağlamak amacıyla birçok destek mekanizmasını hayata geçirerek bilim ve teknoloji alanındaki kalkınmaya önemli katkı sağlamaktadır.

TÜBİTAK, vizyonunda da belirtildiği gibi “Bilim, teknoloji ve yenilik yoluyla, paylaşımcı, yönlendirici ve katılımcı yaklaşımlarla, toplumumuzun ekonomik, sosyal ve çevresel yaşam kalitesinin çağdaş uygarlık düzeyine kavuşmasına hizmet eden, alanında uluslararası etkinliğe sahip bir kurum olmak” hedefi doğrultusunda faaliyetlerini 2013 yılında da devam ettirmiştir. Bahse konu faaliyetlerin kamuoyuyla paylaşılması amacıyla hazırlanan bu faaliyet raporunun hazırlanmasında emeği geçen Kurum personeline teşekkür ederim.

Fikri IŞIK

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

BAŞKAN SUNUŞU

Yarım asırlık tarihinde TÜBİTAK, gücünü bilim ve teknolojiye alarak, toplumumuzun ekonomik ve sosyal yaşam kalitesini artırmayı hedefleyen önemli çalışmalara imza atmıştır. Tüm bu çalışmalar; bilim insanlarımız, üniversitelerimiz, sanayimiz ve siyasi iradenin değerli katkılarıyla gerçekleştirilmiştir. TÜBİTAK; enstitüleri, destek programları, geliştirdiği bilim, teknoloji ve yenilik politikaları, burs olanakları, uluslararası düzeydeki çalışmaları, bilim ve toplum faaliyetleri ve popüler bilim yayınlarıyla ülkemizin bilim ve teknoloji alanında bir cazibe merkezi haline gelmesinde Türkiye'nin lokomotifini olmaya devam edecektir.

TÜBİTAK 2013-2017 Stratejik Planı'nın ilk uygulama yılı olan 2013'te Plan kapsamında belirlenen hedefler doğrultusunda Kurumumuz, ülkemizdeki bilim insanı sayısını ve niteliğini artırmak, ülke öncelikleri kapsamında proje desteklemek ve yürütmek, ülkemizdeki bilim ve teknoloji kültürünün gelişimini sağlamak, ilgili tüm kesimlerin Ar-Ge, yenilik ve girişimcilik faaliyetlerini desteklemek, uluslararası programlar ve işbirlikleri vasıtasıyla ülkemizin gelişimine katkı sağlamak için çeşitli faaliyetler yürütmüştür.

Sekretaryası TÜBİTAK tarafından gerçekleştirilen BTYK'nın 25 ve 26. toplantıları 2013 yılında gerçekleştirilmiştir. Ana gündemi "Türkiye e-Devlet Değerlendirmesi ve Üstün Yetenekli Bireyler olan 25. Toplantıda ülkemizdeki e-Devlet sistemin yapısına ilişkin önemli kararlar alınmış ve Üstün Yetenekli Bireyler Strateji ve Uygulama Planı 2013-2017 kabul edilmiştir. "Türkiye'nin Enerji Teknolojileri Vizyonu" gündemiyle gerçekleştirilen 26. toplantıda ise enerji alanındaki kritik teknolojilerin ülkemizde geliştirilmesine yönelik 7 yeni karar alınmıştır.

Ayrıca, 2013 yılında Ar-Ge, yenilik ve girişimcilik faaliyetlerinin desteklenmesine yönelik yeni programlar/mekanizmalar hayata geçirilmiş, devam eden programlarda çeşitli iyileştirmeler gerçekleştirilmiştir:

- Yeni uygulamaya konulan 3001-Başlangıç Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı ile Ar-Ge projesi hazırlama ve yürütme kültürünün yaygınlaşmasını sağlamak için daha önce ARDEB projesinde yürütücü olmamış araştırmacıların projeleri desteklenmektedir.
- 2013 yılı ikinci dönemi yürürlüğe giren 1005-Ulusal Yeni Fikirler ve Ürünler Araştırma Destek Programı ile de ülkemizde ihtiyaç duyulan, teknolojik dışa bağımlılığımızı azaltacak ve/veya ülkemizin rekabet gücünü artıracak Ar-Ge projelerinin desteklenmesi amaçlanmaktadır.
- 2013 yılında uygulamaya alınan Proje Performans Ödülü Uygulaması ise yüksek başarı ile sonuçlanan projelerin yürütücü ve araştırmacılarını ödüllendirmek için TÜBİTAK tarafından verilen bir teşvik ödülüdür.

- Makale teşviğinde yeni bir döneme geçilmiş her dergiye alanı dikkate alarak farklı puanlandırma ve daha kaliteli makaleye daha yüksek teşvik imkanı sağlanmıştır.
- 1601-Yenilik ve Girişimcilik Alanlarında Kapasite Artırılmasına Yönelik Destek Programı kapsamında eğitim, mentörlük, kümelenme, işbirliği ağları, proje pazarı, yatırım pazarı alanlarında çağrılar açılması planlanmaktadır. 2013 yılında Üniversitelerde Girişimcilik Sertifikası Programı Çağrısı ve Mentörlük Mekanizması Geliştirilmesi Uygulanması Çağrısı olmak üzere 2 çağrıya çıkmıştır. Üniversitelerde Girişimcilik Sertifikası Programı Çağrısı kapsamında 48 başvuru alınmış olup, 14 üniversitenin desteklenmesine karar verilmiştir. Mentörlük Mekanizması Geliştirilmesi Uygulanması Çağrısı kapsamında başvurular 2014 yılı Şubat ayına kadar alınacaktır.
- 1512-Bireysel Girişimcilik Aşamalı Destek Programı'nın devamında 1512 kaynaklı firmaların pazarda yer alma ve yaşama şansını artırmak için özel sektörle eş fonlama imkanı içeren 1512/B mekanizması geliştirilmiş ve çağrıya çıkmıştır.
- 1602-TÜBİTAK Patent Destek Programı ülkemiz kaynaklı ulusal ve uluslararası patent başvuru sayısının artırılması, gerçek ve tüzel kişilerin patent başvurusu yapmaya teşvik edilmesi ve ülkemizdeki patent sayısının artırılması amacıyla kabul edilmiş olup 2014 yılından itibaren uygulanmaya başlamıştır.
- 1513-Teknoloji Transfer Ofisleri Destek Programı'nın 2012 ve 2013 yılında açılan iki çağrısı neticesinde toplam 20 üniversitenin Teknoloji Transfer Ofisi desteklenmektedir.
- Bilim insanı destekleri kapsamında sanayinin bir sorununu çözmeyi hedefleyen ve sanayide uygulama potansiyeli olan projelere yönelik Sanayi Odaklı Lisans Bitirme Proje Yarışması; üniversite düzeyindeki gençlerimizi yazılım, girişimcilik ve yenilikçilik alanlarında teşvik etmek amacıyla Yazılım, Girişimcilik ve Yenilikçilik Yarışmaları başlatılmıştır.
- Yine bu kapsamda Times Üniversite sıralamasında alanında ilk 100'de yer alan üniversitelerde lisansüstü eğitim fırsatı sağlamak üzere 2213-Yurt Dışı Lisansüstü Burs Programı oluşturulmuş, Yurt İçi Lisansüstü Burs Programı, Yabancı Uyruklular için Lisansüstü Burs Programı ve Yurt İçi Lisansüstü Teşvik Bursu Uygulamalarında revizyon gerçekleştirilmiştir.
- Ülkemizde bilim ve toplum faaliyetlerinin yaygınlaştırılması amacıyla 2023 yılı itibarıyla tüm illerimizde dünya standartlarında bilim merkezleri kurulması hedefi doğrultusunda Bursa, Ankara, Kayseri, Kocaeli, Sakarya, Konya, Eskişehir ve Gaziantep'te bilim merkezi açmak için Büyükşehir Belediyeleri ile işbirliği çalışmalarına bu yıl devam edilmiştir. 5001-Akademik e-Kitap ve 5002-Akademik e-Ders programları ile üniversitelerde Türkçe akademik kaynak

eksikliğinin giderilmesi, modern araçlarla zenginleştirilen ders materyallerinin tüm öğrencilerin erişimine sunulması amaçlanmaktadır.

Uluslararası düzeyde Ar-Ge ve yenilik işbirliği faaliyetleri ve çalışmalarını da bu yıl da artarak devam etmiştir. ABD’de araştırma faaliyetlerini yürüten araştırmacıların Türkiye’deki ulusal ve uluslararası fon ve destek mekanizmaları hakkında bilgilendirilmesini amaçlayan “Hedef Türkiye” çalıştayları ABD’nin Houston, Raleigh ve Atlanta şehirlerinde düzenlemiştir. İstanbul’da yurt dışında yaşayan 100 Türk bilim insanını ile Türkiye’den araştırmacılar ve üniversite, özel sektör ve kamu yöneticilerinden oluşan 220 kişi ile ‘Yurt Dışındaki Türk Bilim İnsanları 2. Kurultayı’ gerçekleştirilmiştir.

TÜBİTAK bünyesinde 2013 yılında ayrıca Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi 2011-2016’da belirtilen öncelikli alanların ilgili konularında teknoloji yol haritaları (TYH) oluşturulmuştur. İlk aşamada 9 farklı teknoloji alanında geniş bir paydaş katılımıyla hazırlanan TYH’ler konu özelinde somut Ar-Ge ve yenilik hedefleri, bu hedeflerin gerçekleşmesi için geliştirilmesi gereken ürün/teknolojilerin teknik özelliklerini, giderilmesi gereken teknolojik boşlukları ve hedefe götüren iş paketlerini içermektedir

TÜBİTAK’ın merkez ve enstitülerinde de 2013 yılında ülkemiz için kritik Ar-Ge çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Savunma sektöründeki tüm sistemlerde kullanılan ve dünyada 11 adet bulunan Gerçek Zamanlı İşletim Sistemi (GİS) tamamen yerli olarak geliştirilmiştir. Türkiye’de ilk defa insan genomunun dizilendiği araştırmalarda 4 hastalık ile genler arasındaki ilişki ortaya çıkarılmıştır. TÜBİTAK Marmara Araştırma Gemisi denize indirilmiş ve çalışmalarına başlamıştır. Hava Aracı Takip Sistemi (HATS), Türkiye’nin ilk yerli füze yakıtı, maden kazalarında arama kurtarmayı gerçekleştirecek mobil robot gibi ülkemiz için önemli projeler de yine bu sene tamamlanmıştır.

Tüm bu faaliyetlerin yürütülmesi ve raporun hazırlanması sırasında emeği geçen tüm Kurum çalışanlarına teşekkür eder, TÜBİTAK’ın çalışmalarına aynı kararlılıkla devam edeceğini bir kez daha vurgulamak isterim.

Prof. Dr. Yücel ALTUNBAŞAK
Başkan

1. GENEL BİLGİLER

1.1. Misyon

TÜBİTAK Bilim Kurulu tarafından 1 Eylül 2012 tarihinde onaylanan TÜBİTAK'ın misyonu şöyledir:

“Ülkemizin rekabet gücünü ve refahını artırmak ve sürekli kılmak için toplumun her kesimi ve ilgili kurumlarla işbirliği içerisinde, ulusal önceliklerimiz doğrultusunda bilim ve teknoloji politikası önerileri hazırlamak, Ar-Ge yenilikçilik ve girişimcilik faaliyetlerini desteklemek ve yürütmek, araştırma sonucunda ortaya çıkan bilginin sanayiye aktarılması süreçlerine katkı sağlamak, bilim ve teknoloji kültürü oluşturmada öncü rol oynamak bunları gerçekleştirecek insan kaynakları, altyapı ve araçların geliştirilmesine katkı sağlamak.”

1.2. Vizyon

5 Eylül 2009 tarihli 178 sayılı TÜBİTAK Bilim Kurulu kararı ile onaylanan TÜBİTAK'ın vizyonu şöyledir:

“Bilim, teknoloji ve yenilik yoluyla, paylaşımcı, yönlendirici ve katılımcı yaklaşımlarla, toplumumuzun ekonomik, sosyal ve çevresel yaşam kalitesinin çağdaş uygarlık düzeyine kavuşmasına hizmet eden, alanında uluslararası etkinliğe sahip bir kurum olmak.”

1.3. Yetki Görev ve Sorumluluklar

Kurum, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu adı altında, 24 Temmuz 1963 tarih ve 11462 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 278 sayılı Kanun ile kurulmuştur.

Kuruluş Kanunu'nun 1'inci maddesine göre TÜBİTAK'ın kuruluş amacı; "Türkiye'nin rekabet gücü ve refahını artırmak ve sürekli kılmak için; toplumun her kesimi ve ilgili kurumlarla işbirliği içinde, ulusal öncelikler doğrultusunda bilim ve teknoloji politikaları geliştirmek, bunları gerçekleştirecek alt yapı ve araçların oluşturulmasına katkı sağlamak, araştırma ve geliştirme faaliyetlerini özendirmek, desteklemek, koordine etmek, yürütmek, bilim ve teknoloji kültürünün geliştirilmesinde öncülük yapmak"tır. Kurumun "tüzel kişiliği, idari ve mali özerkliği" vardır. Bilim,

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın "ilgili" kuruluşlarından olan TÜBİTAK, kendi Kanununda belirtilmeyen hallerde özel hukuk hükümlerine tabidir.

TÜBİTAK'ın Kurulması Hakkında Kanunda TÜBİTAK'ın görevleri aşağıdaki şekilde belirtilmektedir:

a) (Değişik: 29/6/2005 - 5376/2 md.) Bilimsel ve teknolojik alanlarda, araştırma ve geliştirme faaliyetlerini desteklemek, koordine etmek, izlemek, yapmayı özendirmek ve yapmak; bu amaçla program ve projeler geliştirmek;

b) Türkiye'nin bilim ve teknoloji politikalarının saptanmasında Hükümete yardımcı olmak; "Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu"na sekreteryaya görevi yapmak,

c) (Değişik: 29/6/2005 - 5376/2 md.) Ülkemizin bilim ve teknolojiye, buluş ve yeniliğe dayalı rekabet gücünün yükseltilmesine, ekonomik ve sosyal gelişmesine, ülke güvenliğine, insan ve çevre sağlığına katkı sağlamaya dönük stratejik alanlarda araştırmalar yapmak ve yaptırmak, teknoloji alt yapısını güçlendirmek amacıyla merkezler ve enstitüler kurmak;

d) (Değişik: 04/07/2012 – 6353/5 md.) Kurum bünyesinde araştırma ve geliştirme faaliyetlerini yapan merkezlerde, enstitülerde ve birimlerde geliştirilen teknolojilerin üretimde ve ihtiyaç duyulan alanlarda kullanılmasını, tanıtılmasını veya bunlardan daha kolay yararlanılmasını sağlamak için gerekli ortamları ve yönetim yöntemlerini hazırlamak ve bu teknolojilerin ülke ekonomisine, sınaî ve sosyal gelişmeye katkıda bulunacak ticari değere dönüşmesini sağlamak, bu amaçla ilgili Bakanın onayı üzerine şirket kurmak, kurulmuş şirketlere ortak olmak;

e) (Değişik: 04/07/2012 – 6353/5 md.) Kamu ve özel sektörün teknolojik araştırma, geliştirme ve yenilik faaliyetlerine etkin katılımını sağlayacak teşvik ve destek sistemlerini geliştirmek ve uygulamak; erken aşamadaki gelişme potansiyeli olan buluşların ticarileştirilmesi amacıyla faaliyet gösteren tüzel kişi ve fonları desteklemek, ayrıca bu amaçla ilgili Bakanın onayı üzerine şirket kurmak, kurulmuş şirketlerde imtiyazlı pay sahibi olmak; kamu ve özel sektörün araştırma, geliştirme ve yenilik faaliyetleri sonucu elde edecekleri çıktılarının ticari değere dönüştürülmesini desteklemek; sanayinin üniversite ve araştırma kurum ve kuruluşları ile iş birliği yapmasını sağlayacak programlar geliştirmek ve bu iş birliğinin somut hale dönüşebileceği ortamlar oluşturmak; bu alanlarda girişimciliği desteklemek; fikri ve sınaî haklara ilişkin destek vermek; bu bentte sayılan amaçlarla Bilim Kurulu tarafından belirlenecek usul ve esaslar doğrultusunda teminatlı veya bir defaya mahsus olmak üzere teminat alınmaksızın, hibe niteliğinde ve/veya geri ödemeli destekler vermek ve ön ödemede bulunmak;"

f) Türkiye'nin taraf olacağı bilimsel ve teknolojik yardım ve işbirliği anlaşmalarının hazırlanması ve müzakeresinde Hükümete yardımcı olmak ve bu anlaşmaların izlenme ve uygulanmasında 244 ve 1173 sayılı Kanunlar çerçevesinde görev almak;

g) Görev alanına giren faaliyetlerle ilgili yerli ve yabancı araştırma kurumları ve araştırmacılarla her türlü bilimsel ve teknik işbirliği yapmak ve bu kurumlara, gerekirse üye olmak; uluslararası bilimsel ve teknik anlaşmalara Türkiye adına taraf olmak;

h) Görev alanına giren konularda ulusal ve uluslararası kongre, seminer, kollokyum gibi bilimsel toplantıları desteklemek, düzenlemek ve bunlara katılmak;

ı) (Değişik: 29/6/2005 - 5376/2 md.) Ülkemiz genelinde bilim ve teknoloji kültürünün geliştirilmesinde öncülük yapmak; bu amaçla Kurumun ilgi ve faaliyet alanlarında Türkçe ve yabancı dillerde süreli ve süresiz yayınlar yapmak, çoklu ortamlarda doküman ve belge oluşturmak ve bu tür yayınları ve etkinlikleri desteklemek;

i) (Değişik: 29/6/2005 - 5376/2 md.) Dokümantasyon, bilgi sistemleri, bilgi bankaları, veri tabanları, kütüphane ve arşiv gibi bilimsel ve teknolojik destek birimleri kurmak, mevcut ulusal ve uluslararası yapı ve sistemlerle iş birliği yapmak; araştırma ve eğitim kuruluşları arasında araştırma ve eğitim amaçlı elektronik haberleşme hizmeti verecek ağlar kurmak, işletmek ve bu ağların yurt içi ve yurt dışındaki ağlarla bağlantısını sağlamak;

j) Bilim adamlarının, araştırmacıların yetiştirilmeleri ve geliştirilmeleri için olanaklar sağlamak; bu amaçla ödüller vermek, öğrenim ve öğrenim sonrasında üstün başarısıyla kendini gösteren gençleri izleyerek onların yetişme ve gelişmelerine yardım etmek ve bu amaçla burslar vermek, yarışmalar düzenlemek ve yayınlar yapmak,

k) (Ek: 29/6/2005 - 5376/2 md.) Bilimsel ve teknolojik gelişmeleri aktarmak, bu alanlardaki yönetsel bilgi ve becerilerin artırılmasına yönelik danışmanlık hizmeti vermek, eğitimler yapmak ve yaptırmak;

l) (Değişik: 29/6/2005 - 5376/2 md.) Yukarıda belirtilen amaçların gerçekleştirilmesi ve görevlerin yerine getirilebilmesi ile ilgili her türlü faaliyetlerde bulunmak ve gerekli parasal desteği sağlamak.

(Ek fıkra: 4/7/2012 - 6353/5 md.) "Kurum, sayılan görevlerini yerine getirmek amacıyla, kuluçka merkezi, teknoloji merkezi, teknoloji transfer ofisleri, proje geliştirme ve bilgi aktarım merkezleri, bilim merkezi, bilim parkı ve benzerlerini kurmak ve desteklemek, yurt dışı irtibat büroları kurmak, destek programları oluşturmak, iş birliği ağları ve kümelenme faaliyetlerini desteklemek, proje pazarı, bilim fuarı, yarışma ve benzeri etkinlikleri düzenlemek ve desteklemek, ödül, burs

ve teşvik ikramiyesi vermek, Bilim Kurulu tarafından belirlenecek usul ve esaslar doğrultusunda teminat alınmaksızın hibe ve/veya kredi olarak sermaye desteği vermek ve ön ödemede bulunmak ve yukarıda belirtilen görevlerin yerine getirilmesi ile ilgili her türlü faaliyette bulunmak ve gerekli desteği sağlamak yetkisini haizdir.”

1.4. Kuruma İlişkin Bilgiler

1.4.1. Fiziksel Yapı

TÜBİTAK Başkanlık ile Ar-Ge ve Ar-Ge Kolaylık Birimlerinde 2013 yıl sonu fiziksel kaynaklar aşağıda verilmiştir.

Tablo 1. Fiziksel Kaynaklara Ait Bilgiler

Kaynak	BAŞKANLIK	TÜBİTAK MAM	TÜBİTAK BİLGEM	TÜBİTAK UME	TÜBİTAK TÜSSİDE	TÜBİTAK TEKSEB ve TEKNOPARK	TÜBİTAK SAGE	TÜBİTAK UZAY	TÜBİTAK ULAKBİM	TÜBİTAK BUTAL	TÜBİTAK TUG	TÜBİTAK BEŞEVLER Y.	YTE-Kiralık Bina	SGE-Kiralık Bina	İLTAREN Ank. Ümitköy	TOPLAM
Kapalı Bina Alanı (1000 m ²)	25	109,6	66,3	51,5	17,2	21,4	28,7	9,2	8,7	7,4	3,7	0,5	4,2	0,5	11	364,9
Arazi Alanı (1000 m ²)	3,5			7.950			2.445	11,7	-	14	585	1	-	-	25	11.035

TÜBİTAK Başkanlık Binası Ankara’da yer almaktadır. Ankara ve farklı yerlerde bulunan Enstitü ve bağlı kuruluşlar da Başkanlığa bağlı olarak faaliyetine devam etmektedirler. Ankara’da TÜBİTAK SAGE, TÜBİTAK UZAY ve TÜBİTAK ULAKBİM yer almaktadır. Ayrıca, Ankara dışında yerleşik Merkezlerin Yazılım Teknolojileri Enstitüsü (YTE), Siber Güvenlik Enstitüsü (SGE) ve İleri Teknolojiler Araştırma Enstitüsü (İLTAREN) gibi ilgili birimlerinin de Ankara’da faaliyetleri bulunmaktadır. Bursa’da TÜBİTAK BUTAL yer almaktadır. Antalya’da TÜBİTAK TUG konuşlanmıştır. Gebze’de bulunan TÜBİTAK Yerleşkesinde ise TÜBİTAK MAM Başkanlığı, TÜBİTAK BİLGEM Başkanlığı TÜBİTAK UME ve TÜBİTAK TÜSSİDE bulunmaktadır.

1.4.2. Örgüt Yapısı

TÜBİTAK Organizasyon Şeması Şekil 1’de verilmiştir. 278 sayılı Kuruluş Kanunu’nun 651 sayılı KHK ile değişik 4. maddesine göre on dört üye ile Başkan ve iki Başkan Yardımcısı dahil 17 üyeden oluşan Bilim Kurulu, Kurumun en üst karar organıdır. Başkan, Kurumun ve Bilim Kurulunun Başkanıdır.

TÜBİTAK Başkanlık

TÜBİTAK Başkanlığı, Başkan ve dört Başkan Yardımcısı ile Genel Sekreterden oluşmaktadır. TÜBİTAK Başkanlığında 2013 yılı sonu itibarıyla Başkana bağlı dört Başkan Yardımcısı ve bir Genel Sekreter bulunmaktadır.

TÜBİTAK Merkez ve enstitüleri, faaliyetlerine göre TÜBİTAK Ar-Ge ve Ar-Ge Kolaylık Birimleri olarak yapılandırılmıştır.

Ar-Ge Birimleri

- Marmara Araştırma Merkezi (TÜBİTAK MAM)
- Bilişim ve Bilgi Güvenliği İleri Teknolojiler Araştırma Merkezi (TÜBİTAK BİLGEM)
- Savunma Sanayii Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü (TÜBİTAK SAGE)
- Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsü (TÜBİTAK UZAY)
- Ulusal Metroloji Enstitüsü (TÜBİTAK UME)
- Türkiye Sanayi Sevk ve İdare Enstitüsü (TÜBİTAK TÜSSİDE)
- Teknoloji Serbest Bölgesi (TEKSEB) ve TEKNOPARK

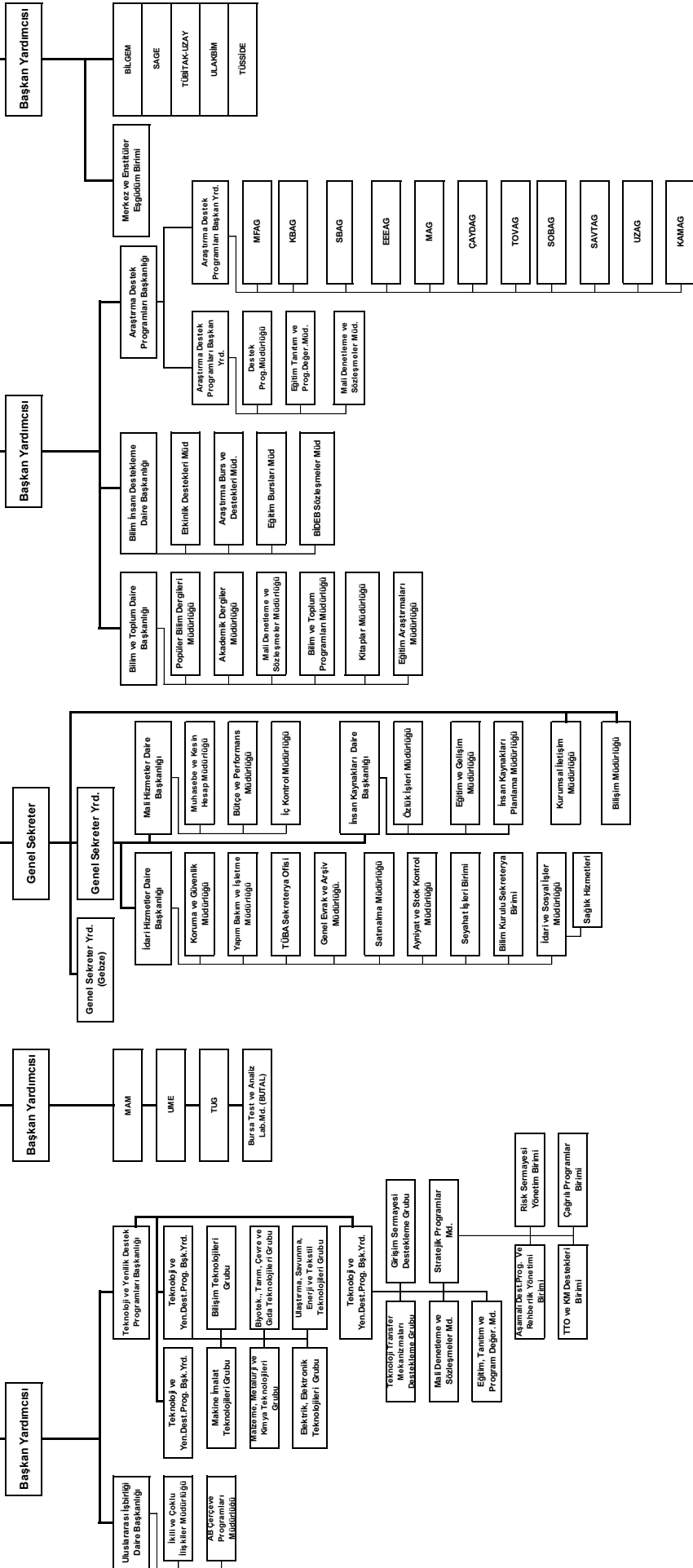
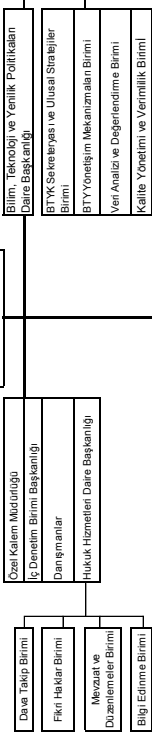
Ar-Ge Kolaylık Birimleri

- Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi (TÜBİTAK ULAKBİM)
- Bursa Test ve Analiz Laboratuvarı (TÜBİTAK BUTAL)
- TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi (TÜBİTAK TUG)

BİLİM KURULU

BAŞKAN

Şekil 1. TÜBİTAK Organizasyon Şeması

Başkanlık Birimleri

Kurumun Kuruluş Kanunu'nda belirtilen temel işlevlerini yerine getiren Başkanlık birimleri aşağıda verilmektedir:

İç Denetim Birimi Başkanlığı

İç Denetim Birimi Başkanlığının misyonu, Kurumun misyon ve vizyonuna ulaşmak için tüm işlem, süreç ve faaliyetlerin; amaç ve politikalara, kalkınma planına ve programlarına, stratejik planlara, performans programlarına ve mevzuata uygun olarak yürütülmesini; kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını; bilgilerin güvenilirliğini, bütünlüğünü ve zamanında elde edilebilirliğini risk odaklı; uygunluk, performans, mali, bilgi teknolojisi ve sistem denetimi uygulamalarıyla nesnel güvence sağlayarak kuruma değer katmaktır.

Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Daire Başkanlığı (BTYPDB)

Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Daire Başkanlığı ülkemizin rekabet gücünü, refahını artırmak ve sürekli kılmak için gösterilen ulusal çabada, ülkemizdeki gelişmeleri ve dünyadaki bilim, teknoloji ve yenilik (BTY) politikalarını yakından izleyip, değerlendirerek; çeşitli politika oluşturma yöntemleriyle ilgili araştırmaları yaparak/yaptırarak; ulusal BTY politika önerilerini oluşturmak ve mevcut politikaların gerçekleştirilmesine yönelik araçların belirleme ve önerme çalışmalarını yürütmektedir.

Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Daire Başkanlığı'nın ana görev alanları; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nun (BTYK) Sekretarya hizmetini yürütmek, ulusal BTY politikalarını uygulamak, izlemek ve değerlendirmek, ilgili kamu kurumları, yükseköğretim kurumları ve özel sektör ile işbirliği içinde politika önerileri hazırlamak, bu önerilerin oluşturulmasına ve politikaların uygulanmasına yönelik araçlar geliştirmek ve dünyada BTY alanındaki gelişmeleri yakından izlemek olarak özetlenebilir.

Hukuk Hizmetleri Daire Başkanlığı

Hukuk Hizmetleri Daire Başkanlığı, Bilim Kurulu'nun 6 Ekim 2012 tarihli ve 212 sayılı toplantısında kabul edilen Çalışma Esasları uyarınca; Kurumun taraf olduğu adli ve idari davalarda, iç ve dış tahkim yargılamasında, icra işlemlerinde ve yargıya intikal eden diğer her türlü hukuki uyuşmazlıklarda idareyi temsil etmek, idare hizmetleriyle ilgili olarak diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından hazırlanan mevzuat taslaklarını, idare birimleri tarafından hazırlanan mevzuat taslakları ile düzenlenecek her türlü sözleşme ve şartname taslaklarını, idare ile üçüncü kişiler arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin işleri ve idare birimlerince sorulacak

diğer işleri inceleyip hukuki mütalaasını bildirmek, anlaşmazlıkları önleyici hukuki tedbirleri almak, uyuşmazlıkların sulh yoluyla çözümü konusunda mütalaa vermek, idarenin amaçlarını daha iyi gerçekleştirmek, mevzuata, plan ve programa uygun çalışmalarını temin etmek amacıyla gerekli hukuki teklifleri hazırlamak, hukuki uyuşmazlık değerlendirme komisyonunun sekretarya hizmetlerini ve idaresince verilen diğer görevleri yürütmek ve Başkan tarafından kendisine verilen diğer görevleri yapmakla görevlidir. Anılan Esaslara göre Daire Başkanlığı, Dava Takip Birimi, Fikri Haklar Birimi, Mevzuat ve Düzenlemeler Birimi, Bilgi Edinme Birimi ile Başkan tarafından kurulması uygun görülen diğer birimlerden oluşmaktadır.

Araştırma Destek Programları Başkanlığı (ARDEB)

Ülkemizdeki Ar-Ge kapasitesini artırmak amacıyla çalışmalarını sürdüren ARDEB, 8 farklı destek programı ile üniversite, eğitim araştırma hastaneleri ve araştırma enstitüleri başta olmak üzere akademisyenlerin, özel sektör ve kamuda çalışan araştırmacıların projelerine geri ödemesiz destek vermektedir. Türkiye'nin öncelikli alanlarındaki Ar-Ge projelerini destekleyen ARDEB, başlangıç projelerine, ulusal çaptaki yeni fikir ve ürünlere, genç araştırmacıların kariyerlerini geliştirme amaçlı projelerine de önemli imkanlar sunmaktadır. Ayrıca, kamu kurumlarımızın Ar-Ge ile giderilebilecek ihtiyaçlarını karşılamak ve sorunlarına çözüm üretmek amacıyla önerilen Ar-Ge projelerine de destek verilmektedir.

ARDEB bu faaliyetlerini aşağıda belirtilen konularında uzmanlaşmış araştırma destek grupları ve müdürlükler ile yerine getirmektedir:

- Çevre, Atmosfer, Yer ve Deniz Bilimleri Araştırma Destek Grubu (ÇAYDAG)
- Elektrik, Elektronik ve Enformatik Araştırma Destek Grubu (EEEAG)
- Kamu Araştırmaları Destek Grubu (KAMAG)
- Mühendislik Araştırma Destek Grubu (MAG)
- Savunma ve Güvenlik Teknolojileri Araştırma Destek Grubu (SAVTAG)
- Sağlık Bilimleri Araştırma Destek Grubu (SBAG)
- Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Destek Grubu (SOBAG)
- Kimya, Biyoloji Araştırma Destek Grubu (KBAG)
- Matematik, Fizik Araştırma Destek Grubu (MFAG)
- Tarım, Ormancılık ve Veterinerlik Araştırma Destek Grubu (TOVAG)

- Uzay Araştırma Destek Grubu (UZAG)
- Eğitim, Tanıtım ve Program Değerlendirme M¼d¼rl¼đ¼ (ETAP)
- Destek Programları M¼d¼rl¼đ¼ (DPM)
- Mali Denetleme ve S¼zleřmeler M¼d¼rl¼đ¼ (MADES)

Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı (TEYDEB)

End¼striyel araştırma ve teknoloji geliştirmek; yenilikleri desteklemek; ¼zendirmek; izlemek ve ¼niversite-sanayi ilişkilerini geliştirmek T¼B¼TAK'ın temel işlevleri arasındadır. Bu işlevleri gerçekleştirmek için oluşturulan programlar ve planlanan faaliyetler Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı tarafından y¼r¼t¼lmektedir.

TEYDEB faaliyetlerini aşağıda belirtilen konularında uzmanlaşmış teknoloji grupları ve m¼d¼rl¼kler ile yerine getirmektedir:

- Bilişim Teknolojileri Grubu (B¼LTEG)
- Biyoteknoloji, Tarım, evre ve Gıda Teknolojileri Grubu (B¼YOTEG)
- Elektrik ve Elektronik Teknolojileri Grubu (ELOTEG)
- Malzeme, Metalurji ve Kimya Teknolojileri Grubu (METATEG)
- Makina İmalat Teknolojileri Grubu (MAK¼TEG)
- Ulaştırma Savunma Enerji ve Tekstil Teknolojileri Grubu (USETEG)
- Teknoloji Transfer Mekanizmaları Destekleme Grubu (TEMEG)
- Girişim Sermayesi Destekleme Grubu (G¼SDEG)
- Eğitim, Tanıtım ve Program Değerlendirme M¼d¼rl¼đ¼ (ETAP)
- Mali Denetleme ve S¼zleřmeler M¼d¼rl¼đ¼ (MADES)
- Stratejik Programlar M¼d¼rl¼đ¼ (STAP)

Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı (B¼DEB)

B¼DEB, bilim ve teknoloji ¼retebilen; ¼rettiđi bilim ve teknolojiyi toplumsal ve ekonomik faydaya d¼n¼řt¼rebilen; d¼nya bilim ve teknolojisine katkıda bulunan saygın bir T¼rkiye'nin yaratılması için vazgeçilmez ¼neme sahip olan bilim insanların sayı ve niteliğinin artmasına yardımcı olmak amacıyla destekleyici ve teşvik edici çeşitli programları ve etkinlikleri y¼r¼ten T¼B¼TAK birimidir.

Bilim insanlarının, araştırmacıların yetiştirilmeleri ve geliştirilmeleri için olanaklar sağlamak; bu amaçla ödöller vermek, öğrenim ve öğrenim sonrasında üştün başarısıyla kendini gösteren gençleri izleyerek onların yetişme ve gelişmelerine yardım etmek ve bu amaçla burslar vermek, yarışmalar düzenlemek ve yayınlar yapmak, BİDEB'in ana görevleridir.

Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı bu faaliyetlerini çalışma alanlarında uzmanlaşmış dört birim ile sürdürmektedir:

- Eğitim Bursları Müdürlüğü
- Araştırma Burs ve Destekleri Müdürlüğü
- Etkinlik Destekleri Müdürlüğü
- Sözleşmeler Müdürlüğü

Bilim ve Toplum Daire Başkanlığı (BTDB)

Bilim ve Toplum Daire Başkanlığı toplumumuzda bilimsel düşünce ve merakın farklı sosyal, kültürel ve ekonomik altyapıdaki vatandaşların oluşmasının sağlanması amacıyla bilim ve toplum faaliyetlerini yürütmektedir.

Bilim ve Toplum Dairesi Başkanlığı bu faaliyetlerini aşağıdaki birimler vasıtasıyla sürdürmektedir:

- Popöler Bilim Dergileri Müdürlüğü
- Akademik Dergiler Müdürlüğü
- Mali Denetleme ve Sözleşmeler Müdürlüğü
- Bilim ve Toplum Programları Müdürlüğü
- Kitaplar Müdürlüğü
- Eğitim Araştırmaları Müdürlüğü

Uluslararası İşbirliği Daire Başkanlığı (UİDB)

Uluslararası İşbirliği Daire Başkanlığının misyonu Türkiye'nin bilim ve teknoloji yeteneğini ulusal önceliklerimiz ve dış politikamız doğrultusunda geliştirmek ve sürdürülebilir kılmak amacıyla, uluslararası bilim, teknoloji ve yenilik işbirlikleri için politika önerileri, program ve projeler geliştirmek, uygulamak ve desteklemektir. Bu faaliyetler başkanlığın altında bulunan

- İkili ve Çoklu İlişkiler Müdürlüğü ve
- AB ereve Programları Müdürlüğü aracılığıyla yürütölmektedir.

Genel Sekreterlik

Genel Sekreterlik, TÜBİTAK'ın temel süreçlerine destek vermek amacıyla kurulmuş olup, İnsan Kaynakları Daire Başkanlığı, İdari Hizmetler Daire Başkanlığı, Mali Hizmetler Daire Başkanlığı, Kurumsal İletişim Müdürlüğü ve Bilişim Müdürlüğünden oluşmaktadır.

İnsan Kaynakları Daire Başkanlığına bağlı birimler:

- Özlük İşleri Müdürlüğü
- Eğitim ve Gelişim Müdürlüğü
- İnsan Kaynakları Planlama Müdürlüğü

İdari Hizmetler Daire Başkanlığına bağlı birimler:

- Ayniyat ve Stok Kontrol Müdürlüğü
- Genel Evrak ve Arşiv Müdürlüğü
- İdari ve Sosyal İşler Müdürlüğü
- Satınalma Müdürlüğü
- Seyahat İşleri Birimi
- Koruma ve Güvenlik Müdürlüğü
- Yapım Bakım ve İşletme Müdürlüğü
- TÜBA Sekretarya Ofisi
- Bilim Kurulu Sekretarya Birimi

Mali Hizmetler Daire Başkanlığına bağlı birimler:

- Muhasebe ve Kesin Hesap Müdürlüğü
- Bütçe ve Performans Müdürlüğü
- İç Kontrol Müdürlüğü

Ar-Ge Birimleri

Marmara Araştırma Merkezi (TÜBİTAK MAM)

Araştırma, geliştirme ve inovasyon yetkinliklerini kullanarak bilim ve teknoloji üretiminde dünya lideri olmayı hedefleyen TÜBİTAK MAM'ın bünyesinde, her biri geniş yetkinlik alanına sahip

Çevre ve Temiz Üretim Enstitüsü, Enerji Enstitüsü, Gen Mühendisliği ve Biyoteknoloji Enstitüsü, Gıda Enstitüsü, Kimya Enstitüsü, Malzeme Enstitüsü ile Yer ve Deniz Bilimleri Enstitüsü bulunmaktadır.

Sahip olduğu araştırma kabiliyet ve kapasitesi, araştırma alt yapısı, dünya standardı yönetsel ve işletim süreçleri ile ileri teknoloji dünyasının öncü kuruluşlarından olan TÜBİTAK MAM, müşteri odaklı yaklaşımı ile kamu, savunma ve özel sektör kurum ve kuruluşları ile akademik kurumlara özgün çözümler sunmaktadır. Bu çözümlerini temel araştırma, uygulamalı araştırma ve geliştirme, teknoloji transferi, inovasyon, sistem ve tesis kurma, ulusal standart ve norm belirleme, profesyonel danışmanlık ve eğitim çalışmaları ile gerçekleştirmektedir.

TÜBİTAK BİLGEM

TÜBİTAK BİLGEM, Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü (UEKAE), Bilişim Teknolojileri Enstitüsü (BTE), İleri Teknolojiler Araştırma Enstitüsü (İLTAREN), Siber Güvenlik Enstitüsü (SGE), Yazılım Teknolojileri Enstitüsü (YTE) ve Temel Bilimler Araştırma Enstitüsü'nü (TBAE) bünyesinde birleştirerek dünya çapında teknolojiye yön veren bir mükemmeliyet merkezi olma hedefiyle hayata geçmiştir. TÜBİTAK BİLGEM'in faaliyet alanları ve gerçekleştirdikleri projeler; elektronik, elektromanyetik, optik, akustik sistemler, kriptoloji, elektronik harp, sensör sistemleri, benzetim ve modelleme, platform entegrasyon teknolojileri, yazılım ve yazılım mimarileri, doğrulama ve geçerleme teknikleri, veri madenciliği, güvenlik kritik yazılım geliştirme, bilgi ve ağ teknolojileri, bilgi ve ağ güvenliği gibi alanlarda odaklanmaktadır.

TÜBİTAK SAGE

TÜBİTAK SAGE, öncelikli olarak Türk Silahlı Kuvvetleri'nin gereksinimlerini sağlayacak ve dışa bağımlılığı azaltacak şekilde savunma sistemlerinin temel araştırmasından ve kavramsal tasarımından başlayarak, bu sistemlerin mühendislik ve prototip üretimlerini içeren özgün ve maliyet etkin Ar-Ge projeleri gerçekleştirmektedir. Projelerin çoğu ilgili sanayi kuruluşları ile ortak olarak yürütülmektedir.

TÜBİTAK UZAY

TÜBİTAK UZAY, uzay teknolojileri, elektronik, bilgi teknolojileri ve ilgili alanlarda Ar-Ge projeleri yürütmektedir. Enstitünün amacı, araştırma alanında ulusal çapta öncü bir rol almak ve uzmanlık alanlarında ülke sanayiinin sistem tasarımı, seçimi, kullanımı ve ürün geliştirilmesi konularındaki teknik problemlerinin çözümüne yardımcı olmaktır.

TÜBİTAK UZAY, küçük uyduların tasarımı, üretimi ve test edilmesi alanındaki yeteneklerin geliştirilmesine, Ulusal Uzay Programı'na öncülük etmeye ve uzay teknolojilerinde uluslararası işbirliğinin oluşturulmasına öncelik vermektedir.

Ulusal Metroloji Enstitüsü (TÜBİTAK UME)

TÜBİTAK UME'nin amacı, Türkiye'de yapılan tüm ölçümleri güvence altına almak, bu ölçümlerin uluslararası sisteme entegrasyonunu sağlamak, mevcut ve yeni ölçme teknolojilerini geliştirmek, böylece ticari ve endüstriyel ortamda kullanılan ölçümlerin doğruluğunu temin etmek için gerekli Ulusal Metroloji Sistemi'ni oluşturarak ulusal ve uluslararası ticarete eşitliğin sağlanmasına ve Türk endüstriyel ürünlerinin kalitesinin artırılmasına ve Türkiye'nin bilimsel ve teknolojik gelişmesine katkıda bulunmaktır.

Enstitü bu amaçla, ulusal ölçme referans standartlarını geliştirir, muhafaza eder, uluslararası ölçme sistemine izlenebilirliğini sağlar, endüstri, bilim ve araştırma sisteminin kullanımına sunar. Türkiye'de yapılan ölçümlere referans teşkil eden ve bu konuda en üst düzeyde yetkili olan Enstitü, çalışmalarında TÜBİTAK'ın diğer birimleriyle, yurt içi ve yurt dışı kuruluşlarla işbirliği yapar, gerek kendi bünyesindeki araştırmacı ve teknik personeli, gerekse bünyesi dışındaki kuruluşların ölçme, test, kalibrasyon, analiz, kontrol ve metroloji konusunda faal olan teknik personelini eğitime ilkelerini göz önünde tutar.

Türkiye Sanayi Sevk ve İdare Enstitüsü (TÜBİTAK TÜSSİDE)

TÜBİTAK TÜSSİDE yönetim geliştirme alanında çalışmaktadır. Disiplinlerarası çalışma yaklaşımına sahip olan TÜBİTAK TÜSSİDE, yönetim ve sosyal bilimler alanında proje ve araştırma faaliyetlerini sürdürmektedir. Kurumsal proje yaklaşımını benimseyen TÜBİTAK TÜSSİDE, iş yaklaşım temelini, eğitim, danışmanlık ve araştırma süreçleri yoluyla kurumlara özel projeler gerçekleştirmek ilkesine dayandırmaktadır.

Marmara Teknokent A.Ş. (TÜBİTAK MAM MARTEK)

TÜBİTAK MARTEK bünyesinde, TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi Teknoloji Serbest Bölgesi (TÜBİTAK MAM TEKSEB) ve TÜBİTAK Teknoloji Geliştirme Bölgesi (TÜBİTAK TEKGEB) faaliyet göstermektedir.

TÜBİTAK MAM TEKSEB, Ar-Ge ve Ar-Ge'ye dayalı yüksek katma değer yaratabilecek teknolojilerin geliştirilmesine yardım etmek, ülkeye ileri teknoloji girişini hızlandırmak ve transfer edilen teknolojinin özüm senerek daha da geliştirilmesine destek olacak ortamı hazırlamak ve bünyesinde faaliyette bulunacak firmaların teknoloji geliştirme bölgelerindeki teşviklere ek olarak, Serbest Bölgeler Kanunu ile sağlanan teşvik ve avantajlardan yararlanmasına imkan

vermek amacıyla kurulmuştur. Türkiye’de bir ilk olan TÜBİTAK MAM TEKSEB, diğer serbest bölgelerden farklı olarak, sadece Ar-Ge’ye dayalı ileri teknoloji alanlarında faaliyet gösteren kuruluşlara ev sahipliği yapmaktadır.

TÜBİTAK TEKGEB ise araştırma-geliştirme çalışmaları yaparak bunun sonuçlarını ekonomik değere dönüştürmek isteyen yeni şirketlerin kurulmasına ve gelişmesine destek olmak amacıyla kurulmuş, ülkemizdeki başarılı ve öncü teknoloji geliştirme bölgelerinden biridir.

Ar-Ge Kolaylık Birimleri

Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi (TÜBİTAK ULAKBİM)

TÜBİTAK ULAKBİM ülkemizdeki tüm akademik kurumları birbirine ve küresel araştırma ağlarına bağlayan Ulusal Akademik Ağ alt yapısını işletmekte ve bu ağ üzerinden yeni ağ servisleri sunarak, bir yandan ağ için araştırma geliştirme yapmakta, diğer yandan araştırmacıların ağı Ar-Ge yapmak için kullanmalarını sağlamaktadır. Eğitim teknolojilerinin geliştirilmesi, açık kaynak kodlu uygulamaların desteklenmesi konularındaki projeler yürütülmekte olup ulusal düzeyde yüksek etkiye sahip PARDUS ve FATİH projeleri kapsamında çalışmalar sürdürülmektedir.

Ayrıca, ülkemizdeki en zengin bilimsel basılı ve elektronik bilgi kaynaklarına sahip olan Cahit Arf Bilgi Merkezi aracılığı ile ülke çapında yaygın bilgi ve belge erişim hizmetleri sunmaktadır.

TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi (TÜBİTAK TUG)

TÜBİTAK TUG, üniversitelerde yürütülen astronomi, astrofizik ve uzay bilimleri ile ilgili araştırmalara teleskop gözlem projesi desteği vermek, ilgili araştırmaları teşvik edip yönlendirmek ve bu alanlarda etkinlik gösteren ulusal/uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmayı hedefleyen çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Ayrıca, TÜBİTAK TUG kendi gözlem yeteneklerini geliştirmek amaçlı, mevcut teleskopların optik, mekanik ve elektronik donanımlarını iyileştirme konusundaki çalışmaların yanısıra, tamamen yerli robotik teleskop üretimi konusunda, Ar-Ge faaliyetleri de yürütmektedir. Ayrıca halka ve okullara açık haftalık ve yıllık düzenli Bilim ve Toplum hizmeti yanında ortaöğretim, lisans ve lisansüstü öğrencilerine uygulamalı konferans, yaz programı, staj ve tez gibi eğitim hizmetleri vermektedir.

Bursa Test ve Analiz Laboratuvarı (TÜBİTAK BUTAL)

TÜBİTAK BUTAL, kamu ve özel sektör kurum ve kuruluşları, bilim insanları ve diğer ilgililere tekstil, kimya, çevre, enerji, gıda alanlarında akredite edilmiş standart ve işletme içi metotlar kullanarak, test/analiz hizmetleri sunan, bunun yanında tekstil ve deri ürünlerinde, üretim sürecinin muayenesi, ürün muayenesi, ürünlerde hata analizi, muayene türlerini kapsayan A tipi

Muayene Kuruluğu olarak görev yapan ve ayrıca ilgili faaliyet alanlarında proje destek ve uygulamalı eğitim hizmetleri de veren bir Ar-Ge kolaylık birimidir.

1.4.3. Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar

Ağ ve Sistem

TBTAK Başkanlık ve bağlı birimlere ait 66 fiziksel ve 101 sanal sunucu ile mevcut sistemlerin bakımı, idamesi, yedeklenmesi ve güçlendirilmesi çalışmaları gerçekleştirilmiş, iyileştirme hedefleri kapsamında Başkanlık ve bağlı birimler için antivirüs, ORACLE veritabanı ve Microsoft Kampüs Lisans anlaşmaları yapılmıştır. Akay Ek Hizmet Binası ağ yapısı VOIP destekli olarak devreye alınmış; TBTAK ULAKBM'de Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) için depolama cihazı, Zimbra ve EBYS sistemleri için yedekleme altyapısı devreye sokulmuştur. Mevcut yer ihtiyacını karşılamak için depolama alanlarının kapasitesi arttırılmış, kablosuz ağ erişim altyapısı yenilenmiştir. Zimbra mail sisteminde performans optimizasyonları yapılıp sistemin bakımı ve idamesi sağlanmıştır.

Farklı eposta altyapıları tek yapıda birleştirilmiştir. SAP projesi kapsamında ilgili donanım (sunucu ve depolama) devreye alınmıştır. Sanallaştırma alışmaları başlamış olup sunucuların %50'si sanallaştırılmıştır. ISO 27001 kapsamında Bilişim Altyapısı Envanteri güncellenmiştir. Kurum kullanıcılarından gelen iş talepleri karşılanmış siber saldırılara karşı mücadele edilmiştir. Güvenlik kapsamında Log Yönetim Yazılımları denenmeye başlanmıştır.

Veritabanı

Veritabanlarının günlük, aylık ve yıllık periyodik bakım çalışmaları 2013 yılında da düzenli olarak yapılmış, mevcut ana veri tabanının büyümesi ile oluşan sorunlara karşı teknik önlemler alınmış, bakım çalışmaları gerçekleştirilmiş ve sorunlar tespit edilerek düzeltilmiştir.

Veritabanı güvenlik mekanizmaları gözden geirilmış, tüm veritabanı ve sunucu parolaları yenilenmiştir. Sunucu yapılanması, veritabanı konfigürasyonları ve yedekleme politikalarını da içeren, EBYS için gerekli veri tabanı altyapıları oluşturulmuş, EBYS test ve eğitim veri tabanları kurulmuştur. Oracle veri tabanı ile MySQL veri tabanı arası iletişimin sağlanabilmesi için altyapı çalışması gerçekleştirilmiştir. Tüm tablespace ve şema konfigürasyonları yeniden yapılmıştır. Kullanılmayan hesaplar tespit edilmiş ve silinmiştir. Yeni test veritabanı daha güçlü bir sunucu kullanılarak kurulmuştur.

İş Zekası

Kurumun rapor ve istatistik ihtiyacının karşılanması için kullanılmakta olan Oracle Business Intelligence Enterprise Suite projesi kapsamında tüm TÜBİTAK desteği alan proje çalışanları veritabanına ait model oluşturulmuş ve kumanda tablosu hazırlanmıştır. Toplam 18 model geliştirilmiş, birimler için örnek analizler oluşturulmuş, bakım ve eklemeler yapılmış, birimlere analiz konusunda destek olunmuş ve ihtiyaç duyulan birimler için kumanda tabloları geliştirilmiştir.

ARDEB Proje Başvuru Sistemi

e-ARDEB projesi, ARDEB'e sunulmakta olan proje önerileri için başvuruların alınması, değerlendirilmesi, desteklenmesine karar verilen projeler için izleme süreçlerinin yönetilmesi ve mali işlemlerinin elektronik ortamda gerçekleştirilebilmesini amaçlayan bir kapsama sahiptir.

ARDEB başvuru programlarının tek bir sistem altında toplanması çalışmaları kapsamında 1001 ve 3501 destek programları ile 2013 yılında başvuruya açılan yeni destek programlarından 1005-Ulusal Yeni Fikirler ve Ürünler Araştırma Destek Programı ile 3001-Başlangıç Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı proje başvuruları ARDEB Proje Başvuru Sistemine entegre edilmiştir. 1007-Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programı proje başvurularının çevrimiçi olarak alınabilmesi için gerekli analiz çalışmaları yapılarak uygulama geliştirilmeye başlanmıştır.

1002-Hızlı Destek Programı başvuru sistemi ile ilgili gerekli altyapı güncelleme çalışmaları sisteme eklenmiştir. Proje başvuru formunun sayısı 1'den 3'e çıkartılmış ve bu formların yüklenmesi ile ilgili değişiklikler yapılmış, uygulamalı Deneysel Araştırma Proje Türleri eklenmiş ve doktora öğrencilerinin araştırmacı yürütücü olabilmeleri sağlanmıştır.

ARDEB Proje Takip Sistemi

ARDEB Proje Takip Sistemi, desteklenmesine karar verilen ARDEB projelerinin gelişme/sonuç raporlarını ve projelerle ilgili taleplerin online takibini yapabilmek amacıyla geliştirilmiştir. 1 Nisan 2012 tarihinde başvuruya açılan ARDEB Proje Takip Sistemi üzerinde güncellemeler ve eklemeler devam etmiş, uygulanmaya başlanan Proje Performans Ödülü (PPÖ) kapsamında köklü değişiklikler yapılmıştır. Proje yürütücüsünün çıktısı değerlendirilmesi için ARDEB'deki ilgili gruba gönderebilmeleri ve tüm çıktıları ile PPÖ'ye başvuru yapabilmeleri sağlanmış; gelen raporların ARDEB grup sorumlusu, raportör ve danışman değerlendirmesi arayüzleri geliştirilmiştir. Yapılacak Proje Performans Ödülü ödemelerinin ve gerekli tüm yazışmaların sistem üzerinden yapılabilmesi sağlanmış ve başvuru puanlarının sistem tarafından

hesaplanmasını sağlayan algoritma geliştirilmiştir. Bilim Fuarları Destekleme Programı Başvuru Sistemi de ARDEB Proje Takip Sistemine entegre edilmiş ve 2013 başvuruları evrimii olarak alınmıştır.

BİDEB Başvuru ve İzleme Sistemi

BİDEB tarafından yūrutūlen burs ve diğer destek programlarına yapılan başvuruların tamamı BİDEB Bařvuru ve İzleme Sistemi ūzerinden evrimii olarak alınmaktadır. BİDEB Bařvuru ve İzleme Sistemi geliştirme çalışmaları yeni açılan programlara gōre ve izleme sistemlerinin otomatize edilmesi amacı doğrultusunda 2013 yılında da devam etmiştir.

Geliřtirme alıřmaları kapsamda 5 yeni program evrimii bařvuruya açılmıř, mevcut yurtiçi lisansūstū burs programları yenilenerak 12 ayrı program halinde revize edilmiř, 6 programın izleme belgelerinin e-BİDEB ūzerinden alınması sađlanmıřtır. Mevcut programlar ve modūller ūzerinde gerekli dūzenleme çalıřmaları yapılmıřtır. Her dōnem BİDEB'e gōnderilen ūđrenci belgelerinin sisteme yūklenerek gōnderilmesi için gerekli dūzenlemeler yapılmıřtır. Ūniversite Ūđrencileri Bilgi Sistemi'nde kayıtlı ūđrencilere toplu e-posta gōnderilebilmesi için gerekli deđiřiklikler yapılmıřtır. Yurt İçi Lisansūstū burslarının tek bir yerden gōrūlebilmesi için "Lisansūstū Bursları Bařvuruya Açık Programlar" sayfası eklenmiřtir.

Yurtdıřındaki bursiyerlerden, buldukları yerdeki akademisyenlerle ilgili bilgi almak ve bu akademisyen bilgilerinin daha sonra ilgili yerlerde kullanılmak ūzere kaydedilmesini sađlamak amacıyla "Yurtdıřı Akademisyen Giriři" bařlıđı altında bir alan eklenmiřtir. Sisteme girilen yurtdıřı akademisyenlerin bilgilerine Tūrkiye'den gidecek olan ūđrencilerin ulařabilmesi ve iletiřim sađlayabilmesi için Yurtdıřı Akademisyen Portalı oluřturulmuřtur. Konuk Bilim İnsanı Destek programı ekranlarında dūzenlemeler yapılmıř ve iç hat seyahatlerinin de sisteme giriřinin yapılabilmesi için Seyahat Bařvuru Sistemi'ne gerekli alanlar eklenmiřtir. Gelen kullanıcı talepleri dođrultusunda sistemlerde gerekli analiz, geliřtirme ve iyileřtirme çalıřmaları yūrutūlmūřtur.

e-TEYDEB

e-TEYDEB projesi, TEYDEB'e sunulmakta olan proje ūnerilerinin ve ilgili form ve raporların elektronik ortamda alınması, deđerlendirilmesi ve izlenmesi gibi TEYDEB sūrelerini elektronik ortama tařımayı amaçlayan bir e-dōnūřūm projesidir. 2013 yılında 1511 Programı deđerlendirme ve izleme sūreci ile 1512 Programı izleme sūrelerinin geliřtirilmesi ile birlikte toplam 6 destek programının bařvuru, deđerlendirme ve izleme sūreci TEYDEB Proje Deđerlendirme ve İzleme Sistemi (PRODİS) ūzerinden yūrutūlmektedir.

Programlar kapsamında iyileştirme çalışması olarak rapor gönderim modülleri ile fizibilite destek ve girişimci kuruluş ekranları eklenmiş, sonuç raporu gönderimleri tamamlanmış ve kuruluş ekleme ve onaylama olanağı geliştirilmiştir. İş fikri başvuru formu ve gönderim kurallarındaki değişiklikler gerçekleştirilmiştir. İş fikri değerlendirme süreci revize edilmiştir. İlgili süreçler kapsamında patent bilgilerinin dönem raporlarında alınabilmesi için gerekli sayfaları geliştirilmiştir. Yeni Hakem Değerlendirme Raporu tasarımı, kodlama ve test çalışmaları tamamlanmıştır.

Panel Yönetim Sistemi (PYS)

Panel Yönetim Sistemi, destek başvurularını bir hakem heyeti (panel) aracılığıyla değerlendiren programlar için hazırlanmış olup değerlendirme süreçlerinin etkin ve verimli bir şekilde yönetilmesini sağlamayı amaçlamaktadır. Bu doğrultuda BİDEB'e ait 8 program değerlendirmesi geliştirilmiş ve gerekli programlar için revize işlemleri gerçekleştirilmiştir. ARDEB'e ait 2 destek programının proje değerlendirmeleri sisteme entegre edilmiş ve ilgili programların panel raportörü ekranından puan raporlarının alınması sağlanmıştır.

Araştırmacı Bilgi Sistemi (ARBİS)

Türkiye'deki araştırmacıların eğitim, makale ve yayın bilgilerini tek bir çatı altında birleştirmek ve sürekli olarak güncel tutulmasını sağlamak için oluşturulmuş veritabanı uygulamasıdır. Sistemin Thomson Reuters ile entegrasyonu ile Thomson Reuters - Web of Knowledge'da yer alan makalelerin otomatik olarak sorgulanıp sisteme kolayca eklenebilmesi sağlanmıştır.

Yayın Bilgileri sekmesi altında bulunan makale, bildiri, kitap, ürün/model/şirket, yayılım, patent, ödül ve tez alanları revize edilerek daha kullanıcı dostu bir yapıya dönüştürülmüş ve TÜBİTAK tarafından desteklenmiş olan proje bilgilerinin ayrı ayrı görülebileceği sayfalar oluşturulmuştur.

Yurtdışı Araştırmacı Bilgi Sistemi (ARBİS-Y)

Yurt dışında faaliyetlerini sürdüren Türk bilim insanlarının bir arada bir envanterde buluşmasını sağlamak amacıyla 6 Aralık 2013 tarihinde açılan sistemde araştırmacının eğitim, işyeri, araştırma alanı ve makale, bildiri, kitap, ürün/ model/ şirket, yayılım, patent, ödül, tez ve proje bilgilerini girebilmeleri sağlanmıştır.

Akademik Dergiler

Akademik dergilerinin yayınlanmasını ve yönetilmesini sağlamak amacıyla oluşturulan journals.tubitak.gov.tr ile erişimi sağlanan web uygulamasında özel sayı gönderimi, sisteme özel sayı ekleme ve yönetme, özel sayıya konuk editör ekleme özellikleri geliştirilmiştir.

Makale Gönderme ve Değerlendirme Sistemi

Makale Gönderme ve Değerlendirme Sistemi, Akademik Dergiler Müdürlüğü tarafından çıkarılan 12 akademik dergi için makale kabulünü ve değerlendirmesinin elektronik ortamda gerçekleşmesini sağlamak ve yazar adı, makale başlığı veya anahtar sözcüklerle taranabilmesine imkan vermek amacıyla oluşturulmuş web uygulamasıdır.

Yayınlanmış tüm makaleleri, uluslararası kuruluşların da derleyerek arama yapabilmeleri için gerekli olan "Digital Object Identifier" (DOI) raporları sisteme eklenmiştir. Rutin sayılar dışında, özel sayı hazırlanabilmesi ve dergilerin etki faktörü girişi sağlanmıştır. Hakem havuzundan hakem sorgulama özelliği ve faaliyet alanına göre hakem atama özelliği eklenmiştir.

Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS)

Kurum içi ve kurum dışı evrak süreçlerinin elektronik ortamda gerçekleştirilmesi amacıyla 2 Ocak 2013 tarihinde kullanıma sunulan EBYS uygulamasının kuruma entegrasyon ve güncelleme çalışmaları devam etmektedir. Tamamıyla canlı ortamda gerçekleşen EBYS sistemindeki e-imza ve 'olur akışları' üzerinde sisteme uyarlamak için gerekli ayar ve değişiklikler yapılmıştır. Her enstitüye bir yerel yönetici atayabilmek için sistemde yerel yönetici rolü tanımlanmış ve pilot olarak uygulama başlamıştır. Kamu kurumlarıyla EBYS üzerinden evrak alışverişi için ilk somut adım atılarak Dışişleri Bakanlığı ile entegrasyon çalışmalarına başlanmıştır.

Web Sayfaları

2014 yılında açılmak üzere merkez ve enstitü web siteleri ve UİDB'ye ait 5 web sitesi için analizler yapılmış, hizmet alımı için gerekli işlemler yürütülmüş, analiz toplantıları, projenin ilerleyişi ve altyapı isteklerinin hayata geçirilmesi için gerekli görüşmelerde koordinatörlük görevi üstlenilmiştir. Drupal İçerik Yönetim Sistemi'ne geçiş sonrasında, birimler ve Kurumsal İletişim Müdürlüğü'nden gelen istekler doğrultusunda gerekli eğitimler yürütülerek altyapı konusunda merkez ve enstitü birimlerine destek ve danışmanlık hizmetleri de sunulmuştur.

TÜBİTAK Başkanlık altında mevcut tüm web siteleri (intra.tubitak.gov.tr, turbo.www.cocirc.tubitak.gov.tr, turboppp.org) için altyapı ve danışmanlık hizmeti, 2013 yılında da Bilişim Müdürlüğü tarafından verilmiştir. 2013 yılı boyunca web sayfaları için 500'den fazla görsel ve doküman üretilmiştir.

Çağrı Merkezi

Kurum dışından gelen telefon trafiğini yönetmek, birimlerin iş yükünün telefon aşamasını kaldırmak, burs ve destek programları ile ilgili gelen sorulara daha etkili ve verimli şekilde cevap

verilmesini sağlamak ve insanlara kaliteli hizmet sunmak amacıyla, Bilişim Müdürlüğü bünyesinde üç personelden oluşan bir yardım masası kurulmuştur.

23 Ekim 2013 tarihinden beri çalışmakta olan Çağrı Merkezi'nde 2013 yılı sonuna kadar 2.540 çağrı kayıt altına alınmıştır.

1.4.4. İnsan Kaynakları

Kurumda, 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla 4.606 personel görev yapmaktadır. Bu personelin %58'i kadrolu, %42'si proje personeli olarak çalışmaktadır. Personelin %15,5'i TÜBİTAK Başkanlıkta, %84,5'i ise Ar-Ge ve Ar-Ge Kolaylık Birimlerinde görev yapmaktadır. TÜBİTAK Hizmet Grupları ve Dereceler Cetveline göre TÜBİTAK personeli beş ana grupta toplanmış olup kadro unvanları aşağıda sıralanmıştır.

Y Grubu (Yönetim): Başkan, başkan yardımcısı, genel sekreter, merkez başkanı, genel sekreter yardımcısı, destek programları başkanı, grup yürütme komitesi sekreteri, merkez başkan yardımcısı, enstitü müdürü, destek programları başkan yardımcısı, enstitü müdür yardımcısı, laboratuvar müdürü, danışman, hukuk müşaviri, iç denetim birimi başkanı, daire başkanı, iç denetim birimi başkan yardımcısı, iç denetçi, müdür, birim yöneticisi.

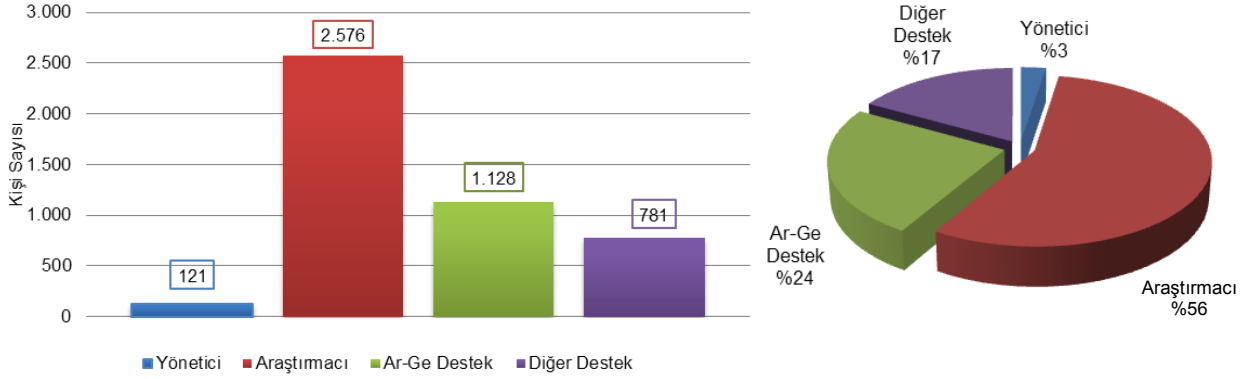
AG Grubu (Araştırma): Başuzman araştırmacı, uzman araştırmacı, araştırmacı, bilimsel programlar başuzmanı, bilimsel programlar uzmanı, bilimsel programlar uzman yardımcısı.

A Grubu (Teknik ve Destek): Başuzman, uzman, uzman yardımcısı, başmühendis, mühendis, müdür yardımcısı, birim sorumlusu.

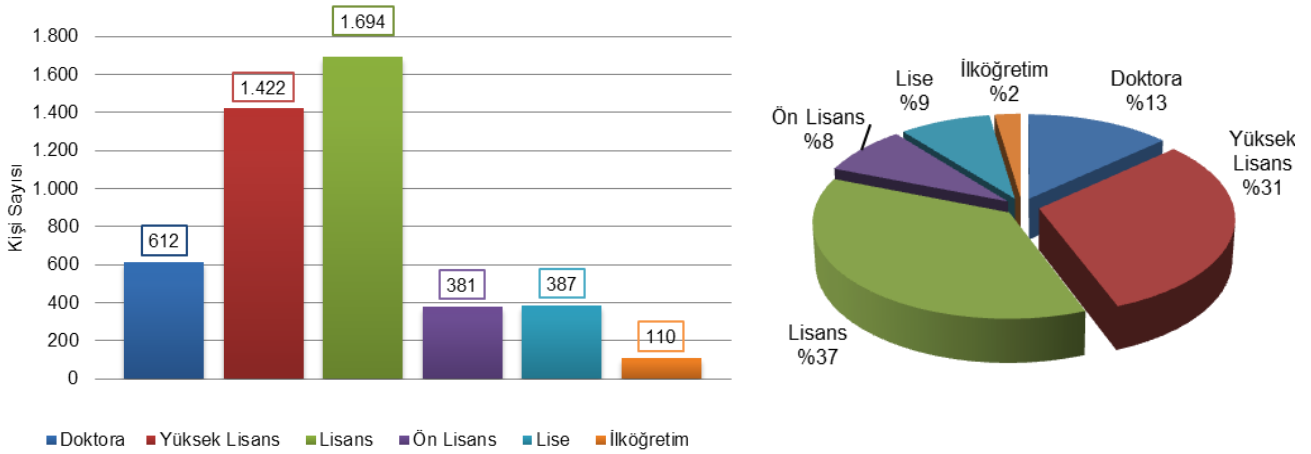
B Grubu (Hizmet): Koruma güvenlik amiri, başteknisyen, uzman teknisyen, teknisyen, şef, memur, sekreter, hemşire, veznedar.

C Grubu (Yardımcı Hizmet): Memur, başşoför, şoför, aşçı, usta, garson, hizmetli, dağıtıcı.

2013 yılı insan kaynağının çalışma alanlarına göre dağılımı Şekil 2, eğitim grubuna göre dağılımı ise Şekil 3'te verilmektedir. Şekil 2'de belirtilen Yönetici personel sayısı, Y Grubu personelini; Araştırmacı personel sayısı, AG Grubu personelini; Ar-Ge Destek personeli sayısı, A Grubu ve B Grubu Araştırma Teknisyeni personelini; Diğer destek personeli sayısı ise, B ve C grubu personelini içermektedir.

Şekil 2. İnsan Kaynağının Çalışma Alanlarına Göre Dağılımı

Şekil 3. İnsan Kaynağının Eğitim Durumuna Göre Dağılımı

1.4.5. Sunulan Hizmetler

TÜBİTAK tarafından sunulan hizmetler aşağıda belirtilmiştir;

1. Ar-Ge faaliyetlerini desteklemek, koordine etmek, izlemek, yapmayı özendirmek ve yapmak

1.1. Proje Destekleri

1.1.1. Ulusal Akademik Ar-Ge Destekleri

1.1.1.1. TÜBİTAK Öncelikli Alanlar Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı

1.1.1.2. TÜBİTAK Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Projelerini Destekleme Programı

1.1.1.3. TÜBİTAK Ulusal Genç Araştırmacı Kariyer Geliştirme Programı

1.1.1.4. TÜBİTAK Hızlı Destek Programı

1.1.1.5. TÜBİTAK Ulusal Yeni Fikirler ve Ürünler Araştırma Destek Programı

1.1.1.6. TÜBİTAK Başlangıç Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı

1.1.2. TÜBİTAK Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Ağları ve Platformları Kurma Girişimi Projeleri (İŞBAP) Destekleme Programı

1.2. Yeni Ürün / Sistem Geliştirmek

1.2.1. Tasarım / Donanım Geliştirmek

1.2.1.1. Önürün (Prototip) Üretimi

1.2.1.2. Özel Tasarımlı Üretim

1.2.2. Yazılım Geliştirmek

1.2.3. Sistem Geliştirmek

1.3. Yeni Yöntem Geliştirmek

1.3.1. Analiz ve Ölçüm Yöntemleri Geliştirmek

1.3.2. Test Yöntemleri Geliştirmek

1.4. Bilgi Üretmek

1.4.1. Temel Bilimlerde Bilgi Üretmek

1.4.2. Yeni Teknoloji Geliştirmek

2. Türkiye'nin BTY Politikalarının Oluşturulmasında Hükümete Destek Olmak
  - 2.1. Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu Sekretarya Hizmetleri
  - 2.2. BTY Politikalarına İlişkin Gelişmelerin İzlenmesi, Değerlendirilmesi
    - 2.2.1. BTY Politikaları Durum Analizleri
    - 2.2.2. Uluslararası Kıyaslama Çalışmaları
    - 2.2.3. Ulusal / Uluslararası İyi Örnekler Çalışmaları
  - 2.3. Ulusal BTY Politikasını Geliştirici Stratejik Çalışmalar Yapılması ve Politika Önerilerinin Oluşturulması
  - 2.4. Uluslararası BTY Politikaları ve Stratejileri Belirleme Çalışmaları
3. Stratejik Alanlarda Araştırma Yapmak ve Yaptırmak
  - 3.1. e-Devlet Uygulamalarına Katkıda Bulunmak
    - 3.1.1. Kök Sertifika ve Sertifika Hizmeti Sunmak
    - 3.1.2. Diğer KSM Ürünleri, Kimlik Kartı ve Kimlik Doğrulama Sistemleri Hizmetleri
  - 3.2. Milli Olması Gerekli ve Stratejik Alanlarda Özel Projeler Üretmek ve Gerçekleştirmek
    - 3.2.1. Araştırma Yapmak (Algoritma geliştirme, know-how, makale, patent)
    - 3.2.2. Test (TEMPEST, CC, COMSEC, Yazılım test vb.)
    - 3.2.3. Bakım/Onarım ve Destekler
  - 3.3. Stratejik Alanlarda Bilgilendirme Faaliyetlerinde Bulunmak
    - 3.3.1. Eşgüdüm Hizmetleri
    - 3.3.2. Danışmanlık Hizmetleri
    - 3.3.3. Eğitim Hizmetleri
  - 3.4. Araştırma Altyapısı Geliştirmek
4. Kurum Bünyesinde Geliştirilen Teknolojilerin Kullanılmasını ve Ticari Değerlere Dönüşmesini Sağlamak için Gerekli Ortamları Hazırlamak
5. Kamu ve Özel Sektörün Ar-Ge, Yenilik ve Girişimcilik Faaliyetleri ile Bu Konularda Kapasite Artırımını ve Sanayi-Üniversite-Araştırma Kuruluşları İşbirliğini Desteklemek
  - 5.1. Özel Sektör Ar-Ge Proje Destekleri

- 5.1.1. TÜBİTAK Sanayi Ar-Ge ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı
- 5.1.2. TÜBİTAK KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı
- 5.1.3. TÜBİTAK Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı
- 5.1.4. TÜBİTAK Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı
- 5.1.5. TÜBİTAK Üniversite-Sanayi İşbirliği Destek Programı
- 5.2. Kamu Ar-Ge Destekleri
  - 5.2.1. TÜBİTAK Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programı
  - 5.2.2. TÜBİTAK Savunma ve Güvenlik Teknolojileri Araştırma Projelerini Destekleme Programı
- 5.3. Girişimcilik Destekleri
  - 5.3.1. TÜBİTAK Bireysel Girişimcilik Aşamalı Destek Programı
  - 5.3.2. TÜBİTAK Girişim Sermayesi Destek Programı
- 5.4. Bilginin Ticarileştirilmesi Destekleri
  - 5.4.1. TÜBİTAK Teknoloji Transfer Ofisleri Destek Programı
- 5.5. Ar-Ge ve Yenilik Etkinlik Destekleri
  - 5.5.1. TÜBİTAK Proje Pazarları Destekleme Programı
- 5.6. Patent Destekleri
  - 5.6.1. TÜBİTAK Patent Destek Programı
- 5.7. Kapasite Artırımı
  - 5.7.1. TÜBİTAK Yenilik Girişimcilik Alanlarında Kapasite Artırılmasına Yönelik Destek Programı
- 5.8. Uluslararası Bilimsel Yayınları Teşvik Programı (UBYT)
- 6. Uluslararası BTY İşbirliklerini Oluşturmak ve Yönetmek
  - 6.1. Uluslararası Toplantılar Düzenlemek

- 6.1.1. Heyet Ziyaretleri
- 6.1.2. Çalıştay / Konferans / Seminer / Komisyon Toplantıları
- 6.2. Uluslararası Kuruluşlara Üyelikler
- 6.3. BTY Alanında Uluslararası İşbirliği Anlaşmaları
  - 6.3.1. Anlaşmaları Hazırlamak ve İmzalamak
  - 6.3.2. Proje Çağrılarını Yayınlamak
  - 6.3.3. Uluslararası İkili ve Çok Taraflı BTY Faaliyetlerinde Türkiye'yi Temsil Etmek
- 6.4. Uluslararası İşbirliği (Proje) Destekleri
  - 6.4.1. İkili İşbirliği Projeleri
  - 6.4.2. Çok Taraflı İşbirliği Projeleri
- 6.5. AB Çerçeve Programları İçin Ulusal Koordinasyon Hizmeti
  - 6.5.1. AB Çerçeve Programlarına Katılımını Artırmaya Yönelik Faaliyetler
    - 6.5.1.1. Farkındalık Oluşturmak
    - 6.5.1.2. Tanıtım, Eğitim, Bilgilendirmek
    - 6.5.1.3. Danışmanlık
    - 6.5.1.4. Lobi Faaliyetleri Yapmak
    - 6.5.1.5. Stratejik İşbirlikleri Oluşturmak
    - 6.5.1.6. Haritalandırma ve Eşleştirme Faaliyetleri Yoluyla Ortak Bulma Çalışmalarına Katkı Sağlamak
  - 6.5.2. AB Çerçeve Programlarına Katılımını Artırmaya Yönelik, Teşvik Amaçlı Destek Programları
  - 6.5.3. AB Çerçeve Programları Eşgüdüm ve Destek Projeleri Yürütmek
  - 6.5.4. Ulusal Fonlarla Desteklenen Çok Ortaklı AB Çerçeve Programı Çağrılarını Yürütmek
- 7. BTY için Gerekli İnsan Kaynağının Gelişmesini Desteklemek
  - 7.1. Bilim Olimpiyatları

7.1.1. TÜBİTAK Ulusal Ortaokul Matematik Olimpiyatı

7.1.2. TÜBİTAK Ulusal Bilim Olimpiyatları

7.1.3. TÜBİTAK Uluslararası Bilim Olimpiyatları

7.2. Proje Yarışmaları

7.2.1. TÜBİTAK Ortaöğretim Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması

7.2.2. TÜBİTAK Sanayiye Yönelik Lisans Bitirme Tezleri Yarışması

7.2.3. TÜBİTAK Üniversite Öğrencileri Yazılım Projeleri Yarışması Programı

7.2.4. TÜBİTAK Girişimcilik ve Yenilikçilik Yarışması

7.3. Eğitim Burs Programları

7.3.1. TÜBİTAK Yurt İçi Lisans Burs Programı

7.3.2. TÜBİTAK Yurt İçi Lisansüstü Burs Programı

7.3.3. TÜBİTAK Yurt Dışı Lisansüstü Burs Programı

7.3.4. TÜBİTAK Yurt Dışı Müşterek Doktora Burs Programı

7.3.5. TÜBİTAK Uluslararası Öğrenciler için Lisansüstü Burs Programı

7.3.6. TÜBİTAK En Az Gelişmiş Ülkeler Lisansüstü Burs Programı

7.4. Araştırma Burs ve Destek Programları

7.4.1. TÜBİTAK Üniversite Öğrencileri Yurt İçi / Yurt Dışı Araştırma Projeleri Destekleme Programı

7.4.2. TÜBİTAK Sanayi Odaklı Lisans Bitirme Tezi Destekleme Programı

7.4.3. TÜBİTAK Yurt Dışı Doktora Sırası Araştırma Burs Programı

7.4.4. TÜBİTAK Uluslararası Araştırmacılar için Araştırma Burs Programı

7.4.5. TÜBİTAK Yurt İçi Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı

7.4.6. TÜBİTAK Yurt Dışı Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı

7.4.7. TÜBİTAK Yurda Dönüş Araştırma Burs Programı

7.5. Konuk Araştırmacı Destekleme Programı

7.5.1. TÜBİTAK Konuk veya Akademik İzinli Bilim İnsanı Destekleme Programı

- 7.5.2. TÜBİTAK Uluslararası Deneyimli Araştırmacı Dolaşımı Destek Programı
- 7.6. Bilimsel Etkinlik Düzenleme ve Katılım Destekleri
  - 7.6.1. TÜBİTAK Lisansüstü Yaz Okulu ve Benzeri Diğer Etkinlikleri Destekleme Programı
  - 7.6.2. TÜBİTAK Yurt İçi Bilimsel Etkinlikleri Destekleme Programı
  - 7.6.3. TÜBİTAK Yurt Dışı Bilimsel Etkinliklere Katılma Desteği Programı
  - 7.6.4. TÜBİTAK Öğretmen ve Öğrencilere Yönelik Bilimsel Etkinlikleri Destekleme Programı
  - 7.6.5. TÜBİTAK Lindau Bilimsel Etkinliklere Katılma Desteği Programı
  - 7.6.6. TÜBİTAK Proje Eğitimi Etkinliklerini Destekleme Programı
  - 7.6.7. TÜBİTAK Girişimcilik ve Yenilikçilik Eğitim ve Araştırmalarını Destekleme Programı
- 7.7. Bilim İnsanlarını ve Yeniliği Teşvik Etmek ve Ödüllendirmek
  - 7.7.1. TÜBİTAK Bilim Ödülü
  - 7.7.2. TÜBİTAK Özel Ödülü
  - 7.7.3. TÜBİTAK Teşvik Ödülü
  - 7.7.4. TÜBİTAK TWAS (Third World Academy Of Sciences - Üçüncü Dünya Bilimler Akademisi) Teşvik Ödülü
  - 7.7.5. TÜBİTAK TTGV-TÜSİAD Teknoloji Ödülü
- 8. Toplumun Genelinde BTY Kültürünün Gelişmesini ve Yerleşmesini Desteklemek ve Özendirmek
  - 8.1. Bilim ve Toplum Proje Destekleri
    - 8.1.1. TÜBİTAK Bilim Merkezi Kurulması Destek Programı
    - 8.1.2. TÜBİTAK Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları
    - 8.1.3. TÜBİTAK Bilim ve Toplum Yenilikçi Eğitim Uygulamaları
    - 8.1.4. TÜBİTAK Bilim Fuarları Destekleme Programı

- 8.1.5. TÜBİTAK Tarafından Organize Edilen Diğer Bilim ve Toplum Etkinlikleri
- 8.1.6. Alternatif Enerjili Araç Yarışları
- 8.2. Yayınlar
  - 8.2.1. Akademik Dergiler
  - 8.2.2. Popüler Bilim Kitapları
  - 8.2.3. Popüler Bilim Dergileri
  - 8.2.4. Web Yayıncılığı
- 8.3. Eğitim Araştırmaları
- 8.4. Etkinlikler
  - 8.4.1. Şenlikler
  - 8.4.2. Yarışmalar
  - 8.4.3. Eğitim Programları
  - 8.4.4. Panel, Konferans ve Çalıştaylar
  - 8.4.5. Bilim Kampları
  - 8.4.6. Amatörler İçin Geniş Katılımlı BTY Projeleri
- 9. BTY Altyapısının Gelişmesine Katkı Sağlamak
  - 9.1. İdari, Mali ve Hukuki BTY Altyapısını Geliştirmek
  - 9.2. Teknoloji Geliştirme ve Serbest Bölgeleri
  - 9.3. Ar-Ge'ye Kolaylık Sağlamak
    - 9.3.1. Test ve Analiz Yapmak
    - 9.3.2. Danışmanlık Hizmetleri
    - 9.3.3. Eğitim Hizmetleri
    - 9.3.4. Bilirkişi Hizmetleri
    - 9.3.5. Bilim İnsanları İçin Altyapı Oluşturmak ve İşletmek
  - 9.4. BTY Bilgilerine Erişimi Kolaylaştırmak
    - 9.4.1. Bilgi ve Belge Kaynaklarına Ulaşım Sağlamak

9.4.2. Ağ Hizmetleri

9.4.3. E-Dergi Hizmetleri

9.4.4. TÜBİTAK Kurumsal Web Sitesi

1.4.6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu incelendiğinde, esas olarak yönetim sorumluluğu ilkesinin benimsendiği ve mali yapılanmada iç kontrol sistemine büyük önem verildiği görülmektedir.

278 sayılı Kanun'dan kaynaklanan özel yapısı nedeniyle TÜBİTAK, kurulduğu günden itibaren mevzuatını Bilim Kurulu marifetiyle kendisi oluşturmuş ve bu nedenle diğer kamu kurum ve kuruluşlarından farklı olarak yönetimin kontrolü (iç kontrol) her zaman etkin ve güncel olmuştur.

TÜBİTAK'ın daha önce 1050 sayılı Genel Muhasebe Kanunu'na tabi olmaması ve 1 Ocak 2006 tarihinden itibaren 5018 sayılı Kanun kapsamına alınmış olması nedeniyle; ilk kez karşılaşılan merkezi yönetim harcama süreçleri ile diğer gider kanunlarına ilişkin uygulamaların çalışanlar tarafından iyi anlaşılması ve geçiş aşamasında önemli sorunlar yaşanmaması için ilk yıllarda yoğun bir şekilde bilgilendirme çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Bu kapsamda, 2006 yılından sonraki yıllarda mali konularda eğitim programları düzenlenmiş; Sayıştay Başkanlığı, Maliye Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı gibi kurumlardan konusunda uzman kişiler davet edilerek TÜBİTAK Başkanlık, Merkez ve Enstitülerdeki harcama süreçlerinde yer alan çalışanlar bilgilendirilmiştir.

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Esas ve Usuller'de yer alan ön mali kontrol işlemlerinin yanı sıra; TÜBİTAK Başkanlık tarafından riskli alan olarak belirlenip 2006 yılında uygulamaya başlatılan Harcama Talimatı ve Ödeme Emri Belgesi üzerinde ön mali kontrol işlemlerine, 2013 yılında da devam edilmiştir. Ayrıca 2013 yılında TÜBİTAK Gebze yerleşkesinde de iç kontrol birimi kurularak ön mali kontrol işlemleri artırılmıştır.

Harcama Yetkilileri Hakkında Genel Tebliğ'de (Seri No:1) TÜBİTAK için özel düzenleme olmasına rağmen, TÜBİTAK Başkanlığa verilen harcama yetkililerini belirleme yetkisi; birimlerin en üst düzeydeki sorumlularına harcama yetkisi verilerek, söz konusu Tebliğ'e paralel kullanılmıştır. Aynı şekilde, bilgili ve yetkin yöneticiler harcama süreçlerinde görevlendirilmiş, gerçekleştirme görevlileri bunlar arasından seçilmiştir.

26 Aralık 2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği uyarınca, kamu idarelerinin iç kontrol sistemlerinin bu standartlara uyumunu sağlamak üzere yapacakları çalışmaları gösteren bir eylem planı 2008 yılında hazırlanmıştır. Ancak uygulamada birliğin sağlanması amacıyla Maliye Bakanlığı tarafından bir Rehber yayınlanması nedeniyle, önceden hazırlanan Eylem Planı bu doğrultuda güncellenerek Temmuz 2009’da işleme konulmuştur.

Bu bağlamda, mevcut durum itibarıyla söz konusu standartlara büyük ölçüde uyum gösteren Kurum yapı ve işlemlerinin, Tebliğde belirtilen süre içerisinde gözden geçirilmesi ve Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun önemli unsurlarından olan iç kontrol sisteminin anılan Tebliğ hükümleri açısından eksiksiz olarak uygulanması planlanmış ve bu amaçla belirlenen eylemler için gerekli çalışmalar 2013 yılında da devam etmiştir.

Yine Maliye Bakanlığı tarafından 2 Aralık 2013 tarihinde “Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum” konulu Genelge yayımlanmış olup, kurumların eylem planlarını yeniden gözden geçirmeleri istemiştir. Maliye Bakanlığı tarafından taslak halinde yayımlanan “Kamu İç Kontrol Rehberi” nin son halinin yayımlanması ile birlikte anılan Genelge gereği 2014 yılı başından itibaren çalışmalar başlatılacaktır.

Genel yazışma düzeni ve arşiv sistemi ile taşınır ve taşınmaz kayıtları ilgili mevzuata uygun olarak gerçekleşmekte; personel mesai takip ve diğer iş emirlerinin yönetim bilgi sisteminin bir parçası olarak elektronik ortamda takip edilmektedir. Ayrıca tüm yazışmaların elektronik ortamda yürütülmesine başlanmıştır. Bu kapsamda bilişim teknolojisi ile yapılan kontroller 2013 yılında da artırılarak iç kontrol sistemi güçlendirilmiştir.

Kurum faaliyetlerinin amaç ve politikalara, kalkınma planına, programlara, stratejik planlara, performans programlarına ve mevzuata uygun olarak planlanmasını ve yürütülmesini; kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını; bilgilerin güvenilirliğini, bütünlüğünü ve zamanında elde edilebilirliğini sağlamak üzere; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 63. maddesi kapsamında, Bilim Kurulu’nun 12 Şubat 2005 tarih ve 128 sayılı toplantısında “TÜBİTAK İç Denetim Birimi Başkanlığı Yönetmeliği” kabul edilmiş ve İç Denetim Birimi Başkanlığı kurulmuştur.

5018 sayılı yasaya göre iç denetçi olarak atanma şartları taşıyan adaylar arasından altı iç denetçinin ataması tamamlanmış ve tüm iç denetçiler Maliye Bakanlığı tarafından düzenlenen iç denetçi sertifika eğitimlerini tamamlayarak iç denetçi sertifikalarını almışlardır.

2013 yılı içerisinde, risk değerlendirilmesi yapılarak hazırlanan ve TÜBİTAK Başkanlık Onayı ile yürürlüğe konulan 2013 yılı çalışma programı çerçevesinde, TÜBİTAK'a bağlı birimler, faaliyet ve süreçler ile TÜBİTAK tarafından Ar-Ge faaliyeti kapsamında desteklenen çok sayıda projenin denetimleri gerçekleştirilmiştir. Yapılan denetimler neticesinde elde edilen sonuçların gereği, TÜBİTAK Başkanlık makamından alınan Olur'lar çerçevesinde ilgili birimlere intikal ettirilmiş ve takibinin yapılmasına azami özen gösterilmiştir.

Ayrıca iç denetimin gereği olarak, bir taraftan denetim faaliyetleri devam ederken diğer taraftan denetlenen birimlere yönelik eğitim, danışmanlık ve rehberlik faaliyetlerine de önem verilmiş olup elde edilen bulgular ve değerlendirmeler karşılıklı paylaşılarak çözüm odaklı bir yapı tesis edilmeye çalışılmıştır.

İç denetim; kurum iç kontrol sisteminin bir parçası olması münasebetiyle kurum bünyesinde iç kontrol yapısının işleyişi, faaliyetleri, farkındalık yaratma ve iyi uygulama örneklerinin yaygınlaştırılması gibi birçok alan ve faaliyetin etkinliğini artırmaya yönelik çalışmalara değer katmayı hedeflemiştir.

İç kontrol sistemi TÜBİTAK Üst Yönetimi tarafından sürekli izlenmekte olup; stratejik plan, bütçe, performans programı, faaliyet raporları, iç ve dış denetim raporları dikkate alınarak sistemin etkin bir yapıya kavuşturulması ile ilgili çalışmalar devam etmektedir.

2. AMAÇ VE HEDEFLER

2.1. İdarenin Amaç ve Hedefleri

TÜBİTAK vizyonuna ulaşmak için TÜBİTAK 2013-2017 Stratejik Planı kapsamında 4 Stratejik Amaç, bunlara yönelik olarak 7 Strateji, 14 Stratejik Hedef ve 31 Performans ölçüsü belirlenmiştir.

Tablo 2. Stratejik Amaç ve Hedefler

Stratejik Amaçlar
Stratejik Amaç 1. Ulusal Hedefler Doğrultusundaki Ar-Ge Faaliyetlerini Artırmak
Stratejik Hedef 1.1. Öncelikli Alanlardaki Ar-Ge Proje Sayısını ve İnsan Gücünü Artırmak
Stratejik Hedef 1.2. Ülkemizin Önemli İhtiyaçlarına Çözüm Üreten Projeler Geliştirmek
Stratejik Hedef 1.3. Akademik Ar-Ge Destek Programlarını Etkinleştirmek
Stratejik Hedef 1.4. Kamunun Öncelikli İhtiyaçlarına Çözüm Üreten Ar-Ge Projelerini Tetiklemek
Stratejik Hedef 1.5. Avrupa Birliği Programlarına Katılımı Artırmak
Stratejik Hedef 1.6. Uluslararası BTY İşbirliklerini Etkinleştirmek
Stratejik Hedef 1.7. BTY e-Altyapılarının Gelişmesini Sağlamak
Stratejik Hedef 1.8. Ulusal BTY Politikalarının Tasarımını, Yönetişimini ve Yayılımını Etkinleştirmek
Stratejik Amaç 2. Özel Sektör Ar-Ge Faaliyetlerinin Artmasını Sağlamak
Stratejik Hedef 2.1. Özel sektör Ar-Ge Yetkinliğini ve İşbirliklerini Geliştirmek
Stratejik Hedef 2.2. KOBİ'lerin Ar-Ge Kapasitesini Artırmak
Stratejik Amaç 3. Girişimcilik ve Yenilikçilik Faaliyetlerinin Gelişmesini Tetiklemek
Stratejik Hedef 3.1. İleri Teknoloji Alanlarında Faaliyet Gösteren Girişimci Sayısını Artırmak
Stratejik Hedef 3.2. Üniversitelerde Yenilikçiliğin ve Girişimciliğin Tetiklenmesini Sağlamak
Stratejik Amaç 4. BTY İnsan Kaynağının ve Toplumda BTY Yetkinliğinin Geliştirilmesine Katkı Yapmak
Stratejik Hedef 4.1. Desteklenen Bilim İnsanı Sayısını Artırmak
Stratejik Hedef 4.2. Toplumda BTY Kültürünün Yaygınlaştırılmasını Tetiklemek

2.2. Temel Politika ve Öncelikler

TÜBİTAK'ı ilgilendiren ve faaliyetlerine yön veren temel politika ve öncelikleri aşağıda verilmektedir:

Dokuzuncu 5 Yıllık Kalkınma Planı (2007-2013)

Bu planda TÜBİTAK'ın çalışma alanına ilişkin temel politika öncelikleri ve tedbirler şunlardır:

- Özel sektör başta olmak üzere, toplumun her kesiminde bilim, teknoloji ve yenilik kültürünün ve farkındalığının artırılması için bilinçlendirme çalışmalarının yürütülmesi,
- Üniversiteler ile özel sektörü bir araya getiren Teknoloji Geliştirme Bölgelerinin altyapılarının tamamlanması ve öncelikli alanlarda uzmanlaşmalarının özendirilmesi,
- Ar-Ge faaliyetlerinin yenilik üretecek şekilde ve pazara yönelik olarak tasarlanmasının sağlanması,
- Araştırmacı insan gücü kaynağının nitelik ve nicelik yönünden geliştirilmesi,
- Yurt dışındaki Türk araştırmacıların, öncelikli alanlar başta olmak üzere, yurt içinde istihdam edilmesi için gerekli imkanların sağlanması,
- Ulusal yenilik sistemi içinde yer alan kurum ve kuruluşların görev ve faaliyetlerinin gözden geçirilerek kurumlar arası işbirliğini de artıracak etkin bir yapı kurmak üzere gerekli yasal ve kurumsal düzenlemelerin yapılması,
- Başta AB ülkeleri olmak üzere bilim ve teknoloji alanında yetkin olan ülkeler ile bilgi ve teknoloji transferi amaçlı işbirliği faaliyetlerinin yürütülmesi,
- Geleceğe yönelik olarak nanoteknoloji, biyoteknoloji, yeni nesil nükleer teknolojiler ile hidrojen ve yakıt pili teknolojilerinin; sanayi politikasının öncelik vereceği sektörlerdeki araştırmalarının; yerli kaynakların katma değere dönüştürülmesini amaçlayan Ar-Ge faaliyetlerinin; aşı ve anti-serum başta olmak üzere yaşam kalitesinin yükseltilmesine yönelik sağlık araştırmalarının; bilgi ve iletişim teknolojileri ile savunma ve uzay teknolojilerinin öncelikli alanlar olarak desteklenmesi,
- Kamu tedarik sisteminin, Ar-Ge çalışmalarını ve yerli teknoloji geliştirilmesini destekleyen bir yapıya kavuşturulması.

Orta Vadeli Program (2013-2015)

Bu programda yer alan ve Kurumu ilgilendiren temel politika ve öncelikler şunlardır:

- i) Ulusal yenilik sistemindeki aktörler arasında işbirliğinin geliştirilmesi, özel kesimin sistem içerisindeki etkinliğinin artırılması ve bu alanda uluslararası işbirliği geliştirilmesi,
- ii) Başta KOBİ'ler olmak üzere, özel kesimin Ar-Ge kapasitesinin ve Ar-Ge'ye olan talebinin yükseltilmesinin sağlanması, yenilik tabanlı girişimcilik destek mekanizmalarının artırılması,
- iii) Özel kesim ile üniversiteler ve araştırma kurumları arasındaki işbirliğini geliştirmeye yönelik programlar ve rekabet öncesi Ar-Ge işbirlikleri ile yenilik tabanlı rekabetçi kümelenme çalışmalarının desteklenmesi,
- iv) Araştırmacı insan gücünün, özel kesimin ihtiyaçları da dikkate alınarak nitelik ve nicelik yönünden geliştirilmesi, yurtdışındaki araştırmacıların ülkemize çekilmesinin sağlanması,
- v) Araştırma alt yapılarının geliştirilmesi, etkin kullanımı ve sürdürülebilirliğinin sağlanması.

2013 Yılı Programı

Programın bilim, teknoloji ve yenilik alanında yürütülen faaliyetlerinin temel amacı; "Başta özel sektörde olmak üzere yenilik yeteneğini artırmak, bilim ve teknolojide yetkinleşmek ve bu yetkinliği ekonomik ve sosyal faydaya dönüştürmek" olarak belirtilmiştir.

TÜBİTAK, programın ilkelerinde yer alan aşağıdaki temel öncelik ve politikalar doğrultusunda faaliyetlerini yürütmektedir:

- Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi Eylem Planının güncellenmesi
- Bilim, araştırma, teknoloji ve yenilik alanlarında toplumsal farkındalığın artırılması,
- Bilim ve teknoloji alanında işbirliği ağları ve platformlarının yaygınlaştırılması,
- İleri teknoloji içeren ve yurtdışında rekabet üstünlüğü yaratabilecek güvenlik sistemlerinin geliştirilmesi,
- Araştırmacı insan gücü yetiştirme programlarının yaygınlaştırılması,
- Yurt dışındaki yerli ve yabancı, nitelikli araştırmacıların ülkemizde çalışmasının özendirilmesi,
- Uzay teknolojilerinde ülkemizin yetkinliğinin artırılması için fiziki ve beşeri altyapının geliştirilmesi.

3. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

3.1. Mali Bilgiler

3.1.1. Bütçe Uygulama Sonuçları

2013 Yılı TÜBİTAK Bütçesi ile yıl sonu bütçe kapanış işlemleri doğrultusunda hazırlanan mali raporlar aşağıda verilmiştir:

2013 Yılı Bütçe Gerçekleşmesi

A- Gelir Bütçesi

2013 Yılında **2.095.721.844,42 TL** gelir gerçekleşmiş, bir önceki yıldan devreden **921.942.422,23 TL** gelir ile birlikte kaynak toplamı **3.017.664.266,65 TL** olmuştur. Gelir bütçesi gerçekleşmesine ilişkin bilgiler, Ek 1, Tablo E.1.1, Tablo E.1.2, Tablo E.1.3'te verilmiştir.

A1- Hazine Yardımı

2013 Yılı Bütçe Kanunu ile TÜBİTAK tarafından kullanılmak üzere Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Bütçesinin,

26.01.00.23-01.6.2.08-1-05.2 Cari Transferler tertibine 535.502.000 TL

26.01.00.23-01.6.2.08-1-07.1 Sermaye Transferleri tertibine 955.000.000 TL

olmak üzere toplam 1.490.502.000 TL ödenek öngörülmüştür.

2013 yıl sonu itibarıyla gerçekleşen Hazine yardımı ödenekleri aşağıda sunulmuştur.

26.01.00.23-01.6.2.08-1-05.2 Cari Transferler tertibi	585.501.857,00 TL*
26.01.00.23-01.6.2.08-1-07.1 Sermaye Transferleri tertibi	955.000.000,00 TL
Toplam	1.540.501.857,00 TL

(*50.000.000,00 TL Maliye Bakanlığı tarafından AB Katkı Payı için ek ödenek verilmiştir.)

26.01.00.23-01.6.2.08-1-07.1 tertibi için serbest bırakılan ödeneğin **518.021.400,00 TL**'si ve 26.01.00.23-01.6.2.08-1-05.2 tertibi için serbest bırakılan ödeneğin **15.993.000,00 TL**'si toplamı olan 534.014.400,00 TL 2013 yılı sonunda Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Muhasebe Biriminin emanet hesaplarında yer almıştır. Kurumumuza nakdi giriş olmamıştır.

Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda 2013 yılında toplam 1.540.501.857,00 TL Hazine yardımı gerçekleşmiş olup, bu tutar 2013 yılı gelirlerinin % 74'ünü oluşturmuştur.

A2- Özgelirler

2013 yılında;

Yayın Geliri	9.788.275,28 TL
Hizmet Gelirleri	425.630.496,16 TL
Diğer Gelirler	118.919.480,45 TL
Kira Gelirleri	881.735,53 TL

olmak üzere, toplam **555.219.987,42 TL** olarak gerçekleşmiş olup, bu tutar 2013 yılı gelirlerinin **%26**'sını oluşturmuştur.

A3- 2012 ve 2013 Yılından Devreden Gelirler

2012 Yılından 2013 yılına ve 2013 yılından 2014 yılına devreden gelirler Tablo 3'de verilmektedir.

Tablo 3. 2012 ve 2013 Yılından Devreden Gelirler

	2012 Yılı Gelir Devri	2013 Yılı Gelir Devri	2014 Yılına Devreden Toplam Gelir
TÜBİTAK BAŞKANLIK	548.844.752,36	-40.497.042,80	508.347.709,56
TÜBİTAK GEBZE GEN.SEKR.YRD.	0,00	4.219,55	4.219,55
TÜBİTAK SAGE	103.651.103,80	-21.952.458,40	81.698.645,40
TÜBİTAK UZAY	25.527.959,41	21.669.480,65	47.197.440,06
TÜBİTAK ULAKBİM	7.074.714,59	9.146.473,03	16.221.187,62
TÜBİTAK TUG	2.914.242,42	-650.511,75	2.263.730,67
TÜBİTAK MAM	108.450.901,82	-20.731.806,93	87.719.094,89
TÜBİTAK UME	11.259.750,16	-5.861.626,63	5.398.123,53
TÜBİTAK BİLGEM	101.421.156,73	-22.483.282,20	78.937.874,53
TÜBİTAK TBAE	575.422,34	-575.422,34	0,00
TÜBİTAK BUTAL	2.402.186,02	-1.184.211,37	1.217.974,65
TÜBİTAK TÜSSİDE	9.820.232,58	2.462.243,02	12.282.475,60
TOPLAM	921.942.422,23	-80.653.946,17	841.288.476,06

TÜBİTAK MAM tarafından 2013 yılında 1.254.098,47 TL, TÜBİTAK UME tarafından 1.662.981,87 TL Dünya Bankası Kredisi geri ödemeleri ile TÜBİTAK MAM tarafından Altyapı Yenileme Fonu için 1.788.197,21 TL, bir önceki yıl devreden gelir tutarı olan 926.647.699,78 TL'den düşülmüştür. Bu doğrultuda 2012 yılından 2013 yılına devreden gelir tutarı **921.942.422,23 TL** olarak alınmıştır. 2013 yılı gelirleri giderlerinden **80.653.946,17 TL** az olmuş ve 2014 yılına toplam **841.288.476,06 TL** gelir devretmiştir.

B- Gider Bütçesi

2013 yılında **2.176.375.790,59 TL** gider gerçekleşmiş olup, dağılımı Tablo 4'deki gibidir.

Tablo 4. 2013 Yılı Gider Dağılımı (TL)

01. Personel Giderleri	264.082.403,69
02. SGK Devlet Primi Giderleri	43.615.966,08
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	220.338.954,85
05. Cari Transferler	266.421.872,31
06. Sermaye Giderleri	84.598.172,11
07. Sermaye Transferleri	1.297.318.421,55
TOPLAM	2.176.375.790,59

2013 Yılı gider gerçekleşmesi ve 2012-2013 yılları gerçekleşen gider karşılaştırmasına ilişkin ayrıntılı bilgiler Ek 1, Tablo E.1.4, Tablo E.1.5, Tablo E.1.6, Tablo E.1.7 ve Tablo E.1.8'de verilmiştir.

C- Gelir Gider Farkı

2013 yılı faaliyetleri ile **2.095.721.844,42 TL** gelir elde edilmiş ve **2.176.375.790,59 TL** gider yapılmış olup gelir-gider farkı **-80.653.946,17 TL** olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılından devreden tutar ile birlikte toplam **841.288.476,06 TL** 2014 yılına devretmiştir.

2013 Mali Yılı Bilançosu

TÜBİTAK 2013 Yılı Konsolide Bilançosu Ek 1, Tablo E.1.9' da verilmiştir.

3.1.2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

Tablo 5. 2013 Yılı Bütçe Gerçekleşme Oranı (TL)

	Planlanan (P)	Gerçekleşen (G)	Gerçekleşme Oranı (%) (100×G/P)
Gelir Bütçesi			
Hazine Yardımı	1.490.502.000,00	1.540.501.857,00	103,35
Dış Kredi	0,00	0,00	
Bir Önceki Yıldan Devir	0,00	921.942.422,23	
Özgelir	255.000.000,00	555.219.987,42	217,73
Yayın Gelirleri	13.000.000,00	9.788.275,28	75,29
Faaliyet Gelirleri	176.698.000,00	435.530.728,23	246,48
Diğer Gelirler	65.302.000,00	109.900.983,12	168,30
Toplam Gelir	1.745.502.000,00	3.017.664.266,65	172,88
Gider Bütçesi			
01. Personel Giderleri	269.731.000,00	264.082.403,69	97,91
02. SGK Devlet Primi Giderleri	45.719.000,00	43.615.966,08	95,40
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	167.936.000,00	220.338.954,85	131,20
05. Cari Transferler	165.606.000,00	266.421.872,31	160,88
06. Sermaye Giderleri	150.000.000,00	84.598.172,11	56,40
07. Sermaye Transferleri	946.510.000,00	1.297.318.421,55	137,06
08. Yurtiçi Borç Verme	0,00	0,00	0,00
Toplam Gider	1.745.502.000,00	2.176.375.790,59	124,68

Tablo 6. Gelir Karşılaştırma Tablosu (TL)

	2012 Yılı	2013 Yılı	Değişim Oranı (%) (100×B/A)
	Gerçekleşen Gelir (A)	Gerçekleşen Gelir (B)	
Gelir Bütçesi			
Hazine Yardımı	1.640.631.059,97	1.540.501.857,00	93,90
Bir Önceki Yıldan Devir	409.171.435,68	921.942.422,23	225,32
Özgelir	438.817.779,66	555.219.987,42	126,53
Yayın Gelirleri	9.901.856,22	9.788.275,28	98,85
Faaliyet Gelirleri	298.339.550,30	435.530.728,23	145,98
Diğer Gelirler	130.576.373,14	109.900.983,91	84,17
Toplam Gelir	2.488.620.275,31	3.017.664.266,65	121,26

Tablo 7. Gider Karşılaştırma Tablosu (TL)

Gider Kalemleri	2012 Yılı	2013 Yılı	Değişim Oranı (%)
	Gerçekleşen Gider (A)	Gerçekleşen Gider (B)	(B - A) / A*100
01. Personel Giderleri	233.598.961,68	264.082.403,69	13,05
02. SGK Devlet Primi Giderleri	36.291.657,24	43.615.966,08	20,18
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	171.452.415,53	220.338.954,85	28,51
05. Cari Transferler	233.353.813,01	266.421.872,31	14,17
06. Sermaye Giderleri	57.409.974,98	84.598.172,11	47,36
07. Sermaye Transferleri	828.990.753,09	1.297.318.421,55	56,49
08. Yurtiçi Borç Verme	875000	0	
Toplam	1.561.972.575,53	2.176.375.790,59	39,34

3.1.3. Mali Denetim Sonuçları

Kurumun hesaplarına, faaliyetlerine, süreçlerine, iş ve işlemlerine yönelik iç denetim faaliyeti 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 63'üncü maddesine göre Kurum İç Denetçileri tarafından; dış denetim faaliyeti ise yine aynı Kanunun 68'inci maddesine göre Sayıştay Denetçileri tarafından gerçekleştirilmiştir.

Sayıştay Başkanlığınca yapılan denetimler sonucunda düzenlenen sorgu ve ilamlara ilişkin geçmiş yıllara ait takibi gereken alacaklar Mali Hizmetler Daire Başkanlığı tarafından takip edilmektedir. 2012 yılına ait mali işlemlerin Sayıştay Başkanlığı tarafından denetimi sonucunda düzenlenen denetim raporunda belirtilen mali hususlara ilişkin gerekli işlemler yapılmış olup bu konudaki çalışmalara devam edilmektedir. Yargı raporuna konu hususların takibi ve gereği için Sayıştay ilamı beklenmektedir.

Sayıştay Başkanlığınca 2013 yılı için gerçekleştirilen denetim ise henüz sonuçlanmamıştır.

5010 sayılı yasaya göre 2005 yılında Bilim Kurulu kararıyla kurulan ve doğrudan Kurum Başkanına bağlı olarak faaliyetini sürdüren İç Denetim Birimi Başkanlığı; yıl içerisinde bünyesindeki biri Başkan 6 iç denetçi ile mevzuatın verdiği yetki ve görev çerçevesinde denetim faaliyetlerini yerine getirmişlerdir. İç Denetim Birimi Başkanlığınca risk odaklı olarak hazırlanan ve Başkanlık Oluruyla işleme konulan 2013 yılı denetim programı kapsamında yer verilen; Kurum tarafından desteklenen bazı projelerin denetimleri, programda yer alan TÜBİTAK Başkanlık birimleri/Merkezler ve Enstitülerin iç denetim faaliyetleri ilgili denetim mevzuatına göre gerçekleştirilmektedir. Denetim programı dışında Başkanlık Makamınca denetlenmesi lüzumlu görülen konularda/süreçlerde inceleme ve danışmanlık faaliyetleri yapılarak hazırlanan raporlar ile oluşturulan görüş ve öneriler yazılı ve sözlü olarak Üst Yöneticinin takdirlerine sunulmuştur/sunulmaktadır.

Gerçekleştirilen denetim faaliyetlerinin Başkanlık Makamına raporlanması sonrasında uygun görülen hususlar talimata bağlanarak ilgili birimlere gereği için İç Denetim Birimi Başkanlığınca iletilmektedir. Denetimin etkinliğini sağlamak üzere Başkanlık talimatlarının ilgili birimlerce yerine getirilip getirilmediği hususu ayrıca izlenmeye alınarak, takip, kontrol, farkındalık ve kurumsal etkinlik sağlanmaktadır.

3.2. Performans Bilgileri

3.2.1. Faaliyet ve Proje Bilgileri

2013 yılında Kurum faaliyet ve projelerini TÜBİTAK 2013-2017 Stratejik Planı doğrultusunda yürütmüştür. Bu doğrultuda yapılan çalışmalara ilişkin bilgiler Stratejik Amaç ve Hedefler altında ayrıntıları ile verilmektedir.

Amaç 1. Ulusal Hedefler Doğrultusundaki Ar-Ge Faaliyetlerini Artırmak

1. Stratejik Hedef 1.1. Öncelikli Alanlardaki Ar-Ge Proje Sayısını ve İnsan Gücünü Artırmak

Bu hedefe yönelik TEYDEB'de 1511-TÜBİTAK Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı, ARDEB'de ise 1003 Öncelikli Alanlar Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı yürütülmektedir.

Bilim Kurulu'nun 14 Ocak 2012 tarihli kararı ile yürürlüğe giren ve ARDEB tarafından yürütülen 1003-Öncelikli Alanlar Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı ile "TÜBİTAK Bilim Kurulu tarafından belirlenecek konular ile Ulusal Bilim Teknoloji ve Yenilik Stratejisi (UBTYS) çerçevesinde belirlenecek öncelikli alanlarda sonuç odaklı, izlenebilir hedefleri olan, ilgili bilim/teknoloji alanlarının dinamiklerini gözeten ve yurt içinde yapılan Ar-Ge projelerinin desteklenmesi" amaçlanmaktadır.

Araştırma Destek Programları Başkanlığınca 1003 kapsamında UBTYS 2011-2016'da öncelikli alan kabul edilen Enerji, Gıda, Bilgi İletişim Teknolojileri (BİT), Su ve Sağlık alanlarında, 2013 yılında toplam 31 çağrıya çıkılmıştır.

Tablo 8. TÜBİTAK 1003 Öncelikli Alanlar Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı 2013 Yılı Çağrısına İlişkin Veriler

Öncelikli Alan	Alt Alan	1.Aşama Önerilen Proje Sayısı	2.Aşama Önerilen Proje Sayısı
Enerji	Hidrojen ve Yakıt Pili Teknolojileri	96	57
	Güneş Enerjisi	87	36
	Bor Teknolojileri	82	34
	Enerji Verimliliği	67	29

Öncelikli Alan	Alt Alan	1.Aşama Önerilen Proje Sayısı	2.Aşama Önerilen Proje Sayısı
Bilgi İletişim Teknolojileri	Bilgi Teknolojileri	123	Başvurular devam ediyor.
	Grafen	98	Başvurular devam ediyor.
	İnsan Beyni	167	Başvurular devam ediyor.
	Mobil İletişim Teknolojileri	31	19
Gıda	Gıda/Gıda Güvenilirliği	122	17
Su	Membran Teknolojileri	64	27
Sağlık	Aşı	25	14
	Tıbbi Tanı Kitleri	110	36
	İlaç	78	30
	Biyomedikal Ekipmanlar	95	48
	Biyomalzemeler	118	50
TOPLAM		1.363	397

Enerji alanında çıkılan 10 çağrı ile 1. aşamada toplam 332, 2.aşamada 156 öneri; Bilgi İletişim Teknolojileri (BİT) alanında çıkılan 6 çağrı ile 1. aşamada toplam 419, 2.aşamada 19 öneri; Gıda alanında çıkılan 2 çağrı ile 1. aşamada toplam 122, 2.aşamada 17 öneri; Su alanında çıkılan 3 çağrı ile 1. aşamada toplam 64, 2.aşamada 27 öneri ve Sağlık alanında çıkılan 10 çağrı ile 1. aşamada toplam 426, 2.aşamada 178 proje önerisi alınmıştır. Toplam 1. aşama başvuru sayısı 1.363'tür.

Yıl içerisinde ARDEB destek programları kapsamında Ar-Ge proje sayısını ve insan gücünü arttırmaya yönelik mevzuat iyileştirmesi yapılmıştır. Buna göre 1003-Öncelikli Alanlar Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı kapsamında talep edilebilecek toplam makine-teçhizat, hizmet alımı ve burs miktarlarının üst sınırlarının yüzdeleri kaldırılmış, bu kalemlerin limitleri çağrı özelinde belirlenerek, çağrı duyurularında ilan edilen tutarları aşmayacak şekilde belirlenmiştir. Diğer yandan, esaslarda yapılan 5 Ocak 2013 tarihli değişiklikle 1003 programı kapsamında yurtdışında ikamet eden araştırmacılar belirlenen şartları sağlamaları koşuluyla projede araştırmacı olarak yer alabilmektedir.

2012 yılında öncelikli alanlarda çıkılan toplam 11 çağrıya 1. aşamada 944 başvuru alınmıştır. 2012 yılına göre 2013 yılı 1. aşama başvuru oranı %45 artış göstermiştir. Öncelikli alanlara verilen destek bütçesi, proje sayısındaki artışa paralel olarak %42 artış göstermiştir.

Bilim Kurulu'nun 17 Mart 2012 tarihli toplantısı ile yürürlüğe giren 1511-TÜBİTAK Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığınca yürütülmektedir. 2013 yılında; 2012 yılı çağrısı kapsamında 177 projeye destek kararı verilmiş, desteklenen projeler çerçevesinde 21 milyon TL hibe destek sağlanmıştır. Ulusal öncelikli alanlar olan Enerji, BİT ve Sağlık'ta belirlenen alt teknoloji alanlarında, 2013 yılında toplam 34 çağrı açılmış olup, 314 proje başvurusu alınmıştır. Başvuruların değerlendirme süreçleri devam etmektedir. 2013 yılında programın proje başvuru ve değerlendirme süreçlerinde bazı değişiklikler yapılmıştır. Çağrı duyurusunda aksi belirtilmedikçe proje ön başvurusu alınmayacaktır. Proje başvurusu yapacak kuruluşlar doğrudan proje başvurularını sunacaklar ve projelerin değerlendirilmesi tek aşamalı olarak gerçekleştirilecektir.

Tablo 9. TÜBİTAK 1511 Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı 2013 Yılı Çağrısına İlişkin Veriler

Öncelikli Alan	Alt Alan	Proje Başvurusu
Enerji	Güneş Enerjisi	75
Sağlık	Biyomedikal Ekipman	86
	Tıbbi Tanı Kitleri	47
	Biyo Malzeme	22
	Aşı	1
Bilgi İletişim Teknolojileri	Mobil İletişim /Yazılım/Donanım Uygulamaları	83
	TOPLAM	314

1511 Uygulama esaslarının revize edilmesi hedefi kapsamında; yeniden oluşturulan 1511 program mekanizmasına uygun şekilde revize edilen “Uygulama Esasları” Bilim Kurulu tarafından Nisan 2013'te onaylanmıştır.

Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı tarafından uygulanmakta olan TÜBİTAK-2211 Yurt İçi Lisansüstü Burs Programı içerisinde özel bir burs türü tanımlanmış ve yurt içinde yüksek lisans veya doktora tez çalışmalarını öncelikli alanlarda yapmayı planlayan ya da devam ettiren lisansüstü öğrencilere yönelik “Teşvik Bursları Uygulaması” geliştirilmiştir. Bu bağlamda 2013 yılında ilk dönem öncelikli alanlarda tez yazan 771 lisansüstü öğrenci programa başvurmuştur. Bu öğrencilerden 273’ü yapılan bilimsel değerlendirme sonucunda bursa hak kazanmıştır.

2. Stratejik Hedef 1.2. Ülkemizin Önemli İhtiyaçlarına Çözüm Üreten Projeler Geliştirmek

Bilişim ve Bilgi Güvenliği İleri Teknolojiler Araştırma Merkezi (TÜBİTAK BİLGEM)

TÜBİTAK BİLGEM’de, 2013 yılında da ülkenin ihtiyacı olan teknolojilerin geliştirilmesi ile savunma sektörü, kamu kurumları ve özel sektör firmaları için önemli sayıda ve büyük ölçekte projeler yürütülmüş, akredite test ortam ve laboratuvarlarında temel ve uygulamalı araştırmalar yapılmış, ihtiyaç sahiplerine teknik destek sağlanmıştır. Projelerin gerektirdiği özel güvenlik koşulları ile ilgili her türlü tedbir alınmış, bu durum Milli ve NATO Tesis Güvenlik Belgeleri ile tescil edilmiştir.

TÜBİTAK BİLGEM bünyesinde 2013 yılında toplam 225 farklı müşteri için 81 dış destekli, 15 Türkiye Araştırma Alanı (TARAL), 6 Avrupa Birliği, 10 endüstriyel hizmet, 13 Kalkınma Bakanlığı, 1 altyapı olmak üzere toplam 126 proje yürütülmüş ve bu projelerden 15’i yıl içinde sonuçlandırılmıştır.

Yürütülen projeler kapsamında İleri Genom ve Biyoenformatik Araştırma Merkezi projesi için patent başvuru süreci başlatılmıştır.

Akademik alanda yürütülen çalışmalar sonucunda, uluslararası düzeyde 31 makale ve 19 bildiri yayımlanmıştır. Atıf sayısı ise 196 olarak gerçekleşmiştir.

Asya Pasifik uzay İşbirliği Örgütü’nün (APSCO) 2. Genel Sekreteri olarak TÜBİTAK BİLGEM Program Yönetimi Ofisi Direktörü seçilmiştir.

Önemli Başarı ve Ödüller: Savunma sektöründeki tüm sistemlerde kullanılan ve dünyada 11 adet bulunan GİS tamamen yerli olarak geliştirilmiştir.

Emniyet Genel Müdürlüğü Kart Kişiselleştirme Projesi, 14 Mart 2013’de başarı ile tamamlanmıştır.

UEKAE tarafından geliştirilen Elektronik Sertifika Yönetim Altyapısı (ESYA) Ürünü, 25 Mart 2013’de Türk Standartları Enstitüsü (TSE) sertifikasını almıştır.

UEKAE tarafından gizli dokümanların güvensiz ortamlarda taşınabilmesi amacıyla geliştirilmiş dosya şifreleme uygulaması olan Kermen Portable için Ortak Kriterler (CC) EAL4+ sertifikasyon süreci Eylül ayı içerisinde başarıyla tamamlanmıştır.

T.C. Elektronik Kimlik Kartı Projesi çerçevesinde geliştirilen UKTÜM-Hv7, Milli Akıllı Kart Tümdevresi Ortak Kriter (CC) EAL5+ Güvenlik Sertifikası almıştır.

TÜBİTAK kriptoloji uzmanlarının yaptığı ve Türkiye'de ilk defa insan genomunun dizilendiği araştırmalarda 4 hastalık ile genler arasındaki ilişki ortaya çıkarılmıştır.

TÜBİTAK BİLGEM'de 2013 yılında gerçekleştirilen proje ve faaliyetlerden bazıları, genel olarak ve ilgili birimler bünyesinde aşağıda açıklanmıştır:

AB Projeleri: TÜBİTAK BİLGEM genelinde 5'i UEKAE 1'i SGE olmak üzere 6 AB projesi resmi olarak başlamıştır. EUREKA kapsamında TÜBİTAK BİLGEM'in 3 projesi ise uluslararası değerlendirmelerden geçer not alarak ulusal değerlendirme fazına geçmiştir. Resmi olarak başlayan AB projelerinden alınan destek miktarı TÜBİTAK BİLGEM genelinde 735 bin avro olarak kaydedilmiştir. Böylelikle 2013 yılında kabul edilen toplam 17 projeden elde edilen AB katkısı 3,3 milyon avro ve yaklaşık 9,9 milyon TL olmuştur. Uluslararası değerlendirmelerden geçen ve kabul almasına rağmen ulusal fonlama fazı devam ettiği için henüz açılmayan proje sayısı ise 3'ü EUREKA, 2'si ENIAC ve 1'i 7. Çerçeve Programı olmak üzere toplam 6'dır ve beklenen destek miktarı toplamda yaklaşık 3,9 milyon avro civarında olacaktır. Projelerde nanobellekler, kuantum rasgele sayı üreticileri, akıllı şehirler, e-öğrenme, büyük veri analizi, fotovoltaiıklar ve yenilenebilir enerji, elektrikli araçlar, süper hafif materyaller, genetiği değiştirilmiş organizmalar, yenilikçi kripto algoritmaları, çevre gözlem sistemleri gibi etkisi yüksek alanlarda çalışmalar yapılacaktır.

Kamu Sertifikasyon Merkezi (Kamu SM): Nitelikli Elektronik Sertifika (NES, e-imza) üretim, dağıtım, danışmanlık, eğitim ve denetim faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. 31 Aralık 2013 itibarıyla üretilen 436 bin nitelikli elektronik sertifikadan 325 bini kullanılabilir durumdadır. Mali Mühür Sisteminin işletimi kapsamında üretilen sertifika sayısı 45.347 olmuştur. Yazarkasa-Pos cihazları için 266 bin ÖKC sertifikası üretilmiştir. Mobil İmza Sertifika Sistemi kurulmuş ve sertifika üretimi yapılmaya başlanmıştır. E-imza uyum denetiminden geçen kurum-uygulama sayısı 107 olmuştur. Yeni oluşturulan SHA-2 / RSA 2048 kökleri kamuoyuna duyurulmuştur. Kapsamlı bir yeniden yapılanma çalışması başlatılmıştır. İnternet Şubesi ve Veri Yönetim Sistemi çalışmaları devam etmektedir.

Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü (UEKAE):

Enstitü bünyesinde 2013 döneminde başlayan projeler; EKADAS-2, TAHSİS, ELİSA, Yüksek Güçlü Lazer Sistemi (YGLS), MİLSEC-4, AB E-Kimlik Uygulamaları projeleridir. 2013 döneminde devam eden projeler: MAMSİS, SAKA-10, SGAS, İGBAM, KATT, GÖKTÜRK-1, DİRAK HSM, TAFİCS İPKC, İFF M5K NATO, MA3, MİLSEC-3, SIR, X-BAND, MİLCEP, Fotodedektör Teknolojileri, Kripto Tümdevreleri Tasarımı, Telsiz Vericileri Konum Tespit Sistemi, A400M DTM, KKTC Elektronik Kimlik Kartı, BEAT-ABÇP, STORK-İCT-PSP, KİTAL, Rastgele Sayı Üreteçleri, TAFİCS 3, TETAS, EGM ID-1, İPKC-10G, MİLSEC-4, EKADAS-2, Optoelektronik Sistemler, TAHSİS, E-Kimlik AB Projeleri (eSens, eCodex, Ingress), TCKK-YÖH, Yüksek Güçlü Lazer Sistemi'dir. 2013 döneminde bitirilen projeler ise ULSİ/CMOS-DPT, SiGeC Kütüphanesi-İç Destekli, Kriptolojide İleri Teknolojiler, Kuantum Kriptoloji Araştırma Merkezi, İFF M5K Geliştirme, SDH Radyolink Merkezi, FORBİS2, MİLGEM2, Özel Sistemler, GEZKİY Büyükkada, RADİKS, Mezoskopik Sistemler, KAYC-S/N-OZG projeleridir.

Bilişim Teknolojileri Enstitüsü (BTE):

31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla YerliSinyal.03, YerliSinyal.09, MOSHIP SATEL, RAYTES, SEÇİM, SEVİM, İZGE projeleri sözleşmeleri imzalanarak başlatılmıştır. 11 iç destekli, 4 Kalkınma Bakanlığı, 4 TARAL, 8 dış destekli, 5 üretim projesi yürütülmüştür. ATCSİM, HATS, DABİS DK, YTKB-DRT, MİLGEM DG-2, TİP2 SDH, YTKB SATEL, NUSRET, KUŞRAD (Kuş Radarı), KONSEY, GİS, ETMTS_Üretim, İZGE, MİLGEM-2 SATEL projeleri tamamlanarak kapanmıştır.

Siber Güvenlik Enstitüsü (SGE):

Enstitü bünyesinde 2013 döneminde Zararlı Yazılım Analiz ve Mücadele Merkezi, Gelişmiş Siber Casusluk Tehdit Apt Analizi, Siber Atak Yöntemlerinin Geliştirilmesi, Cloud For Europe projeleri başlatılmıştır. Kamu Bilgi Sistemleri Güvenliği, Bilişim Teknolojileri (BT) Ürün Değerlendirme Hizmetleri, Veri Kaçağı Önleme Sistemi, Siber Güvenlik Yönetim Altyapısı, Siber Tehdit Tespit ve Önleme Sistemi Geliştirilmesi, Bilgi Sistem Güvenlik Hizmetleri projelerine devam edilmiştir. 2013 yılında Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK) Bilişim Sistemi Geliştirilmesi-BSG alt projesi, Sahil Güvenlik Güvenli Intranet, Sayıştay Bilgisayar Destekli Denetim, YÖKSİS, Gnkur İnternet Güvenliği, Kritik Altyapılarda Bilgi Güvenliği projeleri tamamlanmıştır.

İleri Teknolojiler Araştırma Enstitüsü (İLTAREN):

Elektronik Taarruz (ET) Teknolojilerinin Geliştirilmesi, Elektronik Destek (ED) Teknolojilerinin Geliştirilmesi, Elektronik Harp (EH) Faaliyetleri Teknik Destek, EH Test, Ölçüm, Analiz ve Değerlendirme Teknolojilerinin Geliştirilmesi faaliyet alanlarında çalışmalara devam

edilmiştir. 2013 yılından itibaren Su Altı Savunma Teknolojileri faaliyet alanında da çalışmalar yürütülmüştür. 2013 yılı içerisinde önemli oranda (yaklaşık % 94) dış kaynaklı finansman ile 10 dış destekli ve 2 iç destekli toplam 12 Ar-Ge projesi yürütülmüştür. 2013 yılı içerisinde 2 yeni proje başlatılmış olup, 2 proje başarı ile tamamlanmıştır.

Yazılım Teknolojileri Araştırma Enstitüsü (YTE):

Yazılım Sistemleri Araştırma ve Geliştirme, e-Dönüşüm Alanında Teknik Danışmanlık, Mekansal Bilgi Teknolojileri ile Sosyal ve İstatistiki Araştırma ve Geliştirme alanlarındaki faaliyetlere 2013 yılında da devam edilmiştir. 2013 yılı içinde 2 dış destekli (ÇETUS, HİDS) ve 1 iç destekli (TYBS) proje başlatılmış; 3 dış destekli proje (PUAN, ÇEM, ÇETUS) başarı ile tamamlanmış; önceki yıllarda başlamış olan 5 dış destekli (BÜTÜNLEŞİK, KAYS, EBİS, PUAN, ÇEM) ve 2 iç destekli (Kamu Ar-Ge, SIAP) projede ise çalışmalara planlandığı şekilde devam edilmiştir. Enstitü içinde uygulanan yazılım geliştirme süreçlerinin uluslararası düzeyde kabul görmüş olan CMMI Seviye-4 ile derecelendirmesi hedefi doğrultusunda süreç uygulamalarının kontrolü başarı ile tamamlanmıştır.

Temel Bilimler Araştırma Enstitüsü (TBAE):

Kurum üst yönetiminin katılımıyla TBAE'nin yeniden yapılandırmasına yönelik düzenlenen iki çalıştayda önerilen model üzerinde çalışmalar yapılmıştır. Hazırlanan iki önemli projeden ilki temel bilim eğitim ve çalışmalarını birleştiren, güçlü akademik, eğitim ve sosyal yönleri olan Bilim Portalı Projesidir. İkincisi ise özgün bilimsel araştırmalar temelinde sağlık alanında yeni bir teknolojik ürün tasarımı hedefli CellMD Projesidir.

Marmara Araştırma Merkezi (TÜBİTAK MAM)

TÜBİTAK MAM, 2013 yılında 198'i dış destekli, 14'ü iç destekli 212 Ar-Ge projesi, 8'i Kalkınma Bakanlığı projesi ve 30'u Endüstriyel Teknik Destek projesi olmak üzere toplam 250 proje (yürürlükte olan ve tamamlanan) yürütmüş olup, yürütülen proje büyüklüğü olarak ulaşılan değer 347 milyon TL olmuştur. TÜBİTAK MAM'da yıl sonu itibarıyla yürürlükte olan proje sayısı 176, projelere verilen toplam destek tutarı ise 281 milyon TL'dir. 2013 yılında yürütülen projelerin;

- Toplam proje bedelinin %31'i yıl içinde bağtlanmış,
- Toplam proje bedelinin %19'u yıl içinde tamamlanmış,
- Toplam proje bedelinin %50'si diğer yıllara devretmiş,
- % 88'i Ar-Ge projesi (yürütülen toplam proje bedelinin %96'sı)

- % 12'si Endüstriye Teknik Destek Hizmet Projesi (yürütülen toplam proje bedelinin % 4'ü) dir.

Merkeze bağlı toplam 7 enstitüde gerçekleştirilen Ar-Ge faaliyetlerine ait detaylar şunlardır:

- *Çevre ve Temiz Üretim Enstitüsü*: Beş farklı tematik alan, ilgili faaliyet alanlarında, toplam 62,8 milyon TL tutarında, 9'u uluslararası olmak üzere 36 Ar-Ge projesi yürütmüştür.
- *Enerji Enstitüsü*: On dört farklı tematik alan, ilgili faaliyet alanlarında, toplam 142,7 milyon TL tutarında, 11'i uluslararası olmak üzere 60 Ar-Ge projesi yürütmüştür.
- *Gıda Enstitüsü*: Dört farklı tematik alan, ilgili faaliyet alanlarında, toplam 21,3 milyon TL tutarında, 14'ü uluslararası olmak üzere 27 Ar-Ge projesi yürütmüştür.
- *Gen Mühendisliği ve Mikrobiyoloji Enstitüsü*: Dört farklı tematik alan, ilgili faaliyet alanlarında, toplam 8,8 milyon TL tutarında, 5'i uluslararası olmak üzere 17 Ar-Ge projesi yürütmüştür.
- *Kimya Enstitüsü*: Dokuz farklı tematik alan, ilgili faaliyet alanlarında, toplam 42,4 milyon TL tutarında, 3'ü uluslararası olmak üzere 28 Ar-Ge projesi yürütmüştür.
- *Malzeme Enstitüsü*: Beş farklı tematik alan, ilgili faaliyet alanlarında, toplam 24,3 milyon TL tutarında, 7'si uluslararası olmak üzere 41 Ar-Ge projesi yürütmüştür.
- *Yer Bilimleri Enstitüsü*: Üç farklı tematik alan, ilgili faaliyet alanlarında, toplam 29,4 milyon TL tutarında, 6'sı uluslararası olmak üzere 11 Ar-Ge projesi yürütmüştür.

2013 yılında Çevre ve Temiz Üretim alanında 14, Gen Mühendisliği ve Biyoteknoloji alanında 4, Malzeme alanında 10, Enerji alanında 21, Kimya alanında 9, Yer ve Deniz Bilimleri alanında 3 ve Gıda alanında 13 olmak üzere toplamda 66 milyon TL'lik 74 proje sonuçlanmıştır. TÜBİTAK MAM'da 2013 yılı sonu itibarıyla AB Çerçeve Programı dahil uluslararası kapsam olmak üzere, 36 milyon TL tutarında toplam 55 uluslararası proje yürütülmüştür.

TÜBİTAK MAM'da yürütülen önemli projelere ilişkin 2013 yılı gelişmeleri aşağıda sunulmaktadır;

- Termik Santral Teknolojilerinin Geliştirilmesi ve Yerleştirilmesi Projesi kapsamında; "Soma A Termik Santrali 2. Ünite Mevcut Durum Analizi" hizmet alımı işi için yüklenici firma ile sözleşme imzalanmış, "Yerli Sanayinin Tasarım ve İmalat Kabiliyetinin Belirlenmesi Raporu" hazırlanmış, "Kazan Tasarımında Kullanılacak Kömür ve Kireçtaşının Karakterizasyonu Raporu" tamamlanmıştır.

- Deniz Araştırmaları Mükemmeliyet Merkezi Alt Yapı Projesi kapsamında gemi inşası tamamlanmış ve gemi işletmeye alınmıştır.
- Biyokütle ve Kömür Karışımlarından Sıvı Yakıt Üretimi Projesi kapsamında sistemin kavramsal tasarımı, tüm alt sistemler bazında laboratuvar çalışmaları, pilot ölçek sistemin tasarım ve imalat çalışmaları tamamlanmıştır.
- Türkiye’de Havza Bazında Hassas Alanların ve Kalite Hedeflerinin Belirlenmesi Projesi kapsamında 25 havza için su kütleleri ve tipolojileri belirlenmiştir. Bu havzalar için baskı-etki analizi ve yapılan modelleme çalışması çıktılarından faydalanılarak geliştirilen yöntemle göre potansiyel hassas alanlar belirlenmiştir. Nitrata hassas bölgelerin tespiti için Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı NİBİS nitrat izleme sonuçları havzalar bazında değerlendirilmiştir.
- Sinop Nükleer Güç Santrali İçin Yer Değerlendirme Parametrelerine Yönelik Araştırmalar Projesi kapsamında öngörülen deprem ve GPS sürekli gözlem istasyonları kurulmuş ve veri toplanmaya başlanmıştır. R/V TÜBİTAK Marmara araştırma gemisi ile oşinografi araştırmalar başlatılmıştır.
- Statcom Tabanlı ± 25 MVAR Gücünde Reaktif Güç Kompanzasyon (RGK) Sistemi (Viranşehir-şanlıurfa ve Kızıltepe-Mardin) Yapım İşi Projesi kapsamında ortaya çıkan olumsuz koşulları önlemek amacı ile sistemin reaktif güç ihtiyacına çok hızlı cevap verebilen bir ürün olan STATCOM sistemi geliştirilmesi ve yapılması gerçekleştirilmiştir.
- Beylikdüzü ve Büyükçekmece İlçelerindeki Muhtelif Heyelan Sahalarının Araştırılması, İncelenmesi ve İzlenmesi Kapsamında Bilimsel ve Teknik İşbirliği Protokolü Projesi kapsamında, belirlenen kuyu ve noktalarda ölçümler başlatılarak, proje kapsamındaki ölçüm amaçlı çalışmaların %50’sine yakın bir kısmı tamamlanmıştır. Bölgenin yüksek doğruluklu topoğrafya haritasının elde edilmesi için, LİDAR çalışması tamamlanmış ve çalışmalara altlık olacak farklı özellikte haritaların üretimi gerçekleştirilmiştir.
- Atık Pillerin Bertarafı ve Geri Kazanılması Teknolojilerinin Geliştirilmesi Projesi kapsamında kullanılacak olan pilot ölçekte kırıcı imalatı tamamlanmıştır. Pilot tesiste bulunan kırıcı ile denemeler yapılmıştır. Kırma sonucu elde edilen pil tozu elek analizleri ve kimyasal analizleri yapılmıştır. Pilot Tesis için tasarım çalışmaları kapsamında pilot tesis yerleşim planı, makine ve teçhizatların boyutlandırılması tamamlanmıştır. Otomatik pil ayırma sistemi ön çalışması tamamlanmıştır.

- Ulusal Gıda Kompozisyonunun Belirlenmesi ve Yaygın-Sürekli Paylaşım Sisteminin Oluşturulması Projesi kapsamında Ülkemiz coğrafyasında üretilen ve tüketilen işlenmemiş ve işlenmiş tarımsal ürünlerin besin öğeleri bileşimlerinin ileri laboratuvar analiz teknikleri ile belirlenmesi ve baştan sona izlenebilir veri üretme-kullanma-yönetmeyi içeren; sistematik, dinamik, özgün ve sürdürülebilir-ticarileşme özelliğine sahip ulusal bir sistem olan TURKOMP kurulmuştur. Veri portalının kullanıma açılması için müşteri kuruluş (Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı) çalışmalarına destek verilmektedir.
- Geleneksel Gıdalarda Mikotoksin Analiz Yöntemlerinin Geliştirilmesi Projesi kapsamında belirlenen Aflatoksinler (AF B1, B2, G1, G2), Okratoksin A (OTA), Zeralenon-ZEA, Deoksinivalenol-DON, Fumonisin B1,B2'ye özgü İAK geliştirilmesi kapsamında antikor üretim çalışmaları için immünojenik antijenler hazırlanmış, spesifik yanıt oluşturulan fareler geliştirilmiş ve AF ve OTA için monoklonal antikorlar üretilmiş ve saflaştırılarak İAK kriterleri açısından karakterize edilmiştir.
- Ulusal Biyoçeşitliliğin ve Gen Kaynaklarının Korunması Hedefleri Doğrultusunda Büyük Memeli Türlerinin Araştırılması, Korunması ve Yönetimi Projesi kapsamında çeşitli illerde sırtlan, dağ ceylanı, alageyik, karakulak, vaşak, yaban keçisi, yaban koyunu, ayı, kurt örnekleme çalışmaları yapılmıştır. Batı Karadeniz (fotokapan kıyaslama çalışması) bölgesinde arazi çalışmaları tamamlanmıştır. 341 canlı ve/ya ölü ele geçirilmiş büyük memeli türünden örnekleme yapılmış, tüm örneklerden DNA elde edilmiş, DNA laboratuvarı çalışmaları için bir kısmı ayrılarak kalan kısmı uygun koşullarda banka amaçlı saklanmıştır. 260 canlı ve/ya ölü ele geçirilmiş büyük memeli türlerine ait bireylerden alınmış doku örneklerinden primer kültür yöntemi ile canlı hücre elde etme çalışmaları tamamlanmış ve canlı hücre elde edilen örneklerden çoğaltma yapılarak oluşturulan hücre bankalarına kaldırılmıştır. Etçil ve otçul toplam 15 büyük memeli türünün her birinin mtDNA ve genomik DNA (mikrosatelit DNA) karakterizasyon çalışmaları her yeni gelen örnek için tekrarlanmış ve veriler depolanmıştır.
- Yüzer Dekoy ve Lançeri Geliştirilmesi Projesi kapsamında prototip üzerindeki revizyon ihtiyaçları tespit edilmiş, bu revizyonlar gerçekleştirilmiş ve denizde ölçümler yapılmıştır. Ölçüm sonuçlarından, yapılan iyileştirme çalışmalarının yüzer dekok RKA değerini arttırdığı görülmüştür. Yeni bir prototipin üretimine ilişkin işlemler başlatılmış ve yeni prototipin Denizde RKA deneme ölçümü gerçekleştirilmiştir. Deneme ölçümü sonrası ortaya çıkan yeni revizyon prototipe uygulanmıştır.

- Terahertz Teknolojisinin Kazanımı Projesi kapsamında THz Görüntüleme Prototipi sistem seçimi ve THz alıcı gerçekleştirilmiştir. Hızlı tarayıcı ve alıcı kısımları tasarımı gerçekleştirilmiştir. Laboratuvar tipi sistem ile ilk sonuçlar elde edilmiştir.
- Çevre Dostu Su Bazlı Yol Çizgi Boyası Geliştirilmesi ve Soğuk Uygulanan Solvent Bazlı Yatay İşaretleme Yol Çizgi Boyası Yol Performansı Özelliklerinin Arttırılması Projesi kapsamında Solvent bazlı boya üretimi kapsamında; 5 farklı akrilik esaslı bağlayıcıda geriye mühendislik ve karakterizasyon yönünde (FTIR, NMR, vb.) ayrıntılı çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Domacryl 850/60 T ve Viacryl SC-121/60 LG, bağlayıcılar kullanılarak bir seri boya üretimi yapılmış ve boya özellikleri Karayolları Genel Müdürlüğü'nde (KGM) belirlenmiştir. Konya-Karaman karayolu üzerinde (1 km lik) solvent bazlı akrilik boya uygulaması yapılmıştır. Laboratuvarda solvent bazlı boyada kullanılan akrilik bağlayıcının sentez çalışmaları gerçekleştirilmiş ve sentezlenen bağlayıcı ile yol çizgi boyası üretilmiştir. Testler için KGM'ye gönderilmiştir.
- Fonksiyonel İstant Çay Geliştirilmesi ve Sağlık Üzerine Etkilerinin Belirlenmesi Projesi kapsamında düşük kaliteli çayların değerlendirilerek normal, kafeinsiz ve fonksiyonel buzlu çay haline getirilmesi ve fonksiyonel buzlu çayın sağlık üzerine olan etkilerinin araştırılmış, katma değeri yüksek yeni ürünler geliştirilmiştir.

2013 yılı içinde 1 ulusal patent alınmış, 200 yayın (122 bildiri, 78 makale) ve ulusal projelerden 47 yenilikçi ürün (36 yeni ürün, 10 yeni süreç ve 1 ilk örnek), uluslararası projelerden 7 yenilikçi ürün (3 yeni ürün ve 4 ilk örnek) elde edilmiştir.

Savunma Sanayii Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü (TÜBİTAK SAGE)

2013 yılı içinde 39 proje geliştirme faaliyeti yürütülmüş, bütçesel büyüklüğü yaklaşık 68 milyon TL olan 9 proje geliştirme faaliyetinin sözleşmesi imzalanarak bağıtlanmıştır.

2013 yıl sonu itibarıyla yürürlükte olan proje sayısı 28 olup, projelerin toplam tutarı 756 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılında (kapanan projeler de dahil) yürütülen 37 projenin 9'u ise yıl içerisinde tamamlanmıştır. Tamamlanan projelerin sözleşme büyüklüğü 15 milyon TL tutarındadır.

Ar-Ge Hizmeti verilen farklı müşterilerin sayısı ise 2013 yılı itibarıyla 10 olarak gerçekleşmiştir.

Kalibrasyon Laboratuvarı ve Çevre Şartları Altyapısı için yürütülen faaliyetler kapsamında, 2013 yılında bir adet hizmet çeşidi için kapsam genişletme akreditasyon başvurusu yapılmıştır. TÜBİTAK SAGE, 2013 yılında 17 akredite endüstriyel hizmet çeşidi ile hizmet vermiştir.

TÜBİTAK SAGE 2013 yılında da önceki yıllarda olduğu gibi Türkiye’de savunma sanayiinde füze, roket ve mühimmat alanlarında Ar-Ge yeteneği ile ürüne dönüşen başarılı sistem ve alt sistemler geliştiren öncü bir kurum olmuştur. Seri üretim aşamasına gelmiş projelerdeki tasarım otoritesi rolüyle yakaladığı başarıları ise ülkemizde Ar-Ge’ye olan inancı güçlendirmektedir. Ulusal hedefler doğrultusundaki Ar-Ge faaliyetlerini artırmak amacıyla yönelik olarak yıl içerisinde gerçekleşen önemli etkinliklerden bazıları aşağıda özetlenmiştir:

TÜBİTAK SAGE, İstanbul TÜYAP Fuar ve Kongre Merkezi’nde 7-10 Mayıs 2013 tarihleri arasında gerçekleşen 11. Uluslararası Savunma Sanayi Fuarı’na Türkiye’nin milli gururu haline gelen ilk milli seyir füzesi Satha Atılan Orta Menzilli Mühimmat (SOM), uçak bombalarını akıllı hale getiren Hassas Güdüm Kiti (HGK) ve Kanatlı Güdüm Kiti (KGK), Türkiye’nin ilk beton delici bombası Nüfuz Edici Bomba (NEB) ve güdümlü mühimmatların enerji kaynağı Isıl Pil’lerle katılım sağlamıştır.

Hava Kuvvetleri Komutanlığı tarafından gerçekleştirilen Pençe Tatbikatı kapsamında, 28 Haziran 2013 tarihinde yapılan atışlarda, TÜBİTAK SAGE tarafından geliştirilen SOM, HGK-1 ve NEB mühimmatları hedefi başarı ile vurmuştur. Hv.K.K.lığı imkanları ile görüntülenen atışlar davetli gözlemciler tarafından canlı yayında izlenmiş ve beğeni kazanmıştır.

TÜBİTAK ile Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu (MKEK) arasında işbirliği ve stratejik ortaklığın kurulması amacıyla protokol imzalanmıştır. Protokol kapsamında iki kurum arasında Ar-Ge, pilot üretim, ürün ve üretim hattı kalifikasyonu, endüstrileşme, tanıtım ve pazarlama alanlarında işbirliği ve stratejik ortaklık kurulması amaçlanmaktadır.

Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsü (TÜBİTAK UZAY)

Enstitünün 2013 yılı sonu itibari ile 3 Kalkınma Bakanlığı destekli, 2 TARAL, 5 uluslararası, 11 diğer dış destekli ve 4 iç kaynaklı olmak üzere toplam 25 projesi bulunmaktadır.

Kalkınma Bakanlığı Projeleri:

2013 yılında Ülkemizin stratejik hedefleri doğrultusunda İMECE Uydu Sistemleri Alt Yapı Projesi yürütülmüştür. Ülkemiz kaynakları ile uzay ortamında çalışmaya uygun olarak uydu alt sistemlerinin geliştirilmesi ve bu alt sistemlerin geliştirilmesine yönelik altyapıların oluşturulması planlanmaktadır.

Kalkınma Bakanlığı tarafından desteklenen ve 1 Ağustos 2010 tarihinde resmi olarak başlayan HALE projesinde, bir uzay görevinin yörünge ve yönelim denetimini başarabilecek bir elektrikli itki motorunun tasarımı, üretim planlaması, üretimi ve testine yönelik gerekli altyapının kurulması amaçlanmaktadır. Altyapının doğrulanmasına yönelik olarak TÜBİTAK UZAY bünyesinde

1.5kW'lık iticinin geliştirilmesine başlanmıştır. Teknik çalışmalar kapsamında, iticinin ilk tasarımı tamamlanmıştır. İlk prototipin üretimi ve entegrasyonu tamamlanmıştır. Prototipin manyetik alan ölçümü gerçekleştirilmiştir. İtici ölçüm düzeneği tasarlanmış ve üretilmiş olup iyileştirme çalışmaları devam etmektedir.

GEOPORTAL Projesi kapsamında, toplam 60 farklı kamu kurumu ve üniversite ile özel sektör kuruluşunun uydu görüntüsü talepleri karşılanmıştır. Hava Kuvvetleri Komutanlığı GÖKTÜRK-2 Görüntü İşleme personeline uygulamalı görüntü işleme eğitimi verilmiştir. T.C. Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı, Maden Tetkik ve Arama Kurumu, Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü ve Başbakanlık ile düzenli uydu verisi sağlanması amacıyla protokol imzalanmıştır. 2012 yılında çekilen 87 şerit görüntünün tamamı, 2013 yılında ise çekilen 165 şerit görüntünün 90'ının ortorektifikasyonu tamamlanmıştır.

Diğer Dış Destekli Projeler

1. SAVSİS (S Bant Alıcı Verici Sistemi Geliştirme Projesi)
2. GÖKTÜRK 3 (GÖKTÜRK-3 SAR Uydu Sistemi Geliştirme Projesi Ön Tasarım Aşaması)
3. İZGE (Uydu Sistemleri İş Paketi)
4. BALİSTİKA PSUP (BALİSTİKA 2010 Yaygınlaştırma Projesi)
5. BALİSTİKA EGM BAKIM ONARIM (BALİSTİKA 2010 Bakım Onarım Projesi)
6. UFM (Uydu Fırlatma Merkezi Kurulumu Projesi)
7. BALİSTİKA SUBA (Suudi Arabistan İçişleri Bakanlığı için Balistik İz Görüntü Analizi ve Tanıma Sistemi Geliştirme Projesi)
8. CONTROLS (Comparisons to Maintain Traceability for Optical Sensors in Cal / Val)
9. USTAR (Yeni Tip Uydu X-Bant Sırt Terminali RF Modülü Geliştirilmesi Projesi)
10. LIDAR (Beylikdüzü ve Büyükçekmece İlçelerinde Yüksek Çözünürlüklü Sayısal Yükseklik Modelinin Oluşturulması için LİDAR Ölçümleri Projesi)
11. SUPER COMPUTER (Super Computer Sistemi Geliştirme Projesi)

TARAL Projeleri

GÖKTÜRK-2 projesi, Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) ve Kamu Kurum/Kuruluşlarının görüntü ihtiyacını karşılamak amacıyla bir adet 2,5 m. çözünürlüklü görüntü sağlayabilen uydu ve görüntülerin alınacağı işleneceği ve uydunun kontrolünün yapılacağı bir yer istasyonu geliştirilmesi projesidir. Proje kapsamında 2013 yılında projenin fırlatma sonrası işlemleri ve yer istasyonu kurulumu tamamlanmış, MSB ARGE'nin onayıyla Kabul ve Muayene testlerine 3 Haziran 2013 tarihinde başlanmış ve planlanan 16 test başarıyla bitirilmiştir. Projenin kabulü için son aşamada GÖKTÜRK-2 sonuç raporu Test-4 (600 km şerit görüntüleme) hava şartları nedeni

ile uygulanmış ancak kabul için gerekli olan görüntüler alınamamıştır. Bu testlerin tekrarlanması ardından tamamlanarak teslim edilecektir. Profesyonel görüntü işleme yazılımlarının GÖKTÜRK-2 görüntülerini işleyebilmesi için ilgili firmalar ile görüşülerek veri setleri hazırlanmış ve firmalara iletilmiştir. 2013 yılı içerisinde Hv.K.K.İği'na uydu işletim kabiliyetlerinin kazandırılmasına yönelik çeşitli eğitimler düzenlenmiştir.

Uluslararası Projeler

COGSENSE projesi kapsamında Hiperspektral ve LİDAR füzyonu, ve Elektro-Optik ile SAR füzyonu üzerinde çalışmalar yürütülmüş, çeşitli konferans ve dergilere bildiri ve makaleler gönderilmiştir. GAMALINK Projesinde S-Bant ve daha yukarı frekanslarda kullanılan anten çeşitleri için literatür çalışması yapılmıştır. "Stacked ring" antenler ile minyatürleştirme teknikleri kullanılarak küçültülmüştür. Yama anten benzetimleri elektromanyetik simülatörde gerçekleştirilmiştir. İlk anten tasarımlarının örnek üretimleri gerçekleştirilmiştir.

Ulusal Metroloji Enstitüsü (TÜBİTAK UME)

2013 yılında Enstitüde önceki yıllardan devam eden 31'i AB, 1'i Kalkınma Bakanlığı alt yapı projesi, 3'ü TÜBİTAK 1001, 1'i TÜBİTAK 1011, 3'ü TÜBİTAK 1007,19'u finansmanı müşteri tarafından sağlanan dış destekli proje olmak üzere 58 proje yürütülmüştür. Ayrıca Avrupa Metroloji Araştırma Programı (EMRP) 2012 yılında desteklenmesi için kabul gören ve TÜBİTAK UME'nin dahil olduğu 9 proje, rapor döneminde yürütülmeye başlanmıştır. Dönem içinde 9 dış destekli Ar-Ge projesi, 5 AB destekli proje, 2 TÜBİTAK 1001 projesi tamamlanmıştır. Dış destekli projelerin yanı sıra, Türk sanayisinin ihtiyaçlarına cevap verebilecek ölçüm sistemi ve standartlarının geliştirilmesi amacıyla önceki yıllardan devam eden 27 iç projenin 10'u 2013 yılında tamamlanmıştır. TÜBİTAK UME'nin yürüttüğü projelerinin toplam bütçesi 64 milyon TL'dir.

Dış destekli projeler kapsamında Suudi Arabistan Standartlar Kurumu (SASO) ile imzalanan sözleşme gereğince, Zaman/Frekans laboratuvarı kurularak uluslararası zaman ölçeğine izlenebilir Ulusal Suudi Zaman Ölçeği oluşturulmuştur. 8 Haziran 2013 tarihinde SASO bünyesindeki Ulusal Ölçüm ve Kalibrasyon Merkezi (NMCC) için TÜBİTAK UME tarafından kurulan Zaman/Frekans Ölçüm ve Kalibrasyon Laboratuvarı'nın açılışı gerçekleştirilmiştir. SASO'nun mevcut altyapısının geliştirilmesine ve 8 yeni NMCC laboratuvarlarının kurulmasına yönelik olarak eğitim, danışmanlık ve altyapı geliştirilmesine yönelik 2 proje 2013 yılında imzalanmıştır. Söz konusu projelerin toplam bütçesi 4,1 milyon ABD Dolarıdır.

Azerbaycan Metroloji Enstitüsü ile yapılan proje sözleşmesi kapsamında Bakü'deki yeni metroloji enstitüsü binasının inşaatı öncesinde laboratuvar şartları ve laboratuvar donanımına dair talep edilen desteği sağlamak için danışmanlık hizmeti verilmiştir. Libya Ulusal Metroloji ve Standart Merkezi (LNCSM) ile 2014 yılında Libya'da laboratuvar kurulması kapsamında bir proje sözleşmesi imzalanmıştır.

2007 yılından beri sürdürülen, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ile yapılan proje kapsamında, yasal dolaşımdaki akaryakıtları belirlemek için kullanılan 185.833 litre Ulusal Marker lisans sahiplerine teslim edilmiştir. Ayrıca 1 Mart'ta düzenlenen törenle projenin başından beri birikimli toplamda erişilen 1 milyonuncu litre ulusal marker TÜPRAŞ'a teslim edilmiştir.

TÜBİTAK UME'nin 2013 yılında gerçekleştirdiği diğer faaliyetleri;

- TÜBİTAK UME tasarımı Radar Kalibratörü (2011 79339) için marka tescil belgesi alınmıştır.
- 2013 yılı içerisinde 3.717 Kalibrasyon Hizmeti, 246 Deney Hizmeti, 1.047 kişi gün Eğitim Hizmeti, 128 kişi gün Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) denetçiliği kapsamında, 33,12 kişi gün diğer kuruluşlara danışmanlık hizmeti, ölçümlerde kullanılmak üzere 27 referans malzeme/cihaz üretim hizmeti sunulmuştur.
- Aynı zamanda, uluslararası bilimsel dergilerde 43 makale, 16 uluslararası bildiri, 51 ulusal yayın sayısı ve 46 teknik rapor yayınlanmıştır.
- 17 uluslararası karşılaşmaya katılım sağlanmış, 13 Laboratuvarlar Arası Karşılaştırma organize edilmiş ve 27 kimya yeterlilik testi düzenlenmiştir.
- 4 Ulusal, 6 uluslararası olmak üzere toplam 10 patent başvurusu yapılmıştır.

Türkiye Sanayi Sevk ve İdare Enstitüsü (TÜBİTAK TÜSSİDE)

Enstitüde 2013 yılında 35.686 adam-gün eğitim ve 854 danışman-gün danışmanlık hizmeti verilmiştir.

TÜBİTAK TÜSSİDE kurumsal sistemleri iyileştirme ve geliştirmeye yönelik verdiği eğitim ve danışmanlık hizmetlerini genel bir model olarak 2013 yılından itibaren *Kurumsal Sistem Çözümleri* altında birleştirmiştir. Kurumsal Sistem Çözümleri başlığı altında 2013 yılında 4,8 milyon TL bütçeli 23 proje yürütülmüş olup 13'ü sene sonu itibarıyla tamamlanmıştır. Bahsi geçen projelerden en büyük bütçeli projeler Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile gerçekleştirilen Kalite Yönetimi Altyapı Projesi ve İETT Genel Müdürlüğü Esnek Toplu Ulaşım Modeli Projesidir.

TÜBİTAK TÜSSİDE; eğitimde uzun soluklu bir yaklaşım ile Liderlik Okulu, KOBİ Akademi, Girişimcilik Akademisi, Kamu Kariyer Akademisi ve Genç Akademiyi kurmuş; eğitimde *Akademi yaklaşımını* benimsemiştir. Akademilerle Eğitim başlığında 2013 yılında 22,7 milyon TL bütçeli 19 proje yürütülmüş olup 13'ü sene sonu itibarıyla tamamlanmıştır. Bahsi geçen projelerden en önemlileri Türk İşbirliği Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA) ve Dışişleri Bakanlığı işbirliği ile düzenlenen “Bosna-Hersek ve Kosova Liderlik Okulu Projesi”, İstanbul Üniversitesi Akademisyenleri için “Girişimcilik Eğitici Eğitimi Projesi”, Milli Eğitim Bakanlığı ile gerçekleştirilen “Liderlik, Girişimcilik ve Öğretmenlik Projesi” ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile gerçekleştirilen “Bilim Kampları”dır.

TÜBİTAK TÜSSİDE Sağlık Ekonomisi ve Yönetimi Ar-Ge birimi devlet kurumlar ve bakanlıkların yanı sıra, Türkiye’de sunulan sağlık hizmetlerinin kalitesini artırmak için birlikte çalışmak isteyen akademik, profesyonel ve uluslararası sivil toplum kuruluşları ile çalışır. Sağlık Ekonomisi ve Yönetimi başlığı altında 3,8 milyonluk 3 proje yürütülmüş olup 1’i sene sonu itibarıyla tamamlanmıştır. Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) ile yürütülen Hastane Denetimleri ve Sağlık Hizmetlerinin Kalitesinin Arttırılması Projesi ülkemizde Sağlık Yönetimi açısından oldukça önemli bir proje olup ilk modülü tamamlanmış, 2014 yılında ikinci modülü devam edecektir. Ayrıca, “İlaç Geri Ödeme Karar Mekanizmalarında Kapasite Arttırılması ve İlaçlar Listesinde Güncelleme Projesi” 2013 yılında başlatılmış diğer bir projedir.

2013 yılında kurumlara özel şekilde tasarlanıp uygulanmış eğitimler:

- Stratejik Yönetim: Vakıflar Genel Müdürlüğü, Marmara Teknokent A.Ş., Sosyal Güvenlik Kurumu, Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu, Sosyal Güvenlik Kurumu, Gaziantep Üniversitesi
- İç Kontrol, Risk ve Süreç Yönetimi: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İzmir Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
- Proje Yönetimi: Trabzon İl Milli Eğitim Müdürlüğü, TÜBİTAK Başkanlık ve Enstitüleri
- İnsan Kaynakları Yönetimi: Vakıflar Genel Müdürlüğü
- Diğer: Kocaeli Belediyesi Evlilik Öncesi Uygulamalı Eğitimi, Türkiye İstatistik Kurumu Yönetim Kampı Eğitimi, İZSU Ekip Olma Sanatı ve Çağdaş Yönetim Yaklaşımları Eğitimi, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı İklim Değişikliği Hizmet İçi Seminerleri, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Kişisel Gelişim Eğitimleri, İstanbul Üniversitesi Girişimcilik Eğitimi, TÜBİTAK TEYDEB Teknogirişim Eğitimi, TÜBİTAK BİDEB

Girişimci Destek Programı Oryantasyon Eğitimi, SGK Projeleri Eğitimleri, TÜBİTAK Kamu Kariyer Akademisi Eğitimleri, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Bilim Kampı Eğitimleri, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı İklim Değişikliği Bilim Kampı Eğitimleri

Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi (TÜBİTAK ULAKBİM)

2013 yılında TÜBİTAK ULAKBİM bünyesinde yürütülen dış destekli proje sayısı 21 olarak gerçekleşmiştir. Bu projelerden 5'i Kalkınma Bakanlığı tarafından desteklenmekte olup 7 projenin bütçesi 2,5 milyon TL'nin üzerindedir. Ulusal düzeyde bilgi ve belge hizmetlerinin verilmesinin yanısıra TÜBİTAK ULAKBİM kapsamında e-Altyapıları güçlendirmek, açık kaynak kodlu uygulamaların desteklenmesi ve eğitim teknolojilerinin geliştirilmesi konularında çalışmalar yapılmıştır. 2013 yılında Ulusal düzeyde yüksek etkiye sahip PARDUS ve FATİH projeleri yürütülmüştür.

FATİH Projesinde Milli Eğitim Bakanlığına tablet, etkileşimli tahta, okul içi kablo ve iletişim altyapısı teknik şartnamelerinin hazırlanmasında destek sağlanmış; süreçlerin yürütülmesinde teknik personel ile Ar-Ge desteği verilmiş; okul içi ağ ve FATİH veri merkezine yönelik güvenlik zafiyet analizleri yapılmış; TÜBİTAK ULAKBİM veri merkezini, internet altyapısını ve sunucularını kullanarak barındırma altyapısı sağlanmış; yönetim yazılımları ve etkileşimli eğitsel içerik yazılımları prototiplerinin temini ve uyarlanması yapılmıştır.

Açık Kaynak ve Pardus başlıkları altında son kullanıcıya sunulan hizmet kalitesini artırmak, geri besleme almak ve yapılacak Ar-Ge çalışmalarına yön vermek amacıyla Pardus Danışma Hattı kurma çalışmaları başlatılmıştır. 18 Mart 2013 tarihinden itibaren mesai saatleri içerisinde çağrı merkezi hizmeti başlatılmıştır. Merkez, Pardus ve Libre Ofis'le ilgili hizmet üretmektedir. Kurum, firma ve son kullanıcıların yüksek katılımını ve bilgi paylaşımlarını sağlamak amacıyla Portal işleme alınmıştır*. Buna ek olarak Pardus işletim sisteminin Milli Eğitim Bakanlığı etkileşimli tahtalarda kullanımına yönelik çalışmalar yürütülmüştür. Pardus Yaz Kampı ile 21 üniversiteden 21 proje seçimi yapılmış ve çalışmalar tamamlanmıştır.

Ayrıca, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ile yapılan projeler çerçevesinde Elektronik haberleşme alt ve üst yapısının geliştirilmesi için danışmanlık hizmeti verilmiş, DergiPark Projesi kapsamında da 100 akademik derginin sisteme aktarımı tamamlanmıştır. ULAKBİM bünyesinde kamu kurumlarının veri merkezi ihtiyacının mevcut alt yapılar kullanılarak karşılanması amacıyla çalışmalar sürdürülmekte olup Türkiye İstatistik Kurumu ve Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ile veri merkezi taşınması ve yönetilmesi projeleri yürütülmektedir.

---

* <http://www.pardus.org.tr>

Bursa Test ve Analiz Laboratuvarı (TÜBİTAK BUTAL)

TÜBİTAK BUTAL'da 2013 yılı içerisinde; test/analiz hizmetleri kapsamında 12.823 test/analiz ve muayene hizmetleri kapsamında 160 muayene raporu çıktısı gerçekleştirilmiştir.

TÜBİTAK BUTAL personeli tarafından 2013 yılı içerisinde ulusal ve uluslararası bilimsel etkinliklerde, 8 poster ve sözlü bildiri sunulmuştur.

Uluslararası düzeyde TÜBİTAK BUTAL'ın amacına yönelik çalışmaların geliştirilerek sürdürülmesi kapsamında;

- Asya ve Afrika'daki gelişmekte olan ülkelerle, Türk Cumhuriyetlerine yönelik olarak; Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TİKA, Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Teşkilatı (UNIDO) işbirliği ve destekleri ile TÜBİTAK BUTAL organizasyonunda, 28 Mayıs-7 Haziran 2013 tarihlerinde; "International Workshop on Sustainable Production in Leather Processing Industry" ve 2-13 Aralık 2013 tarihlerinde; Accreditation of Testing Laboratories: EN ISO/IEC 17025" konulu UNIDO Çalıştayları gerçekleştirilmiştir.
- 29 Eylül-5 Ekim 2013 tarihlerinde; Doğu ve Güney Afrika Ortak Pazarı (COMESA) Deri ve Deri Ürünleri Enstitüsü İş heyetine yönelik "Leather Industry Study Tour" faaliyeti TÜBİTAK BUTAL organizasyonunda gerçekleştirilmiştir.
- Kimyasal Silahların Yasaklanması Örgütü (OPCW) ile yürütülen paralel test çalışmalarının yanı sıra 2013 yılı içerisinde mevcut ve geliştirilmekte olan 116 akredite test/analiz parametresi için FAPAS/İngiltere, IIS/Hollanda, TESTEX/İsviçre, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, TÜBİTAK UME organizasyonlarında toplam 85 uluslararası karşılaştırma test programına katılım sağlanarak %93 başarı elde edilmiştir.

Teknolojik gelişmeleri izleyerek altyapı gelişimini sürekli kılmak amacıyla, sanayinin ihtiyaç duyduğu test/analizler ve Ar-Ge çalışmaları için laboratuvar altyapısının iyileştirilmesi çalışmaları sürdürülmektedir. Bu kapsamda 2012 yılında kabul edilen, Kalkınma Bakanlığı "Eser Bileşen Karakterizasyonu ve Değerlendirilmesi" başlıklı proje devam etmektedir.

2013 yılında TÜBİTAK BUTAL'ın 473 endüstriyel hizmet müşterisi bulunmaktadır.

TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi (TÜBİTAK TUG)

Ulusal Gökyüzü Gözlem Şenliği

Geleneksel olarak düzenlenen Ulusal Gökyüzü Gözlem Şenliği, 2013 yılında toplam 300 katılımcı için planlanmış olmasına rağmen 400 kayıtlı katılımcı ve yaklaşık 5.000 gününbirlik

ziyaretçi ile gerçekleştirilmiştir. Şenlikte 30 uzman ve 10 bilim insanı tarafından sunumlar, teleskoplarla gözlemler ve atölye faaliyetleri yapılmıştır.

Teleskop Uzmanı Yetiştirme Projesi

Kalkınma Bakanlığı destekli proje kapsamında görevli Ar-Ge mühendisleri tarafından, mekaniği hazır olan bir teleskop sistemine yeni bir elektronik donanım ve yazılım geliştirilmiştir. Kurum içerisinde var olan 60 cm çaplı T60 teleskobunda yapılan Ar-Ge çalışmaları sonucunda teleskop süpernova ve GRB gözlemlerini otonom bir şekilde yapabilir hale getirilmiştir. İlk yerli robotik teleskop yazılımının mühendislik testleri başarıyla tamamlanmıştır.

Ulaştırma Bakanlığı'na, Akdeniz Üniversitesi ile birlikte, bütçesi yaklaşık 11 milyon TL olan 152 cm çaplı yerli üretim bir teleskop projesi hazırlanarak sunulmuş, proje hakem aşamalarını başarı ile geçmiştir.

Bilim ve Toplum Merkezi Faaliyetleri

BİTOM: TÜBİTAK TUG Merkez yerleşkesinde yer alan Güneş ve gece gözlem teleskobu toplam 950 öğrenci ve sivil tarafından ziyaret edilmiştir. Ziyaretçiler gözlemlere bizzat katılarak, gözlemevi ve astronomi konusunda bilgilendirilmiştir.

LOYP

Astronomi ile ilgili bölümlerde öğrenim gören başarılı öğrencileri ödüllendirmek ve Astronomi alanında çalışmaya özendirmek için TÜBİTAK TUG tarafından her yıl düzenlenen "Lisans Öğrencileri için Yaz Programı"na farklı üniversitelerden toplam 13 başarılı öğrenci katılmıştır. Burada öğrenciler teleskoplar ve gözlemler konusunda uygulamalı olarak eğitim almışlardır.

Performans ve Yayın Sayıları

2013 yılında TÜBİTAK TUG destekli olarak Bilim Atif İndeksi (SCI) sınıfı dergilerde 33 uluslararası yayın çıkmıştır. Ayrıca toplam 25 farklı ulusal kuruluş tarafından sunulmuş 120 proje ve bu projelerde görevli 346 proje çalışanı desteklenmiştir.

3. Stratejik Hedef 1.3. Akademik Ar-Ge Destek Programlarını Etkinleştirmek

2013 yılında, devam eden 1001-Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Projelerini Destekleme Programı, 1002-Hızlı Destek Programı, 1003-Öncelikli Alanlar Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı, 1007-Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programı, 3501-Ulusal Genç Araştırmacı Kariyer Geliştirme Programı ve Uluslararası Destek Programlarına ilave olarak 3001-Başlangıç Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı ve 1005-Ulusal Yeni Fikirler ve Ürünler Araştırma Destek Programı yürürlüğe girmiştir.

3001 Programı ile “Ar-Ge projesi hazırlama ve yürütme kültürünün yaygınlaşmasını sağlamak için, ARDEB tarafından desteklenen projelerde yürütücü olarak görev almamış olan, üniversite, kamu kurum/kuruluşu veya özel kuruluşlardaki araştırmacıların sunacakları Ar-Ge projelerinin desteklenmesi” amaçlanmaktadır.

2013 yılı ikinci dönemi yürürlüğe giren 1005 Programı ile “Ülkemizde ihtiyaç duyulan, teknolojik dışa bağımlılığımızı azaltacak ve/veya ülkemizin rekabet gücünü artıracak ulusal/uluslararası yeni bir ürün/süreç/yöntem/model geliştirme amacına yönelik uygulamalı araştırma ve/veya deneysel geliştirme projelerinin desteklenmesi” amaçlanmaktadır.

Akademik Ar-Ge destek programlarının etkinliğini artırmak için düzenlenen ARDEB tanıtım faaliyetleri kapsamında 2013 yılında 60 üniversitede/eğitim ve araştırma hastanesinde, 43 kongre/konferans ve sempozyumda ARDEB destek programları bilim insanlarına tanıtılmıştır. Bunun yanı sıra sosyal bilimler alanında 31 tanıtım ve bilgilendirme sunumu yapılmıştır. Bu faaliyetler çerçevesinde yaklaşık 15 bin bilim insanına ulaşılmıştır.

Ayrıca, 2013 yılında uygulamaya alınan PPÖ Uygulaması ile ARDEB tarafından desteklenen projelerin çıktı, sonuç ve etkilerini nicelik ve nitelik olarak artırmak amaçlanmıştır. PPÖ yüksek başarı ile sonuçlanan projelerin yürütücü ve araştırmacılarını ödüllendirmek için TÜBİTAK tarafından belirlenen ölçütler ve değerlendirme yöntemine göre hesaplanarak, proje ekibine (yürütücü ve araştırmacılara) verilen bir teşvik ödülüdür. PPÖ için 2013 yılsonu itibarıyla 18 başvuru yapılmıştır. Bu başvurulardan 3 tanesi desteklenmiştir.

ARDEB tarafından desteklenen ve sonuçlanmış projeler arasından belirlenen 500 başarı öyküsü içerisinde özellikle sanayi kuruluşlarının ilgisini çekebilecek olanlar haber haline getirilmiş, proje sonuçlarının sektöre tanıtılması sağlanmıştır.

4. Stratejik Hedef 1.4. Kamunun Öncelikli İhtiyaçlarına Çözüm Üreten Ar-Ge Projelerini Tetiklemek

Müşteri kurumların göndermiş olduğu ihtiyaçlar değerlendirilmiş ve bu doğrultuda çıkılacak proje çağrı listeleri oluşturulmuştur. KAMAG olarak Emniyet Genel Müdürlüğü, Ulaştırma, Haberleşme ve Denizcilik Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı için 1'er, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı için 5 olmak üzere toplamda 9 başlık için çağrıya çıkmıştır. Söz konusu çağrı başlıkları için 94 proje başvurusu yapılmıştır.

SAVTAG olarak ise 2013 yılında 3'ü mega proje olmak üzere, toplamda 10 çağrıya çıkmıştır. Bu 10 çağrıya 45 proje başvurusu gerçekleştirilmiştir. 2013 yılı içerisinde 6 projenin

desteklenmesine karar verilmiş, 5 projenin de sonuçlandırma işlemi yapılmıştır. Yürürlükte olan projelere yaklaşık 64 milyon TL transfer edilmiştir.

5. Stratejik Hedef 1.5. Avrupa Birliği Programlarına Katılımı Artırmak

Teşvik Mekanizmasının Oluşturulması

Türkiye Araştırma Alanı'na daha iyi hizmet verebilmek için kapsamlı bir teşvik mekanizması tasarlanmıştır. Söz konusu mekanizmada aşağıda listelenen destek ve ödüller bulunmaktadır.

- Proje Ön-değerlendirme Desteği
- Koordinatör Olma Desteği
- Konsorsiyumlara Katılma Desteği
- Başarı Ödülü
- Eşik Üstü Ödülü
- COST Aksiyon Ödülü

Horizon 2020 Eğitim ve Bilgilendirme Günü Faaliyetleri

Eğitimlerin planlanması ve içeriğinin hazırlanmasının ardından, başlangıç, orta düzey, ileri düzey ve sanayi eğitimleri olmak üzere 51 ilde toplam 91 eğitim toplantısı düzenlenmiştir. Bu etkinliklerle 6.900 bilim insanına ulaşılmıştır. Ayrıca, H2020 Programına yönelik tecrübesi olmayan paydaşlara yönelik 5 farklı modülden oluşan Horizon 2020 E-öğrenme modülü hazırlanmıştır.

Horizon 2020 Müzakere Sürecinin Yürütülmesi

Horizon 2020 katılım kararını, stratejilerini belirlemek, mali katkı payını görüşmek üzere 2 Ağustos 2013 tarihinde TÜBİTAK'ta ilgili kurumların katılımı ile bir koordinasyon toplantısı düzenlenmiştir. Söz konusu toplantıda Horizon 2020 Programı'nda uygun mali katılım şartları sağlandığı takdirde yer alınması konusunda fikir birliği sağlanmış, katılım uygun görülmüştür.

Türkiye'nin Horizon 2020 Programına katılım koşullarının müzakerelerinin başlatılması hususunda Niyet mektubu hazırlanarak AB Bakanı ve Başmüzakereci ve Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı tarafından imzalanmak üzere ilgili Bakanlıklara iletilmiştir. 16 Eylül 2013 tarihinde imzalanan Mektup Avrupa Komisyonuna iletilmiştir.

30 Ekim 2013 tarihinde AB Bakanlığı ile TÜBİTAK arasında müzakere sürecine ilişkin bir toplantı düzenlenmiştir. Toplantıda müzakere sürecinde son durum, gerekli görülen planlamalar,

Ekonomi Koordinasyon Kurulu'nda (EKK) Horizon 2020 Programı'na katılım konusunda gerçekleştirilecek görüşmeler ve Kurul'da alınması gereken kararının içeriğine ilişkin fikir alışverişi gerçekleştirilmiştir.

AB Bakanı ve Başmüzakereci tarafından imzalanarak Genişleme ve Avrupa Komşuluk Politikası Komiserine iletilmek üzere Horizon 2020 Programına katkı payımızın azaltılması adına kendilerinin süreçte Türkiye'ye destek sağlaması hususunda mektup hazırlanarak ekim ayında AB Bakanlığı'na iletilmiştir.

11 Aralık 2013 tarihinde düzenlenen Horizon 2020 konulu EKK toplantısı hazırlıkları gerçekleştirilmiş, toplantıda Müzakere Pozisyonumuz dile getirilmiştir. Söz konusu toplantıda AB Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığının Müsteşar Yardımcısı düzeyinde temsil edilmeleri kararlaştırılan Müzakere Heyetine başkanlık etmek üzere TÜBİTAK Başkanı görevlendirilmiştir.

Bilgi Çoğaltıcıları Sisteminin Oluşturulması

Türkiye çapında tanıtım ve farkındalığın artırılması için her türlü paydaşı ve coğrafyayı kapsayan Bilgi Çoğaltıcıları sistemi oluşturulmuştur ve Horizon 2020 Programı ile ilgili bilgilendirme çalışmayı düzenlenmiştir. Söz konusu sistemde üniversite, sanayi ve ticaret odaları, kamu kuruluşları, teknokent ve sivil toplum kuruluşları temsilcilerinden oluşan 97 bilgi çoğaltıcısı bulunmaktadır.

Koordinatör Yetiştirme Sisteminin Oluşturulması

Horizon 2020 Programı altındaki tematik alanlar ve bireysel projelere yönelik koordinatör yetiştirme sistemi kapsamında başvuru kriterleri, danışmanlar listesi oluşturulmuş ve sistem süreci belirlenmiştir.

KOBİ Danışmanlık Sisteminin Oluşturulması

Türkiye Araştırma Alanındaki KOBİ'lerin H2020 programına Ar-Ge kapasitelerine uygun olacak şekilde katılım sağlaması için KOBİ danışmanlık sistemi oluşturulmuş ve söz konusu sistemden 100 KOBİ faydalanmıştır.

EUREKA Dönem Başkanlığının Yürütülmesi

Temmuz 2012 itibarıyla EUREKA Programı Dönem Başkanlığı görevini yürüten Türkiye, söz konusu görevi 20 Haziran 2013 tarihinde Norveç'e devretmiştir. Türkiye, EUREKA Dönem Başkanlığı sonunda büyük bir başarı ile 42 EUREKA ülkesi arasından 48 proje sayısı itibarıyla 4. olmuştur.

15-16 Mayıs 2013 tarihlerinde Brüksel’de EUREKA 2013 Yenilik Ödül Töreni ve XVIII. “EUREKA Inter Parliamentary Conference” toplantısı düzenlenmiştir. Ayrıca 19 Haziran 2013 tarihinde EUREKA- Güney Afrika işbirliği anlaşması imzalanmıştır. Son olarak yine süreç içerisinde, çeşitli ulusal ve uluslararası bilgi günü ve proje pazarı etkinliği düzenlenmiştir.

Haritalama Sisteminin Kurulması

Türkiye-AB arasında ortaklık tesisine yönelik AB ve Türkiye’deki paydaşlara erişimi sağlayacak ve içinde proje bilgileri, araştırmacı bilgileri ve kurum bilgileri bulunduran bir haritalama sistemi kurulmuştur.

6. Stratejik Hedef 1.6. Uluslararası BTY İşbirliklerini Etkinleştirmek

Uluslararası BTY işbirliklerini etkinleştirmek hedefi kapsamında 2013 yılında aşağıdaki faaliyetler yürütülmüştür.

A. İkili İşbirlikleri

Ülkemizin dış politikası ile uyumlu olarak, ikili işbirliklerinde artan coğrafi çeşitlilik 2013 yılında da devam etmiş, mevcut işbirliklerinin yanı sıra, yeni coğrafyalarla işbirliği yapabilme fırsatı yakalanmıştır.

a. Anlaşmalar

• 2013 Yılında İmzalanan Yeni Anlaşmalar:

Bilimsel ve teknolojik işbirliklerimizi artırmaya yönelik olarak, hükümetlerarası ya da kurumlararası düzeyde 6 ülke ile 7 yeni hükümetlerarası bilimsel işbirliği anlaşması ve kurumlararası işbirliği protokolü imzalanmıştır.

Tablo 10. 2013 Yılında İmzalanan Anlaşmalar

Anlaşma İmzalan Ülke	Anlaşma Adı	Anlaşma Düzeyi	Anlaşma Tarihi
Amerika Birleşik Devletleri (ABD)	TÜBİTAK ve ABD Ulusal Sağlık Enstitüsü Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Niyet Mektubu	Kurumlararası	25 Nisan 2013
Azerbaycan	TÜBİTAK ile Azerbaycan Ulusal Bilimler Akademisi Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolü	Kurumlararası	13 Kasım 2013

Anlaşma İmzalan Ülke	Anlaşma Adı	Anlaşma Düzeyi	Anlaşma Tarihi
Hindistan	TÜBİTAK - Hindistan Bilim Bakanlığı, Bilim ve Teknoloji Dairesi (DST) Bilim ve Teknoloji Alanında İşbirliği Protokolü	Hükümetlerarası	09 Ekim 2013
Karadağ	Karadağ Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşması	Hükümetlerarası	12 Nisan 2013
Karadağ	TÜBİTAK ile Karadağ Bilim Bakanlığı Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolü	Kurumlararası	12 Nisan 2013
Makedonya	TÜBİTAK ile Makedonya Bilimler ve Sanatlar Akademisi Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolü	Kurumlararası	12 Nisan 2013
Pakistan	TÜBİTAK - Pakistan Bilim Vakfı (PSF) Bilim ve Teknoloji Alanında İşbirliği Protokolü	Kurumlararası	14 Eylül 2013

- Girişimde Bulunulan Yeni İşbirliği Anlaşma ve Protokolleri:

2013 yılında imzalanan 7 anlaşma yanında, Almanya, Kosova, Portekiz, İspanya, Gürcistan, Polonya, Kuveyt, Türkmenistan ve Kazakistan'daki TÜBİTAK muadili kuruluşlar ile bilimsel ve teknolojik işbirliği anlaşması imzalanmasına yönelik girişimlerde bulunulmuştur. Bu girişimlerin çoğunun 2014 yılında yeni işbirliği anlaşmasına dönüşmesi beklenmektedir.

b. İkili İşbirliği Projeleri:

Proje yürütme esasına dayalı mevcut ikili işbirliklerimiz kapsamında, 2013 yılında; ABD, Almanya-DFG, Almanya-BMBF, Belarus, Bulgaristan, Belçika, Fransa-Bosphorus, Hindistan, İtalya-CNR, Moğolistan, Rusya-RFBR, Slovakya, Slovakya-Tematik, Slovenya, Tunus, Ukrayna-Bakanlık, Ukrayna-NASU ve Yunanistan olmak üzere 18 ayrı ortak proje başvuru çağrısı açılmıştır.

Bu ikili işbirliği proje başvuru çağrılarında; 402 ortak proje başvuru önerisi alınmış olup, 90 ortak projenin ise desteklenmesine karar verilmiştir.

c. Çalıştay, Konferans ve Kurultaylar:

• Hedef Türkiye Programı ve Çalıştayları

TÜBİTAK, ABD’de araştırma faaliyetlerini yürüten araştırmacıların Türkiye’deki ulusal ve uluslararası fon ve destek mekanizmaları hakkında bilgilendirilmesini amaçlayan “Hedef Türkiye” çalıştaylarının dördüncü serisini 6-8-10 Nisan 2013 tarihlerinde ABD’nin Houston, Raleigh ve Atlanta şehirlerinde düzenlemiştir.

2013 yılında düzenlenen Hedef Türkiye çalıştaylarında 225 katılımcı “Türkiye Araştırma Alanındaki son gelişmeler ile ulusal ve uluslararası araştırma fonlama fırsatları” konusunda TÜBİTAK AB Çerçeve Programlar Ulusal Koordinasyon Ofisi tarafından bilgilendirilmiştir.

Türkiye’den katılım sağlayan 26 sanayi ve akademi temelli araştırma yapan kurum temsilcileri çalışmaya katılım sağlayan araştırmacılar ile ikili iş görüşmeleri gerçekleştirmiştir. Bu araştırmacıların Türkiye’ye dönmeleri halinde kurumlarında yararlanabilecekleri uzun veya kısa dönemli araştırma pozisyonları kendileri ile paylaşılmıştır.

• Türkiye-İngiltere Üretimde Enerji Verimliliği Konferansı

Konferans, TÜBİTAK ve Türkiye’deki İngiltere Bilim ve İnovasyon Ağı ortaklığında 17 Ocak 2013 tarihinde İstanbul’daki İngiltere Başkonsolosluğu’nda gerçekleştirilmiştir. İngiltere’de ve ülkemizdeki enerji alanında çalışan bilim insanları, üniversiteler, kamu kuruluşları ve özel sektör temsilcilerinin biraraya geldiği Konferans sonucunda, iki ülke arasında enerji ve üretim alanlarında daha somut işbirlikleri kurulması için ilk adımlar atılmıştır.

• ABD Çalıştay

“Türkiye-ABD Bilim ve Teknoloji İşbirliği Toplantısı” 3-4 Nisan 2013 tarihlerinde Ankara’da düzenlenmiştir. Toplantıda, Türkiye ve ABD arasında öncelikli çalışma alanları olarak belirlenen enerji, biyomedikal araştırmalar, tarım, doğal afetler, eğitim teknolojileri, malzeme bilimleri ve sürdürülebilir bir gelecek için mühendislik alanlarında işbirliklerini artırmaya yönelik mekanizmaları belirlemek amacıyla Türkiye ve ABD’den 100’ün üzerinde kamu, akademi ve özel sektör temsilcisi bir araya gelmiştir. Etkinlik esnasında iki ülke arasındaki işbirliklerinin geliştirilmesini hedefleyen Türkiye-ABD arasındaki Aksiyon Planı’na son hali verilmiş ve bu aksiyon planı Ekim 2013 itibarıyla uygulamaya konulmuştur.

• Yurt Dışındaki Türk Bilim İnsanları 2. Kurultay

4-5 Temmuz 2013 tarihlerinde İstanbul’da ‘Yurt Dışındaki Türk Bilim İnsanları 2. Kurultay’ düzenlenmiştir. Yurt dışından yaklaşık 100 Türk bilim insanı ile Türkiye’den araştırmacılar ve

üniversite, özel sektör ve kamu yöneticilerinden oluşan 220 kişinin katıldığı kurultayda; sağlık, enerji, teknoloji transferi ve eğitim alanlarında dört ayrı oturumda önceden hazırlanmış sorular ışığında fikir alışverişi yapılmıştır.

Kurultay konularına ilişkin hazırlanan ve 4 tematik alanda tüm tarafların görüş ve önerilerini içeren bir 'Kurultay Raporu' Kasım 2013 itibarıyla; 450'den fazla üniversite, kamu kurumu ve özel sektör temsilciliğine iletilmiştir.

- Öncelikli Ülkeleri Belirleme Çalışmaları

Ülke ve alan bazında BTY alanında işbirliği önceliklerinin belirlenmesi amacıyla Ortadoğu ve Kuzey Afrika, Orta Asya ve Güney Kafkasya ile Balkanlar bölgelerine yönelik olarak 36 ülkeyi kapsayan 3 çalıştay 2013 yılı Eylül ayında gerçekleştirilmiştir. Söz konusu çalıştaylara; çeşitli üniversite ve kuruluşlardan alanında uzman 65 kişi katılmıştır. Çalıştaylar sonunda; Orta Asya ve Güney Kafkasya Bölgesine yönelik olarak; öncelikli işbirliği alanları enerji, bilgi ve iletişim teknolojileri ve gıda; işbirliğinde öncelikli ülkeler ise Azerbaycan, Kazakistan ve Gürcistan olarak belirlenmiştir. Orta Doğu ve Kuzey Afrika Bölgesine yönelik olarak ise; öncelikli işbirliği alanları enerji, gıda ve su; işbirliğinde öncelikli ülkeler Suudi Arabistan, Mısır ve Tunus olarak belirlenmiştir. Balkanlar Bölgesine yönelik olarak ise; öncelikli işbirliği alanları enerji, bilgi ve iletişim teknolojileri ve gıda; işbirliğinde öncelikli ülkeler Romanya, Yunanistan ve Bulgaristan olarak belirlenmiştir.

B. Çok Taraflı İşbirlikleri

2013 yılında, Hükümet veya Kurum düzeyinde üye olunan uluslararası kuruluşların faaliyetlerine aktif bir şekilde katılım sağlanmış, bu sayede bu kuruluşlar bünyesindeki etkimiz pekiştirilmiş, bazılarının toplantılarının ülkemizde düzenlenmesi sağlanmış ve gelişmeleri hem yakından takip edebilme hem de yönlendirebilme fırsatı yakalanmıştır.

Üye Olunan Uluslararası Kuruluşlardaki Faaliyetlerimiz:

- Bilim ve Teknolojide Avrupa İşbirliği (European Cooperation in Science and Technology- COST)

2013 yılında, Türk bilim insanları tarafından COST aksiyonları çerçevesinde, COST'a katılım için 285 başvuru yapılmış, yapılan başvurulardan 2013 yılı içerisinde 193'ünün desteklenmesine karar verilmiş, bu çerçevede Türkiye'nin katıldığı yürürlükteki aksiyon sayısı ise 178'e ulaşmış olup, COST'un mevcut yürürlükteki aksiyonlarının % 53'üne Türkiye olarak katılım sağlanmıştır.

- Avrupa Moleküler Biyoloji Konferansı/Örgütü (European Molecular Biology Conference/Organization – EMBC/EMBO)

Ulusal temsilciliği TÜBİTAK tarafından yürütülen EMBO'nun yaşam bilimleri alanının önemli ödülllerinden biri olan Yerleşim Desteği Programı kapsamında 2013 yılında ilk aşamayı geçerek mülakata girmeye hak kazanan 28 adaydan 5'inin başvurusu ülkemize yönelik olarak gerçekleşmiştir ve mülakatlar sonucunda 2 Türk araştırmacı yerleşim desteği alarak ülkemizde araştırma yapmaya hak kazanmıştır. Türkiye'den bugüne kadar 13 araştırmacının destek kazandığı EMBO Yerleşim Desteği Programı ile araştırmacılar EMBO Genç Araştırmacı ağına katılmanın yanı sıra, kendi laboratuvarlarını kurarak hızlı bir şekilde Avrupa bilimsel topluluğunda söz sahibi olma, EMBO broşür ve kitapçıklarında uluslararası düzeyde tanıtım ve yayın yapma imkânı gibi birçok fırsattan da faydalanabilmektedir.

C. Veri Tabanı Çalışmaları

TÜBİTAK'ın son yıllarda yurt dışındaki bilim insanlarımız ile etkileşimi artırmaya yönelik faaliyetleri çerçevesinde ARBİS-Y 2013 yılında kullanıma açılmıştır. ARBİS-Y, araştırmacılar tarafından kullanımı ve güncellemesi kolay, esnek ve pratik bir veri tabanı olarak tasarlanmıştır. Bilim insanlarımızın <https://arbis-y.tubitak.gov.tr/> adresinden ulaşabilecekleri sisteme kısa bir süre içerisinde en temel bilgilerini girerek kayıt yapmaları mümkün olmuştur.

Yurt Dışındaki Türk bilim insanlarımızı tek bir envanter altında toplayarak ihtiyaç duyulan alanlarda, bilim insanlarımıza erişebilmeyi kolaylaştırması hedeflenmektedir.

7. **Stratejik Hedef 1.7. BTY e-Altyapılarının Gelişmesini Sağlamak**

BTY e-altyapılarının gelişmesini sağlamak hedefine yönelik olarak TÜBİTAK ULAKBİM kapsamında ULAKNET-2 ve Türk Ulusal E-Bilim E-Altyapısı (TRUBA) projeleri yürütülmektedir. ULAKNET-2 projesinin amacı, ULAKNET altyapısında artan kapasite ihtiyaçlarına uzun vadede cevap verebilmek ve yüksek hat kiralardan kurtulabilmek için; "kapasite kiralama" yöntemi yerine, tüm dünya akademik ağlarındaki yönelime paralel olarak "kendi fiber optik altyapısını oluşturma" stratejisini hayata geçirmektir.

2013 yılında fiber optik altyapısının yeni kurumları kapsayacak şekilde genişletilmesini amaçlayan çalışmalar sürdürülmüştür. Eskişehir Büyükşehir Belediyesi ve Anadolu Üniversitesi ile imzalanan İşbirliği Protokolü'ne istinaden ve Eskişehir ili sınırları içerisinde elektronik haberleşme altyapısı kurulumu için düzenlenen ihale kapsamında çalışmalar başlatılmıştır. Anadolu Üniversitesi'ne ait üç yerleşkenin ve Osmangazi Üniversitesi'ne ait 4 yerleşkenin

TÜBİTAK ULAKBİM'e ait fiber optik altyapı üzerinden Eskişehir'de kurulacak Ulusal Akademik Ağ (ULAKNET) düğüm noktasına bağlanması için yüklenici firma tarafından yürütülen fiber optik altyapı kurulumu tamamlanmıştır. Ayrıca Eskişehir'de kurulacak olan düğüm noktası ile artan ihtiyaçlar nedeniyle mevcut Gebze TÜBİTAK MAM ve Konya düğüm lokasyonlarında kullanılmak üzere 3 yönlendirici cihaz alımı gerçekleştirilmiştir.

TRUBA Güçlendirme projesi esas olarak Türkiye'de çalışmalarını yürüten araştırmacıların, yürütülmekte olan ulusal ve uluslararası projelerin yüksek başarımlı hesaplama, dağıtık hesaplama ve bilimsel veri ambarı ihtiyaçlarını karşılamayı hedeflemektedir. Proje, TR-Grid Araştırma e-Altyapısının Güçlendirilmesi (TR-Grid ReIS) projesinin geliştirilmiş devamı niteliğindedir.

TR-Grid ReIS kapsamında edinilen hesaplama kaynakları 2013 senesi son çeyreğinde devreye alınan 128 uçlu yeni nesil hesaplama kümesi ile güçlendirilmiştir. TRUBA Güçlendirme projesi başlangıcından 2013 senesi sonuna kadar 116 SCI yayın, 22 bildiri, 27 tez çalışması kullanıcılar tarafından altyapı imkanları kullanılarak gerçekleştirilmiş olarak bildirilmiş ve desteklenen ARDEB proje sayısı 21'e yükselmiştir. Projenin ilk iki senesi toplamında 90 milyon çekirdek saatten fazla iş çalıştırılmış ve kayıtlı kullanıcı sayısı bine yaklaşmıştır. 2013 senesi başında OpenStack tabanlı çalışılabilir bulut hesaplama servisi, sene ortasında "Map/Reduce" ve DFS çalışmaları için test altyapısı devreye alınmıştır. Sene sonunda özellikle bulut hesaplama konusunda daha güçlü bir altyapı sunabilmek için uçlara kadar 40 Gbps çalışabilir ethernet omurga cihazı yatırımı yapılmış ve depolama altyapısı hizmet verilen tüm projeleri destekleyebilmek için 384 Tbyte daha arttırılmıştır.

8. Stratejik Hedef 1.8. Ulusal BTY Politikalarının Tasarımını, Yönetişimini ve Yayılımını Etkinleştirmek

Ulusal BTY politikalarının tasarımını, yönetişimini ve yayılımını etkinleştirmek hedefi kapsamında aşağıdaki faaliyetler yürütülmüştür.

A. Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu Sekretarya Hizmetleri

Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 25. Toplantısı (15 Ocak 2013)

BTYK'nın 25. Toplantısı öncesinde TÜBİTAK tarafından toplantıya ilişkin dosya hazırlıkları 30'un üzerinde kurum/kuruluştan alınan gelişmelerle hazırlanmış, toplantı içeriği, sunum ve organizasyonel hazırlıklar yapılmış, Kurul üyesi Bakanlıklarla, ilgili diğer kurum/kuruluşların üst düzey yöneticilerinin katılımıyla BTYK Hazırlık Toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nun 25. Toplantısı "Türkiye e-Devlet Değerlendirmesi ve Üstün Yetenekli Bireyler" ana gündemiyle, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın başkanlığında, aralarında 2 Başbakan Yardımcısının yanı sıra 10 Bakanın da bulunduğu 90'dan fazla üst düzey yetkilinin katılımıyla 15 Ocak 2013 Salı günü Vali Galip Demirel Ankara Vilayetler Evi'nde gerçekleştirilmiştir. Toplantıda 6 yeni karar alınmıştır.* Alınan kararlar 340 kurum ve kuruluşa iletilmiştir.

Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 26. Toplantısı (11 Haziran 2013)

BTYK'nın 26. Toplantısı öncesinde toplantıya ilişkin dosya hazırlıkları 30'un üzerinde kurum/kuruluştan alınan gelişmelerle hazırlanmış, toplantı içeriği, sunum ve organizasyonel hazırlıklar yapılmış, Kurul üyesi Bakanlıklarla, ilgili diğer kurum/kuruluşların üst düzey yöneticilerinin katılımıyla BTYK Hazırlık Toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nun 26. Toplantısı "Türkiye'nin Enerji Teknolojileri Vizyonu" gündemiyle, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın başkanlığında, 2 Başbakan Yardımcısı 11 Bakanın aralarında bulunduğu üst düzey yetkililer ve enerji alanında faaliyet gösteren kamu kurumlarının yöneticilerinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Toplantıda 7 yeni karar alınmıştır.† Alınan kararlar 340 kurum ve kuruluşa iletilmiştir.

B. BTY Politikalarına İlişkin Gelişmelerin İzlenmesi, Değerlendirilmesi

Araştırma Merkezlerinin Yeterlik Değerlendirmesi

7 Mayıs 2012 tarihinde Kalkınma Bakanlığı ile TÜBİTAK arasında "Yükseköğretim Kurumları Araştırma Merkezlerinin Performansının İzlenmesi ve Yeterlik Değerlendirmesi Hakkında İşbirliği Protokolü" imzalanmıştır. Bu çerçevede, yükseköğretim kurumları bünyesindeki mevcut ve kurulacak araştırma merkezlerinin daha etkin kullanımını ve sürdürülebilirliğini sağlamak üzere yükseköğretim kurumları bünyesindeki araştırma merkezlerinin sınıflandırılması, performanslarının ölçülmesi, izlenmesi ve değerlendirilmesine ilişkin çalışmalara 2013 yılında da devam edilmiştir. Nicel ve nitel kriterlere dayalı model önerisinin test edilebilmesi için Yükseköğretim Kurumları bünyesinde yer alan 5 Araştırma Merkezinin nicel ve nitel verileri toplanarak bu merkezlere pilot saha ziyaretleri düzenlenmiştir. Kalkınma Bakanlığı koordinasyonda ve ilgili kurumlar ile işbirliği içerisinde hazırlanan Yükseköğretim Kurumları Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun Tasarısı Taslağı'nın geliştirilmesi çalışmalarına katkı sağlanmıştır.

* <http://www.tubitak.gov.tr/btyk/25>

† <http://www.tubitak.gov.tr/btyk/26>

Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksinin Oluşturulması

Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nun 23. toplantısında alınan "Üniversitede yenilikçiliğin ve girişimciliğin tetiklenmesi amacıyla politika araçlarının geliştirilmesi" kararı kapsamında 2012 ve 2013 yıllarında TÜBİTAK tarafından Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi hazırlanmıştır. Endeks, üniversiteleri girişimcilik ve yenilikçilik performanslarına göre sıralayarak, üniversiteler arası girişimcilik ve yenilikçilik odaklı rekabetin artmasına ve girişimcilik ekosisteminin gelişmesine katkı sağlamaktadır.

2013 yılı Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi veri toplama sürecine TÜBİTAK, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Türk Patent Enstitüsü, Kalkınma Bakanlığı, Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı, Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı ve Türkiye Bilimler Akademisi katkı sağlamıştır. Endeks ile üniversiteler, bilimsel ve teknolojik araştırma yetkinliği, fikri mülkiyet havuzu, işbirliği ve etkileşim, girişimcilik ve yenilikçilik kültürü ile ekonomik katkı ve ticarileşme boyutları altında 23 göstergeye göre sıralanmıştır. Ülkemizin 2013 yılı içerisinde en girişimci ve yenilikçi 50 üniversitesi Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı tarafından 8 Temmuz 2013 tarihinde kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Teknoloji Yol Haritaları ve Çağrı Konularının Belirlenmesi

TÜBİTAK bünyesinde 2013 yılında Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi 2011-2016'da belirtilen öncelikli alanların ilgili konularında TYH oluşturulmuştur. İlk aşamada 9 farklı teknoloji alanında geniş bir paydaş katılımıyla hazırlanan TYH'ler konu özelinde somut Ar-Ge ve yenilik hedefleri, bu hedeflerin gerçekleşmesi için geliştirilmesi gereken ürün/teknolojilerin teknik özelliklerini, giderilmesi gereken teknolojik boşlukları ve hedefe götüren iş paketlerini içermektedir. Kurumumuz TYH'ler, Üst Düzey Önceliklendirme Grubu toplantı çıktıları, 15 sektör için sektör temsilcilerinden alınan geri bildirimlerle belirlenen Ar-Ge problemleri ve dış ticaret verileri analizi doğrultusunda hedef odaklı çağrı konularını belirlemekte ve geliştirilen yeni programlar aracılığıyla çağrıya çıkmaktadır.

Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik (BTY) Sistemi Performans Göstergeleri

Ulusal BTY sistemi performans göstergelerinin UBTYS 2011-2016 ve ilgili strateji belgeleri, BTYK kararları ve uluslararası göstergeler dikkate alınarak güncellemesi amacıyla ilgili kurum/kuruluşların katılımıyla Çalışma Grubu kurulmuştur. Çalışma Grubu toplantısı 7 Mart 2013 tarihinde gerçekleştirilmiş olup "Eğitim ve Araştırma Kültürü" konusunda 5 Nisan 2013 tarihinde ayrıca bir toplantı gerçekleştirilmiştir. Çalışma Grubu tarafından nihai hale getirilen set BTYK'nın 26. Toplantısı'nda kabul edilmiş olup yılda bir defa BTYK'ya raporlanmasına karar verilmiştir. 1.

seviyede 5 gösterge, 2. seviyede 11 boyut, 3. seviyede ise 207 göstergeden oluşan sete ilişkin 2008-2013 dönemini kapsayan ve 14 kamu kurum/kuruluşu ve Sivil Toplum Kuruluşlarından talep edilen veriler derlenmiştir.

TÜBİTAK Başkanlık Birimleri ve Enstitüler Göstergelerinin İzlenmesi

TÜBİTAK Başkanlık birimlerinin verileri sistematik olarak aylık bazda takip edilmektedir. TEYDEB, ARDEB, BİDEB, ÜİDB, KAMAG, SAVTAG ve BTDB'nin 720 göstergesine ait veriler rapor haline dönüştürülerek TÜBİTAK üst yönetimine her ay sunulmaktadır. TÜBİTAK Enstitüleri verilerinin düzenli olarak izlenebilmesi amacıyla, Enstitü temsilcilerinin katılımı ile gösterge seti nihai hale getirilmiştir. Her bir Enstitü için 28 gösterge ve 49 alt göstergeden oluşan göstergelere ait veriler rapor haline dönüştürülerek TÜBİTAK üst yönetimine her ay sunulmaktadır.

C. Ulusal BTY Politikasını Geliştirici Stratejik Çalışmalar Yapılması ve Politika Önerilerinin Oluşturulması

Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi 2011-2016'nın 2013 Eylem Planı

UBTYS 2011-2016'nın 2013 Eylem Planı 30'un üzerinde kurum ve kuruluşun eşgüdümüyle oluşturulmuş ve eylem planının ilk raporları BTYK'nın 26. Toplantısı'nda sunulmuştur. Ayrıca 2014 yılı eylem planı hazırlıklarına başlanmıştır.

D. Uluslararası BTY Politikaları ve Stratejileri Belirleme Çalışmaları

- OECD Bilim ve Teknoloji Politikaları Komitesi (CSTP): Mart ve Ekim 2013'te gerçekleştirilen 102. ve 103. toplantılara katılım sağlanmıştır. Yapılan çalışmalardan bilgi ağları ve pazarları, küresel bilgi ağları forumu, açık bilim, kalkınma için inovasyon, bilim, teknoloji ve sanayi görünümü çalışmaları gibi konular aktif olarak takip edilmiş ve bu konulara katkı sağlanmıştır. Çalışmalardan edinilen bilgi birikimi, ulusal politikaların gelişim sürecinde kullanılmıştır.
- Teknoloji ve Yenilik Politikası Çalışma Grubu (TIP): 2013 yılında düzenlenen toplantılarda sistemler yeniliği, Frascati Kılavuzunun revizyonu, açık bilim, yenilik politikaları platformunun oluşturulması, yenilik için kamu-özel sektör ortaklıkları gibi öne çıkan bilim, teknoloji ve yenilik politikaları gündem maddeleri değerlendirilerek görüş belirtilmiştir.
- Bilim ve Teknoloji Göstergeleri Ulusal Uzmanlar Çalışma Grubu (NESTI): 17-19 Nisan ve 3-5 Aralık 2013'te düzenlenen toplantılara katılım sağlanmıştır. Frascati Kılavuzunun revizyonu sebebiyle, ulusal eşgüdüm birimi olarak TÜBİTAK içi birimlerden ve diğer ilgili

kuruluşlardan görüş alınmış, alınan görüşler derlenerek ülke görüşümüz OECD NESTI sekreteryasına iletilmiştir. Yapılan toplantılarda Frascati Kılavuzunun revizyonuna ilişkin ülke görüşümüz ile ülkemizin bilim ve teknoloji göstergelerindeki son gelişmeler paylaşılmıştır.

- Araştırma Enstitüleri ve İnsan Kaynakları Çalışma Grubu (RIHR): RIHR'ın 14 Ekim 2013'te Paris'te düzenlenen 5. ve son toplantısına katılım sağlanmıştır. Yapısal değişiklik nedeniyle RIHR, TIP ile birleştirilmiştir. Yeni yapılanmada temsil görevimiz devam edecektir.
- Küresel Bilim Forumu (GSF): Nisan 2013'te gerçekleştirilen 28. toplantıya katılım sağlanmıştır. GSF'in değerlendirilmesi ve gelecek çalışma programı değerlendirilmiştir.
- Ülkelerin Yenilik Sistemlerinin İncelenmesi: Ülkelerin yenilik sistemlerinin incelenerek Ülkemize uyarlanabilecek yaklaşımların tespit edilmesi doğrultusunda, BTYPD tarafından yenilikçi ve yükselen ekonomiler arasında yer alan Uzakdoğu ülkelerine çalışma ziyaretleri düzenlenmiştir. Bu çalışma ziyaretleri, Mart 2013 ve Ekim 2013 arasında sırasıyla Güney Kore, Singapur, Japonya ve Çin Halk Cumhuriyeti olarak gerçekleştirilmiştir. Çalışma ziyaretlerinde, anılan ülkelerin Ar-Ge ve yenilik alanında fon sağlayan kamu kurumları ziyaret edilmiştir. Ayrıca, özel sektör ve araştırma merkezleri bünyesinde başarı hikayesi sunan aktörler ile teknoloji transfer ofisleri ve kuluçka merkezleri yöneticileri gibi çeşitli yenilik aktörlerine de ziyarete bulunulmuştur. Bu kapsamında, dört ülkede toplam 44 ziyaret gerçekleştirilerek, Ar-Ge ve yenilik alanındaki destek mekanizmaları hakkında ayrıntılı bilginin elde edilmesi sağlanmıştır. Ülkemize uyarlanabilecek yaklaşımların tespit edilmesi amacıyla düzenlenen bu çalışma ziyaretlerinden yola çıkarak, Ar-Ge, yenilik ve girişimcilik ekosistemimizin geliştirilmesinde rol alabilecek yeni Ar-Ge ve yenilik destek mekanizmalarına yönelik öneriler geliştirilmiş ve TÜBİTAK'ın ilgili birimleriyle paylaşılmıştır.

Stratejik Amaç 2. Özel Sektör Ar-Ge Faaliyetlerinin Artmasını Sağlamak

1. Stratejik Hedef 2.1. Özel Sektör Ar-Ge Yetkinliğini ve İşbirliklerini Geliştirmek

1501 - Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı

2013 yılında, programa 633 firma, 1.057 proje başvurusu yapmıştır. Uygulamanın başlangıcından itibaren programa, toplam 10.554 proje başvurusu yapılmıştır. 2013 yılında, bu program kapsamında, 1.031 projeye ilgili karar verilmiş olup, 690 projenin desteklenmesine karar verilmiş, programın destek kriterlerine uymayan 341 proje reddedilmiştir.

2013 yılı sonu itibarıyla, 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı kapsamında 1.120 projenin desteklenmesi devam etmekte olup 2013 yılında sonuçlanan proje sayısı 575'tir. İlgili yılda Program kapsamında desteklenen projelere 215 milyon TL hibe destek verilmiştir. 1995-2013 yılları arasında ise toplam 3 milyar TL hibe destek sağlanmıştır (2013 sabit fiyatlarıyla).

1503 - Proje Pazarları Destekleme Programı

2013 yılında, toplam 55 proje pazarı başvurusu gerçekleşmiş olup, 54 başvuru desteklenmiştir. 2013 yılında program kapsamında desteklenen proje etkinliklerine 935 bin TL hibe destek verilmiştir.

1505 - Üniversite Sanayi İşbirliği Destek Programı

2013 yılında program kapsamında 75 proje başvurusu gerçekleşmiştir. Aynı yıl içerisinde 32 projenin desteklenmesi uygun olup, program kriterlerine uymayan 31 proje reddedilmiştir. 2013 yıl sonu itibarıyla, 40 projenin desteklenmesi devam etmektedir. 2013 yılında program kapsamında desteklenen projelere 3,8 milyon TL hibe destek verilmiştir.

1509 - Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı

2013 yılında, programa 17'si ilk kez başvurmak üzere 69 firma, toplam 91 proje başvurusu yapmıştır. Program kapsamında 84 projeye ilgili karar verilmiş olup, 57 projenin desteklenmesine karar verilmiş ve programın destek kriterlerine uygun olmayan 27 proje reddedilmiştir. 2013 yıl sonu itibarıyla, 1509 Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı'nda desteklenmekte olan proje sayısı 40'tır.

1509 Destek Programı kapsamında 2013 yılında desteklenen projelere 13,7 milyon TL tutarında hibe destek verilmiştir.

TEYDEB'in Katıldığı ERA-NET Projeleri

LEADERA 2013 çağrısına 8 fonlama kuruluşu katılmış ve 6 proje destek almaya uygun görülmüştür. Mart 2013'te 150 araştırmacı/akademisyen/firma temsilcisinin bir araya geldiği toplantı ile ERA-MIN Projesi Yol Haritası oluşturulmuş ve yayınlanmıştır. Türkiye, 2013 çağrısında en çok projede yer alan ülke olarak birinci sıradadır. CrossTexNet projesi 30 Nisan 2013 tarihi itibarıyla tamamlanmıştır. Proje boyunca toplam 4 çağrı açılmış, bu çağrılarda toplam 34 proje desteklenmiş, bu projelerin 10'u Türkiye'den firmalar da yer almıştır. Türkiye bu sayıyla, CrossTexNet üyesi ülke/bölgeler içerisinde ikinci sıradadır. MARTEC kapsamında, 2013 yılında bir çağrı açılmıştır. Bu çağrıya Türkiye'den toplam 6 başvuru olmuş ve iki proje için destek kararı çıkmıştır. ICT-AGRI 2 projesinde Türkiye'den TÜBİTAK ile birlikte Tarımsal Araştırmalar ve

Politikalar Genel Müdürlüğü katılımcı olarak projede yer alacaktır. M-ERA.NET kapsamında, 2013 yılında bir çağrı açılmıştır. Bu çağrıya Türkiye'den toplam 3 başvuru olmuş ve bu başvuruları değerlendirme süreçleri devam etmektedir. SOLAR-ERA.NET projesinin ilk çağrısı 4 Mart 2013'de açılmıştır. Türk ortağın olduğu 3 proje son değerlendirme aşamasına kadar ilerlemiştir. TEYDEB kapsamında yürütülen ERA.NET'lerde ayrıca ilgili proje yürütücüleri sorumlu oldukları iş paketleri ile ilgili görev ve sorumluluklarını yürütmekte ve belirli aralıklarda bunları Komisyona raporlamakta ve toplantılarda bilgilendirme yapmaktadırlar. Ayrıca çağrı dönemlerinde çağrılarının duyurulması, ERA.NET projelerinin tanıtılması ve uluslararası işbirliklerinin oluşturulması için firmalara destek sağlanması da yürütücülerin gerçekleştirdiği diğer önemli faaliyetlerdir.

Tanıtım ve Bilgilendirme Etkinlikleri

TEYDEB destek programlarının tanıtımı toplam 41 farklı ilde yaklaşık 154 etkinlik çerçevesinde gerçekleştirilmiştir. Bu etkinliklerin 71'inde TEYDEB programları ve faaliyetlerinin tanıtımı, 46'sında düzenlenen etkinliklere katılım ve 37'sinde firma ziyaretleri gerçekleştirilmiştir.

TEYDEB destek programları hakkında bilgilendirmenin yapıldığı e-seminerler kapsamında 2013 yılında 87 e-seminer yapılmış olup, yaklaşık 5 bin kişi katılım sağlamıştır.

TEYDEB desteklerini kullanarak başarı ile tamamlanan projeler ile ilgili başarı hikayesi videoları hazırlanmıştır. Başarılı projeler arasından seçilen 6 proje için hazırlanan videolarda; proje yürütücüleri ile firma yetkilileri TEYDEB desteklerinin projelerinin gelişim sürecindeki etkisini, firmalarının kısa ve uzun vade de elde ettiği kazanımları anlatılmıştır. Bu videolardan 2'si İngilizce olarak da hazırlanmıştır. Başarı hikayesi videoları TEYDEB tanıtım ve bilgilendirme etkinliklerinde kullanılmakta olup, katılımcıların TEYDEB destekleri hakkında, TEYDEB desteklerinden yararlanan firmaların tecrübelerini görme fırsatı sunmuştur

TEYDEB destek programlarının tanıtımını içeren kitapçık, 1511 destek programı hakkında bilgilendirmenin yapıldığı broşürler ile birlikte yaklaşık 61 bin adet basılarak, Türkiye genelinde Organize Sanayi Bölgelerinde yer alan firmalara, teknokentlerde yer alan firmalara, yatırım destek ofislerine ve Ar-Ge merkezlerine gönderilmiştir.

Belirlenen 4 konu başlığı kapsamında, 1501, 1507 ve 1509 kodlu destek programları için, firmalara, hakem/izleyicilere ve TEYDEB uzmanlarına yönelik eğitim senaryoları yazılarak, toplam 41 animasyon, 5 canlı video kaydı oluşturulmuştur. Ayrıca genel TEYDEB ve 5 destek programı için sunum ve eğitsel video hazırlanmıştır. Eğitim sunum ve filmleri moodle öğrenim yönetim sistemi ile yapılandırılmış yeni bir portala yüklenerek kullanıma açılmıştır.

Ayrıca proje başvurularının ve yapılan başvuruların niteliğinin artırılmasına yönelik Ar-Ge, yenilik ve girişimcilik konuları ile TEYDEB başvuru ve destek süreçlerine ilişkin bilgilendirmeyi içeren ve yaklaşık 150 kişinin katıldığı "Proje Geliştirmenin Tetiklenmesi" amaçlı bir günlük etkinlik düzenlenmiştir.

Ön ödemelerde iyileştirme mevzuat çalışmaları yapılmıştır. TEYDEB desteklerinden; 1501,1507,1509,1511 ve 1512 kodlu programlar kapsamında desteklenen projelere öncesinde, üst sınır 500 bin TL ile sınırlı ve bir defaya mahsus olmak üzere ön ödeme yapılabilmekteydi. Yeni düzenlemeyle, her dönem ön ödeme alınabilmesi sağlanmış ve üst sınır da 2 milyon TL'ye yükseltilmiştir. Ayrıca ilk ön ödemenin kuruluş tarafından talep edilmesiyle, sonraki her dönem için ön ödemelerin otomatik olarak devreye girmesi sağlanmıştır.

2. Stratejik Hedef 2.2. KOBİ'lerin Ar-Ge Kapasitesini Artırmak

1507 - KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı

2013 yılında, programa 724'ü yeni firma olmak üzere, 1.215 firma 1.353 proje başvurusu yapmıştır. Değerlendirmesi yapılarak karar verilen 1.275 projeden, 807 projenin desteklenmesi uygun bulunmuş, programın destek kriterlerine uymayan 468 projenin desteklenmesi uygun bulunmamıştır. 2013 yıl sonu itibarıyla, 1.071 proje desteklenmektedir. Program kapsamında desteklenen projeler çerçevesinde, 2013 yılında 977 firmanın 1.062 projesine ait toplam 110 milyon TL hibe destek verilmiştir.

1601 Yenilik ve Girişimcilik Alanlarında Kapasite Artırılmasına Yönelik Destek Programı

1601 Programı kapsamında; Ar-Ge ve yenilik alanlarında sağlanan kamu desteklerinin daha etkin ve verimli kullanılmasını sağlayacak mekanizmaların desteklenmesi ile ulusal yenilik ve girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Bu kapsamda; eğitim, mentörlük, kümelenme, işbirliği ağları, proje pazarı, yatırım pazarı alanlarında çağrılar açılması planlanmaktadır. Yenilik ve girişimcilik alanlarında kapasite artırılmasına yönelik başlatılan "1601 Yenilik ve Girişimcilik Alanlarında Kapasite Artırılmasına Yönelik Destek Programı" Temmuz 2013'te yürürlüğe girmiştir. KOBİ'lerin Ar-Ge Kapasitesini Artırmak stratejik hedefi amacına yönelik olarak program kapsamında, 6 Aralık 2013 tarihinde, "Özel Sektör Firmalarının Ar-Ge ve Yenilik Kapasitesini Artırmaya Yönelik Mentörlük Mekanizması Geliştirilmesi ve Uygulanması" konulu ikinci çağrıya çıkılmış olup, çağrı başvuru dönemi 7 Şubat 2014'te kapanacaktır. İki aşamalı olan bu çağrının ilk aşamasında, 3 ay sürecek mentörlük mekanizmasının oluşturulması, en fazla 9 ay sürecek ikinci aşamada ise oluşturulan bu mekanizmanın en az 15 KOBİ'de uygulanması sağlanacaktır.

Stratejik Amaç 3. Girişimcilik ve Yenilikçilik Faaliyetlerinin Gelişmesini Tetiklemek

1. Stratejik Hedef 3.1. İleri Teknoloji Alanlarında Faaliyet Gösteren Girişimci Sayısını Artırmak

1512 - Girişimcilik Aşamalı Destek Programı

Programın 2013 yılında açılan çağrısı kapsamında, ilk aşamaya 1.220 teknoloji ve yenilik odaklı iş fikri başvurusu yapılmış olup, bu iş fikirlerinden 447'si ikinci aşama başvurusu yapmaya hak kazanmıştır. 447 iş fikrinden 378'i ikinci aşamaya başvuru yapmıştır. 2013 yılında açılan çağrılar kapsamında değerlendirilen 378 iş planından 140'ı (%37) sermaye şirketi kurmaya ve 100.000 TL'ye kadar geri ödemesiz sermaye desteği almaya hak kazanmıştır. İş fikirleri uygun bulunan 127 girişimcinin firma kurma işlemi tamamlanmıştır. 2012-2013 yıllarında TÜBİTAK 1512-Girişimcilik Aşamalı Destek Programına ilişkin veriler Tablo 11 de yer almaktadır.

2013 yılında programın 2012 yılı çağrısı kapsamında desteklenen projelere toplam 6,5 milyon TL hibe destek verilmiştir.

Tablo 11. TÜBİTAK 1512 Girişimcilik Aşamalı Destek Programına İlişkin Veriler

	2012 Yılı Çağrısı	2013 Yılı Çağrısı
İlk aşamaya yapılan iş fikri başvuru sayısı	745	1.220
İkinci aşama başvurusu yapmaya hak kazanan iş fikri sayısı	451	447
İkinci aşamaya yapılan iş fikri başvuru sayısı	360	378
Firma kuran girişimci sayısı	112	127
Projelere verilen hibe destek tutarı (milyon TL)	6,55	

1512 Programının Geliştirilmesi hedefi kapsamında; 5746 sayılı Ar-Ge Kanunu yerine 278 sayılı TÜBİTAK Kanununu esas alacak şekilde programın revize edilmesi çalışmaları yürütülmüş ve yeni uygulama esasları hazırlanmıştır. Uygulama Esasları 2 Mart 2013 tarihli Bilim Kurulunda kabul edilmiştir. Ortak girişimcilik aşamalı destek programı, 1512-B tasarımı tamamlanmıştır.

1514 - Girişim Sermayesi Destekleme Programı

Türkiye'de yerleşik Ar-Ge yoğun başlangıç firmalarının Ar-Ge faaliyetlerinin yürütülmesine, bu faaliyetler sonucu ortaya çıkan ürün ve/veya teknoloji üretim altyapısının oluşturulmasına veya geliştirilmesi, söz konusu ürün ve/veya teknolojiye yönelik üretim sürecinin iyileştirilmesine katkı sağlamak için söz konusu firmalara yatırım yapmak amacıyla kurulan girişim sermayesi fonlarını

hibe olarak desteklemek amacıyla TÜBİTAK-1514 Girişim Sermayesi Destekleme Programı oluşturulmuştur.

TÜBİTAK-1514 Programı çerçevesinde, Girişim Şirketlerine yatırım yapmayı taahhüt eden Girişim Sermayesi Fonlarının, fon büyüklüğünün en fazla %20'sine karşılık gelen tutar, TÜBİTAK tarafından hibe olarak karşılanacaktır. Eş-sermaye katkısı olarak diğer yatırımcılardan fon büyüklüğünün en az %80'ine katılması istenmektedir. Ancak Fon yöneticisinin en az %1 oranında fona katılması gerekmektedir. 2013 yılında açılan çağrı kapsamında her bir fona aktaracağı hibe destek tutarı azami 15 milyon TL olacaktır. 1514 Girişim Sermayesi Destekleme Programı kapsamında hibe desteği verilecek girişim sermayesi fonunun büyüklüğünün asgari 20 milyon TL olması beklenmektedir. Desteklenecek girişim sermayesi fonlarının destek süresi, fon destek sözleşmesinin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en fazla 12 yıldır. Fon destek süresinin ilk 5 yılı yatırım dönemi, kalan süre de çıkış dönemini ifade etmektedir.

1514-Girişim Sermayesi Destekleme Programı'nın ilk çağrısı 5 Eylül 2013 tarihinde açılmış olup, programa başvurular 31 Aralık 2013 tarihinde son bulmuştur. Program kapsamında 2013 yılında 16 başvuru yapılmıştır.

Mevzuat düzenlemeleri kapsamında; 1514-Girişim Sermayesi Destekleme Programı mevzuatının ve dokümantasyonunun hazırlanması çalışmaları yürütülmüştür. Bu kapsamda; SPK tebliğlerinde yapılan değişiklikler ile 1514-Girişim Sermayesi Destekleme Programı Uygulama Esasları uyumlu hale getirilmiştir.

1601 - Yenilik ve Girişimcilik Alanlarında Kapasite Artırılmasına Yönelik Destek Programı

Programla ilgili detaylar "Stratejik Hedef 2.2. KOBİ'lerin Ar-Ge Kapasitesini Artırmak" hedefi altında verilmiştir.

1601 Programı kapsamında 2013 yılı 1. çağrısı, 1 Ağustos 2013 tarihinde "Üniversitelerde Girişimcilik Sertifika Programı Oluşturulması ve Yürütülmesi" konusunda açılmıştır. 2013 yılında programın 1. çağrısına 48 üniversite başvuru yapmıştır. Değerlendirme sonucunda 14 başvurunun desteklenmesine karar verilmiştir.

2. Stratejik Hedef 3.2. Üniversitelerde Yenilikçiliğin ve Girişimciliğin Tetiklenmesini Sağlamak

1513 - TÜBİTAK Teknoloji Transfer Ofisleri Destekleme Programı

2012 yılında program kapsamında 39 üniversite başvuru yapmıştır. 2012 yılı çağrısı kapsamında, başvuruların değerlendirilmesi 2013 yılının ilk aylarında tamamlanmış olup 10

üniversitenin (Boğaziçi Üniversitesi, Ege Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, Koç Üniversitesi, Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Özyeğin Üniversitesi, Sabancı Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi ve Yıldız Teknik Üniversitesi) desteklenmesine karar verilmiştir. 2012 yılı çağrısı kapsamında 2013 yılında 8,58 milyon TL hibe destek verilmiştir. 2012 yılında desteklenmesi uygun bulunan kuruluşların, 2013 yılı çağrısı kapsamında, başvuru yapacak kuruluşlara mentörlük hizmeti vermesi sağlanmıştır.

Programa ilişkin 2013 yılında açılan çağrı kapsamında ise, 36 üniversite proje başvurusunda bulunmuştur. 2013 yılı çağrı başvurularından 10 üniversitenin (Anadolu Üniversitesi, Bilkent Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Erciyes Üniversitesi, Gaziantep Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul Şehir Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Uludağ Üniversitesi) desteklenmesine karar verilmiştir.

Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksinin Oluşturulması

Endekse ilgili detaylar “Stratejik Hedef 1.8. Ulusal BTY Politikalarının Tasarımını, Yönetişimini ve Yayılımını Etkinleştirmek” hedefi altında verilmiştir.

Yapılan çalışma sonunda ülkemizin 2013 yılı içerisinde en girişimci ve yenilikçi 50 üniversitesi Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı tarafından 8 Temmuz 2013 tarihinde kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Stratejik Amaç 4. BTY İnsan Kaynağının ve Toplumda BTY Yetkinliğinin Geliştirilmesine Katkı Yapmak

1. Stratejik Hedef 4.1. Desteklenen Bilim İnsanı Sayısını Artırmak

BİDEB’in yürüttüğü çalışmalara ve ülkemizin ihtiyaçlarına paralel olarak desteklerin türleri, desteklenen kişi sayısı ve destek miktarları her yıl artmaktadır. BİDEB tarafından yürütülen 33 burs ve destek programı kapsamında 2013 yılında toplam 25.429 bilim insanı desteklenmiştir.

BİDEB lisans, yüksek lisans ve doktora bursları kapsamında 2013 yılı sonu itibarıyla bursiyerliği devam eden 726 Yurt İçi Lisans, 2.414 Yurt İçi Yüksek Lisans ve 3.489 Yurt İçi Doktora bursiyeri olmak üzere toplam 6.629 yurt içi bursiyeri bulunmaktadır.

Dokorasını tamamlamış genç araştırmacılara üniversitelerimizde veya araştırma kuruluşlarımızda doktora sonrası araştırma yapmaları için destek vermek, Türk araştırmacıların yurt içi dolaşımı vasıtasıyla bilimsel bilgi aktarımı ve işbirliğini kolaylaştırmak amaçlarıyla TÜBİTAK-2218 Yurt İçi Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı çerçevesinde burs verilmektedir. 2013 yılında programa toplam 46 başvuru yapılmış ve başvurulardan 34’ü

desteklenmiştir. 2013 sonu itibarıyla program kapsamında bursiyerliği devam eden 95 doktora sonrası araştırmacı bulunmaktadır.

Öte yandan, Türk araştırmacıların yurt dışı dolaşımı kapsamında uluslararası işbirliği imkanlarının oluşmasını kolaylaştırmak amacıyla doktora öğrencileri için TÜBİTAK-2214/A Yurt Dışı Doktora Sırası Araştırma Burs Programı ve doktora sonrası araştırmacılar için TÜBİTAK-2219 Yurt Dışı Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı çerçevesinde yurt dışı araştırma faaliyetleri de desteklenmektedir. 2013 yılında TÜBİTAK-2219 Programı kapsamında toplam 1.091 ve TÜBİTAK-2214/A Programı kapsamında ise 503 başvuru alınmış ve 669 doktora sonrası araştırmacı ile 312 doktora sırası araştırmacı desteklenmiştir. 2013 yılı sonu itibarıyla bu programlar kapsamında bursiyerliği devam eden 666 doktora öğrencisi ve 1.171 doktora sonrası araştırmacı bulunmaktadır.

Türk öğrenci ve araştırmacılara yönelik burs programlarına ek olarak bilimsel etkileşimin gelişmesini desteklemek, uluslararası araştırma zincirini geliştirmek ve Türkiye'nin tanıtılmasına katkı sağlamak amaçlarıyla Türkiye'de eğitimlerine ya da araştırmalarına devam eden yabancı ülke vatandaşlarına yönelik burs ve destekler de verilmektedir. Yüksek lisans ya da doktora eğitimine Türkiye'de devam edecek üstün başarılı yabancı ülke vatandaşı öğrenciler TÜBİTAK-2215 Uluslararası Öğrenciler için Lisansüstü Burs Programı, doktora sırası ve doktora sonrası araştırmacılar ise TÜBİTAK-2216 Uluslararası Araştırmacılar için Araştırma Burs Programı kapsamında desteklenmektedir.

TÜBİTAK-2215 Uluslararası Öğrenciler için Lisansüstü Burs Programına 2013 yılında toplam 7.151 kişi başvuru yapmış ve 139 kişi desteklenmiştir.

2013 sonu itibarıyla bursları devam eden 397 uluslararası öğrenci ve 234 uluslararası araştırmacı bulunmaktadır.

Ulusal ve Uluslararası Bilim Olimpiyatları

Geleceğin bilim insanlarını yetiştirmek ve genç yeteneklerimizi teşvik etmek amacıyla düzenlenen olimpiyat etkinlikleri de BİDEB tarafından yürütülmektedir. Bu çalışmalar hem ulusal hem de uluslararası düzeyde yapılmaktadır. Ortaöğretim kurumlarına devam etmekte olan öğrencileri fen bilimlerinde çalışmalar yapmak üzere teşvik etmek, çalışmalarını yönlendirmek ve bu alanlarda özel eğitim olanakları sağlamak yolu ile gelişmelerine katkıda bulunmak amacıyla, her yıl matematik, fizik, kimya, biyoloji ve bilgisayar dallarında Ulusal Bilim Olimpiyatları düzenlenmekte ve buradan seçilen öğrencilerden oluşturulan ekiplerle de Uluslararası Bilim Olimpiyatlarına katılım sağlanmaktadır. Ülkemiz, TÜBİTAK'ın organizasyonu ile Uluslararası

Bilgisayar (IOI), Matematik (IMO), Fizik (IPhO), Kimya (IChO), Biyoloji (IBO) Olimpiyatları ile Genç Balkan Matematik Olimpiyatı, Balkan Matematik Olimpiyatı ve Balkan Bilgisayar Olimpiyatı'na katılmaktadır. Katıldığımız Uluslararası Bilim Olimpiyatlarında ülkemizi temsil eden öğrencilerimiz toplam 43 altın, 143 gümüş, 216 bronz madalya ve 44 mansiyon ödülü kazanarak başarılarını kanıtlamışlardır.

Bunun yanı sıra, 2013 yılında 17. Genç Balkan Matematik Olimpiyatı TÜBİTAK organizasyonu ile Türkiye'de düzenlenmiştir. 19 ülkeden 11-15 yaş aralığında 115 öğrenci katılımıyla düzenlenen 17. Genç Balkan Matematik Olimpiyatı'na katılan Türkiye A Takımı, 4 altın ve 2 gümüş madalya ile madalya sıralamasında birinci ve puan sıralamasında ise Romanya'dan sonra ikinci olmuştur. Türkiye B Takımı ise puan sıralamasında üçüncü olmuştur. Balkan Bilgisayar Olimpiyatı'nda ülkemizi temsil eden öğrenciler ise 1 altın, 1 gümüş ve 2 bronz madalya sahibi olmuştur. 2013 yılı itibarıyla ülkemizin Balkan Olimpiyatları'nda kazandığı altın madalya sayısı 45'e, gümüş madalya sayısı 76'ya, bronz madalya sayısı 69'a ve mansiyon sayısı da 5'e yükselmiştir.

Ortaöğretim Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması

Gençleri temel ve uygulamalı bilimlerde araştırmaya teşvik ederek proje kültürünü yaygınlaştırmak amacıyla BİDEB tarafından 1969 yılından beri düzenlenmekte olan "Ortaöğretim Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması", ülke geneline yayılmak gayesiyle 2005 yılından itibaren tek merkez yerine Türkiye'nin değişik bölgelerindeki üniversiteler ile işbirliği içinde yapılmaya başlanmıştır. 2013 yılında proje başvurusu 7.402 olarak gerçekleşmiştir. Bölgelere başvuruda bulunan söz konusu 7.402 projeden 1.234 proje ilk aşamada değerlendirilerek sergilenmeye uygun bulunmuştur. Bölge sergilemelerinde birincilik ödülüne layık görülen 202 projeden 75'i final yarışmasında ödül almıştır.

Ayrıca sosyal bilimler alanında da öğrencileri araştırmaya teşvik etmek amacıyla 2008 yılında ilk defa proje yarışması alanlarına sosyoloji alanı ve 2009 yılında tarih alanı ilave edilmiştir. 2010 yılından itibaren de yer bilimi alanı coğrafya olarak değiştirilmiştir. 2013 yılında sosyoloji alanında 1.440 ve tarih alanında 859 ve coğrafya alanında 613 proje başvurusu yapılmıştır.

2013 Yılında Başlatılan Lise ve Üniversite Düzeyi Yarışma Programları

Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi 2011-2016 ile Bilim ve Teknoloji İnsan Kaynağı Stratejisi kapsamında belirlenen hedeflere ulaşılması amacıyla 2013 yılında lise öğrencileri için 1 ve lisans öğrencileri için 3 olmak üzere toplam 4 proje yarışması uygulamaya konulmuştur.

Lise öğrencilerinin yenilikçilik temelli düşünme yeteneğine sahip olmalarını sağlayarak yenilikçiliği, girişimcilik sürecinin merkezine yerleştiren bir nesil yetişmesine katkıda bulunmak ve böylece girişimcilik ve yenilikçilik konularına yönelik farkındalığı artırmak amacıyla 2013 yılından itibaren TÜBİTAK-2238/A Lise Öğrencileri Girişimcilik ve Yenilikçilik Yarışması düzenlenmektedir. TÜBİTAK-2238/A Programı'na birinci yılında toplam 668 başvuru yapılmıştır. İlk yılında çevre, sağlık, ulaşım, enerji, gıda ve turizm alanlarında belirlenen sorunlara ilişkin lise öğrencilerinin çözüm önerileri ile başvurduğu yarışma kapsamında birinci değerlendirme sonucunda 180 iş fikri 26 - 30 Mayıs 2013 tarihleri arasında yapılan final sergisine katılmış ve 36 iş fikri ödül almaya layık görülmüştür.

Girişimcilik ve yenilikçilik alanında farkındalığı artırmak hedefi kapsamında ikinci olarak çeşitli alanlarda yenilikçilik içeren iş fikri olan ön lisans, lisans ve lisansüstü öğrencilerine fikirlerini hayata geçirmelerine yönelik uygun ortamı hazırlamak amacıyla 2013 yılından itibaren TÜBİTAK-2238/B Üniversite Öğrencileri Girişimcilik ve Yenilikçilik Yarışması düzenlenmektedir. Genel Kategori ve Teknoloji Kategorisi olmak üzere iki kategoride başvuru alınan yarışmanı birinci yılında toplam 357 başvuru yapılmıştır. 1. aşamayı geçen 200 öğrenci 16-19 Mayıs 2013 tarihleri arasında düzenlenen iş planı seminerine katılmaya ve 1.000 TL'lik ödülü almaya hak kazanmıştır. Genel ve teknoloji kategorilerinde dereceye giren 6 iş fikrine para ödülü verilmiştir.

2013 yılında uygulamaya koyulan üçüncü yarışma programı TÜBİTAK-2241/B Sanayi Odaklı Lisans Bitirme Projeleri Yarışması'dır. Üniversitelerimizin mühendislik ve teknoloji fakülteleri ile ziraat fakültesinin ilgili bölümlerinde öğrenim görmekte olan lisans öğrencilerinin, sanayinin bir sorununu çözmeyi hedefleyen ve/veya sanayide uygulama potansiyeli olan ürün/yöntem/süreç iyileştirme ve/veya geliştirmeye yönelik araştırma konusuna sahip lisans bitirme projeleri için düzenlenecek yarışma kapsamında 54 üniversiteden 201 proje başvurusu yapılmıştır. Finalde dereceye giren 21 projeye 423 bin TL'lik para ödülü verilmiştir.

2013 yılında uygulamaya koyulan son yarışma programı TÜBİTAK-2242 Lisans Öğrencileri Yazılım Projeleri Yarışması'dır. Lisans öğrencilerini ülkemizin sorunlarına yönelik olarak yenilikçi ve girişimci bir şekilde bilişim teknolojilerini kullanarak çözüm üretmeleri ve bu doğrultuda bilgi ve becerilerini geliştirmeleri konusunda teşvik etmek amacıyla düzenlenen yarışmaya birinci yılında 247 proje başvurusu yapılmıştır. Bu yıl Eğitim Uygulamaları, Gömülü Sistemler, Yenilikçilik ve Toplumsal Etki alanlarında düzenlenen yarışmanın final sergisi ve ödül töreni 10-11 Haziran 2013 tarihleri arasında yapılmıştır. Final yarışmasında 12 proje ödül almaya layık görülmüştür.

Yurt Dışı Lisansüstü Burs Programı

2013 yılında uygulamaya koyulan TÜBİTAK-2213 Yurt Dışı Lisansüstü Burs Programı ile aralarında nanoteknoloji, yenilenebilir enerji kaynakları, girişimcilik ve bilgi güvenliği gibi alanların yer aldığı 18 başlıkta doktora yapacak kişilerin desteklenmesi amaçlanmaktadır. 2013 yılında TÜBİTAK-2213 Programına toplam 181 başvuru yapılmış 13 öğrenci desteklenmiştir.

2013 yılı içerisinde ARDEB Destek Programları kapsamında Ar-Ge proje sayısını ve insan gücünü arttırmaya yönelik mevzuat iyileştirmesi yapılmıştır. Buna göre 1003-Öncelikli Alanlar Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı kapsamında talep edilebilecek toplam makine-teçhizat, hizmet alımı ve burs miktarlarının üst sınırlarının yüzdeleri kaldırılmış, bu kalemlerin limitleri çağrı özelinde, çağrı duyurularında ilan edilen tutarları aşmayacak şekilde belirlenmiştir.

“Araştırma Projelerinde Uygulanacak İdari ve Mali Esaslar”da yapılan 5 Ocak 2013 tarihli değişiklikle 1001-Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Projelerini Destekleme Programı, 1003-Öncelikli Alanlar Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı, 3501-Ulusal Genç Araştırmacı Kariyer Geliştirme Programı ve 1011-Uluslararası Bilimsel Araştırma Projelerine Katılma Programı kapsamında desteklenen projelerde yurtdışında ikamet eden araştırmacıların belirlenen koşulları sağlamaları şartıyla projelerde araştırmacı olarak yer almalarına imkan verilmiştir.

Halihazırda devam eden ARDEB programlarının etkinliğinin artırılması, 2013 yılında yürürlüğe giren 3001-Başlangıç Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı ve 1005-Ulusal Yeni Fikirler ve Ürünler Araştırma Destek Programları ile destek programlarının çeşitlendirilmesi sonucu ARDEB’in hedeflenen proje sayısındaki artış ve mevzuat iyileştirmelerine paralel olarak desteklenen bilim insanı sayısında da önemli artış elde edilmiştir.

2. Stratejik Hedef 4.2. Toplumda BTY Kültürünün Yaygınlaştırılmasını Tetiklemek

A. TÜBİTAK Bilim ve Toplum Proje Destekleri

a. 4003 Bilim Merkezi Kurulması Destekleme Programı

TÜBİTAK, bilim merkezlerinin toplumumuzda bilim kültürünü yaygınlaştırmak için son derece kritik bir rol üstleneceği öngörüsünden yola çıkarak, ülkemizde bu merkezlerin kurulmasını ve yıllar içinde sayılarının artırılmasını hedeflemektedir.

Bu amaç doğrultusunda; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu’nun 23. Toplantısında özellikle çocukların ve gençlerin bilime olan ilgi ve meraklarını artıracak, teknolojiyi daha doğru kullanmalarını sağlayacak bilim merkezlerinin 2016 yılı itibarıyla tüm büyükşehirlerde, 2023 yılı

itibarıyla tüm illerde yerel yönetimlerle işbirliği halinde kurulmasına yönelik çalışmaların gerçekleştirilmesine karar verilmiştir.

TÜBİTAK-4003 Bilim Merkezi Kurulması Destekleme Programı kapsamında 2008 yılından bu tarafa Konya, Kocaeli, Bursa ve Kayseri olmak üzere 4 büyükşehir belediyesi ile sözleşme imzalanmış olup belirtilen illerde bilim merkezi kurulması çalışmaları devam etmektedir.

Konya Bilim Merkezi Projesi;

Bilim merkezinde yer alacak sergilerin şematik tasarımları tamamlanmış ve sergi üretim ihalesine çıkmıştır. İhale edilen bazı temaların detaylı tasarım ve üretim çalışmaları sona ermiş olup sergilerin kurulum aşamaları tamamlanmıştır. Diğer temalarla ilgili ihale çalışmaları devam etmekte olup Konya'da Bilim Merkezi Kurulması Projesi kapsamında Bilim Merkezi'nin 2014 yılı başında ön açılışının yapılması planlanmaktadır. Konya Bilim Merkezinin içerisinde yer alması planlanan eğitim birimleri kapsamında 20 eğitim programı ile 5 bilim merkezi gösterisi hazırlanacaktır.

Yapılan bu çalışmalara ek olarak "Bilimin Sultanları" adlı serginin Konya Bilim Merkezi'nde sergilenmek üzere kiralanma işlemleri başlatılmıştır.

Kocaeli Bilim Merkezi Projesi;

Kocaeli'nde Bilim Merkezi Kurulmasına Dair Proje Sözleşmesi imzalanmış sergilerin şematik tasarımları tamamlanmıştır. İhale edilen bazı temaların detaylı tasarımları bitmiş olup sergilerin üretim çalışmaları devam etmektedir. Diğer temalarla ilgili ihale çalışmaları devam etmekte olup, Kocaeli'de Bilim Merkezi Kurulması Projesi kapsamında Bilim Merkezi'nin 2014 yılı başında ön açılışının yapılması planlanmaktadır.

Ayrıca, "Bilimin Sultanları" sergisinin Kocaeli Bilim Merkezi'nde de sergilenmesi için çalışmalar devam etmektedir.

Kayseri Bilim Merkezi Projesi;

Kayseri Bilim Merkezi Kurulması Projesi kapsamında, 16 Mayıs 2012 tarihinde Kayseri Büyükşehir Belediyesi ile Ön Protokol, 11 Mart 2013 tarihinde de Kayseri'de Bilim Merkezi Kurulmasına Dair Proje Sözleşmesi imzalanmıştır. Proje kapsamında Ağustos ayında baş tasarımcı ve kontrolör firma ile sözleşme imzalanmıştır. Kayseri projesinin kavramsal tasarım çalışmaları devam etmektedir. Kayseri Bilim Merkezi'nin 2016 yılında açılışının yapılması planlanmaktadır.

Diğer Bilim Merkezi Projeleri;

Bursa'da Bilim Merkezi Kurulması Projesi kapsamında, 14 Haziran 2012 tarihinde Ön Protokol imzalanmış olan Bursa Büyükşehir Belediyesi ile 5 Nisan 2013 tarihinde Bursa'da Bilim Merkezi Kurulmasına Dair Proje Sözleşmesi imzalanmıştır.

7 Haziran 2012 tarihinde Sakarya Büyükşehir Belediyesi ile 30 Temmuz 2012 tarihinde Ankara Büyükşehir Belediyesi ile 19 Eylül 2012 tarihinde Eskişehir Büyükşehir Belediyesi ve 15 Şubat 2013 tarihinde de Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ile Ön Protokol imzalanmıştır. Belediyelerin ön protokol yükümlülüklerini yerine getirmelerinin ardından, proje sözleşmelerinin imzalanması ve gerekli bütçe tahsis edilmesi halinde bu illerde de bilim merkezlerinin kurulması hususunda TÜBİTAK yükümlülüklerinin yerine getirilmesi planlanmaktadır.

Kalkınma Bakanlığı'nın TÜBİTAK'a 4003 Bilim Merkezi Kurulması Desteği kapsamında sağlayacağı bütçe sayesinde TÜBİTAK Bilim Merkezi Projelerini desteklemeye devam edecektir. Bu sayede söz konusu desteklerle kurulacak bilim merkezi projeleri tamamlandığında, vatandaşlarımızın bilim merkezlerine ulaşılabilirliklerinin gelişmiş ülkeler seviyesine gelmesi hedeflenmektedir.

b. 4004 Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları Destekleme Programı

2013 yılında 4004-Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları çağrısı kapsamında 478 başvuru alınmış olup, 76 projenin desteklenmesine karar verilerek, sözleşmeleri imzalanmış ve projeler yürütülmeye başlanmıştır.

c. 4005 Bilim ve Toplum Yenilikçi Eğitim Uygulamaları

2012 yılı içerisinde geliştirilen ve içerik çalışmaları tamamlanan 4005 kodlu Bilim ve Toplum Yenilikçi Eğitim Uygulamaları çağrısında "öğrencilerde ve toplumda bilimsel konulara ilişkin olumlu tutum geliştirilmesi amacıyla öğretmen adayları ve öğretmenlere yenilikçi yöntem ve tekniklerin etkileşimli olarak aktarılması" hedeflenmektedir. 2013 yılında 4005 - Bilim ve Toplum Yenilikçi Eğitim Uygulamaları kapsamında 115 başvuru alınmış olup, 11 projenin sözleşmeleri imzalanarak desteklenmesine başlanmıştır.

d. 4006 Bilim Fuarları Destekleme Programı

2013 yılında Türkiye genelinde 1.092 okulda Bilim Fuarları gerçekleştirilmiş ve her okula 5 bin TL destek verilmiştir. 2014 yılında 1.200 okula destek verilmesine karar verilmiş olup, her il için belirli bir kontenjan ayrılarak başvurular 18 Kasım-20 Aralık 2013 tarihleri arasında

“bilimiz.tubitak.gov.tr” adresi üzerinden alınmıştır. 2013 yılında 4006 programı için alınan toplam başvuru sayısı 2.227’dir.

e. 5000 Dijital İçerikli Açık Ders Kaynaklarını Destekleme Programı

BTYK’nın 24. Toplantısı’nda 2012/103 no’lu Lisans Düzeyinde Dijital Ders İçeriklerinin Geliştirilmesinin Teşvik Edilmesi ve Erişime Sunulması kararı birimimizin aynı zamanda stratejik hedefleri arasında yer almaktadır.

Bu karar doğrultusunda “Dijital İçerikli Açık Ders Kaynaklarını Destekleme Programı” oluşturulmuş, bu destek programı kapsamında biri “Akademik e-kitap”, diğeri “Akademik e-ders” olmak üzere iki farklı çağrıya çıkılması planlanmış, birinci çağrı ile akademisyenlerimizin her yıl belirlenen çağrı alanlarında akademik kitap yazmaları, ikinci çağrı ile de anlattıkları dersi videoya çekerek daha geniş kitlelerle paylaşmaları hedeflenmiştir.

2013 yılında yapılan “5001 Akademik e-Kitap” çağrısına 54 başvuru yapılmış olup, 6 projenin desteklenmesine karar verilmiştir. “5002 Akademik e-Ders” çağrısına ise 18 başvuru yapılmış olup, bu projelerin değerlendirme süreçleri devam etmektedir.

B. TÜBİTAK Yayınları

a. Akademik Dergiler

2013 yılında yayımlanan 67 sayıda 1.180 makale (11.622 sayfa) yer almıştır. 2013 yıl sonu itibarıyla Akademik Dergilere gelen makale sayısı 10.423 olmuştur. Önceki yıldan karara bağlanmamış işlemleri devam eden 1.262 makale ile birlikte yıl içinde toplam 11.685 makale üzerinde işlem yapılmıştır.

b. Popüler Bilim Kitapları

TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları, bilimi yaygınlaştırmak ve geniş kitleler tarafından okunur kılmak amacıyla 1993 yılında yayımlanmaya başlamıştır. Kısa zamanda okurlardan büyük ilgi gören Popüler Bilim Kitapları’nın toplam baskı adedi (birikimli) yaklaşık 15 milyondur. 2013 yılı içinde 90 yeni kitabın yayımlanmasıyla toplam kitap sayısı 587’ye ulaşmış olup, yıl içerisinde 1,5 milyon kitap basılmış, 964 bin kitap satılmıştır.

c. Popüler Bilim Dergileri

Popüler Bilim Dergileri olarak üç popüler bilim dergisi yayımlanmaktadır:

Bilim ve Teknik Dergisi

Türkiye’de en çok satılan aylık dergiler arasında ilk sıralarda yer alan ve 1967 yılından beri yayımlanan Bilim ve Teknik dergisi orta öğretim ve üstü okuyucu kitlesine hitap etmekte ve ayda ortalama 28 bin kişiye ulaşmaktadır. Okuyucu kitlesinin büyük bir bölümü lise ve üniversite öğrencileri olan dergi önemli bir referans kaynağıdır. Derginin 2013 yılında toplam net satışı yaklaşık olarak 334 bindir.

Bilim Çocuk Dergisi

1998 yılının Ocak ayından itibaren yayımlanmaya başlayan Bilim Çocuk dergisi aylık ortalama 100 bin net satışıyla Türkiye’nin en çok okunan dergisidir. Her ayın 15’inde çıkan derginin okuyucuları, 7-12 yaş grubu ilköğretim öğrencileridir. Bilim Çocuk dergisi, içerdiği yazı konuları, etkinlikler, maketler, posterler, oyun kartları vb. malzemeler nedeniyle ilköğretim öğrencileri ve öğretmenleri için vazgeçilmez bir başvuru kaynağıdır. Derginin 2013 yılında toplam satışı yaklaşık olarak 1,2 milyondur.

Meraklı Minik Dergisi

Ocak 2007’de yayın hayatına başlayan Meraklı Minik dergisi okul öncesi yaş grubuna (3-6 yaş) hitap etmektedir. Dergi, ayda ortalama 32 bin kişiye ulaşmaktadır. Her ayın ilk günü okurlarıyla buluşan dergi, içindeki birbirinden renkli çizim ve fotoğraflar, etkileyici yazılar, ilginç bilgiler ve eğlenceli etkinliklerle çocukları bilim dünyası ile tanıştırmaktadır. Derginin 2013 yılında toplam satışı yaklaşık olarak 382 bindir.

Bilim Genç E-Dergi

Gençlere yönelik aylık e-dergi formatında hazırlanmıştır. Hedef kitlesi olarak Bilim Çocuk ve Bilim ve Teknik arasındaki boşluğu dolduracak şekilde (12-15+) yaş aralığı belirlenmiştir. Bilim Genç dergisinin hedef kitlesine ulaşmak ve derginin varlığını bildirmek için gençlerin e-posta adreslerine ilişkin veritabanı oluşturulmuştur. Bilim Genç Dergisinin 2014’te okuyucuları ile buluşması planlanmaktadır.

Dergilerle İlgili Diğer Faaliyetler

- Popüler Bilim Dergileri kapsamında daha zengin ekler okuyuculara sunulmuştur. Bu bağlamda, 3 animasyonlu bilim DVD'si (Hücre, Yaşadığımız Dünya ve Modern Atom Teorisi) verilmiştir. Ayrıca, Meraklı Minik dergisi için 5 yıllık, Bilim Çocuk dergisi için 15 yıllık ve Bilim Teknik dergisi için 46 yıllık arşiv DVD'leri dergi ile birlikte verilmiştir.
- Popüler Bilim İletişimi ve Yazarlığı Eğitimi çalıştayı ilk defa düzenlenmiştir. BTDB çalışanlarının, dergi yazarlarının ve bazı yayın kurulu üyelerinin katıldığı Tennessee Üniversitesi, Bilim İletişimi ve Bilgisi Bölümü öğretim üyelerinin eğitimci olarak katıldığı çalıştay düzenlenmiştir.
- 2013 yılı içerisinde Radyo 1'de (TRT) ve Rusya'nın Sesi Radyosu'nda 20'ye yakın program düzenlenmiştir.
- Gök olayları yillığı, posterler, infografikler ve özellikle çocuk dergilerinde özgün ekler (maket, çıkartma, oyun ve kartlar) hazırlanmıştır.
- Yayın kurulu üyeleri tarafından özellikle lise öğrencilerine yönelik 30'dan fazla bilim söyleşisi düzenlenmiştir.
- Sosyal ağlar yardımı ile dergilerin farkındalığının artırılmasına yönelik çalışmalar yapılmıştır. Aylık olarak Bilim ve Teknik Dergisi'nin Facebook sayfası güncellenmiş* ve tüm dergiler için Twitter aboneliği oluşturulmuştur.

TÜBİTAK Dergileri Web Sayfaları

Popüler Bilim Dergileri'nin web sayfalarının yenilenmesi çalışmaları tamamlanmıştır. Web sitelerinin 2014'te okuyucuların hizmetine sunulması planlanmaktadır.

Mobil Cihaz Uygulamaları

Popüler Bilim Dergileri'nin mobil cihaz uygulamalarının geliştirilmesi çalışmaları tamamlanmıştır. Mobil cihaz uygulamaları 2014'te kullanılmaya başlanacaktır.

C. Eğitim Araştırmaları

a. Eğitimde İşbirliği Protokolü

Bilgi ve teknolojiye hızlı gelişmeler, beraberinde öğrenme-öğretme yöntemlerinin de aynı hızla iyileştirilmesi ihtiyacını doğurmaktadır. Bu ihtiyacın önemini farkında olan ülkeler aynı hızla

---

* <https://www.facebook.com/pages/Bilim-ve-Teknik/142797165793826>

eğitim-öğretim müfredatlarını, yöntemlerini gözden geçirmekte ve teknolojideki gelişmeleri bu alanlara eşzamanlı olarak yansıtarak mevcut durumlarını iyileştirmeye çalışmaktadırlar. Ülkemizdeki öğrenme/öğretme yöntemlerini iyileştirebilmek için de hızlı ama bir o kadar da doğru adımlarla hareket etmek gerekmektedir. Bu bağlamda ülkemizdeki Eğitim-Öğretim sistemini iyileştirmeye yönelik atılan önemli adımlardan bir tanesi; Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) ile TÜBİTAK arasında 14 Mart 2012’de imzalanan ve TÜBİTAK Bilim ve Toplum Dairesi bünyesinde yürütölen “Eğitimde İşbirliği Protokolü” dür. Protokol genel itibarıyla; “Eğitim ve Öğretimin niteliğinin artırılması için MEB’in ihtiyaçlarına yönelik Ar-Ge faaliyetleri”ni kapsamaktadır. Bu protokol çerçevesinde 2013 yılı içerisinde de çalışmalara devam edilmiştir.

Fen Bilimleri ile Matematik öğretim programlarının geliştirilmesine yönelik Ar-Ge çalışmalarının yapılması:

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı (TTKB) tarafından onaylanan öğretim programlarına yönelik 2013 yılı içerisinde kademeli olarak “Eğitim materyallerinin hazırlanması” çalışmalarına başlanmış ve yürütölmüştür. 2012/104 no.lu BTYK kararı altında da yer alan ilk etap çalışmaların ürünleri olan eğitim materyalleri hazırlanarak MEB’e teslim edilmiştir.

Tablo 12. TÜBİTAK Tarafından Hazırlanan Eğitim Materyalleri

Ders	1. Etap	
	Sınıflar	Kitap Türü
Matematik	5,9	Ders Kitabı
Fen Bilimleri	5	Ders Kitabı
Fizik	9	Ders Kitabı
Kimya	9	Ders Kitabı
Biyoloji	9	Ders Kitabı
Matematik Uygulamaları	5	Ders Kitabı

Şekil 4. Hazırlanan Eğitim Materyalleri

Temel ve orta öğretim seviyesindeki İngilizce öğretim sistemi üstüne araştırmalar yaparak alternatif öğretim modelleri geliştirme üzerine Ar-Ge çalışmalarının yapılması:

Dilbilgisine dayalı yabancı dil öğretim sistemi yerine daha etkin bir öğretim yöntemi hazırlanması üzerinde çalışmalar yürütülmüştür. Ülkemize en uygun İngilizce öğretim modelinin belirlenmesi için alanlarında uzman akademisyenlerin ve öğretmenlerin yer aldığı bir çalışma grubu oluşturulmuştur. Bu doğrultuda;

- “2-8. sınıf İngilizce çerçeve ders programları” hazırlanmış ve Ocak 2013 tarihinde MEB TTKB onayından geçilmiştir. 2013-2014 eğitim-öğretim döneminde uygulamaya konmuştur.
- TTKB tarafından onaylanan “2-8 öğretim programı”na yönelik kademeli olarak “Eğitim materyallerinin hazırlanması” çalışmaları yürütülmüştür. Bu doğrultuda hazırlanan 2. sınıf ve 5. sınıflara yönelik eğitim materyalleri 2013 yılında MEB’e teslim edilmiştir.
- Hazırlanan İngilizce öğretim programı esas alınarak 2. ve 5. sınıflar için basılı ve dijital eğitim materyalleri hazırlanmıştır.
- Konuşma-anlama-dinleme odaklı, özgün şarkılar, kes-yapıştır, boyama, eşleştirme, zeka oyunları ve elişi gibi aktivitelerin yer aldığı bu modelde, üç boyutlu animasyonlar da kullanılmıştır.

Müfredata uygun dijital içeriklerinin geliştirilmesi ve hazırlanması için Ar-Ge çalışmalarının yapılması, bu kapsamda E-Ders (video) uygulamaları ile içerik zenginleştirilmesi:

Eğitimde yeni teknolojilerin kullanılması amacıyla 'e-ders' uygulaması üzerinde çalışmalar devam etmiştir. Öğretmen ve akademisyenlerle birlikte kazanımlar bazında ders senaryoları hazırlanmış, stüdyolarda 9, 10, 11 ve 12. sınıflar için matematik, fizik, kimya, biyoloji ve geometri dersleri ile ilgili toplamda 649 e-ders video çekimi yapılmıştır. Hazır hale gelmiş videolar MEB'e düzenli periyotlarla teslim edilmiştir.

MEB İhtiyaçları Doğrultusunda Protokol Kapsamında 2013 yılında Yürütülen Diğer Faaliyetler:

- Öğrencilerin analitik düşünme becerilerini artıracak eğitim içerikleri geliştirmeye yönelik çalışmalar yapılmıştır. Bu kapsamda;10-11.sınıflar için "Akıl Yürütme ve Karar Verme" dersi öğretim programı taslağı hazırlanarak MEB'e sunulmuş ve Zeka Oyunları 5-8. Sınıf öğretim programı revize edilmiştir.
- "Çevre ve Bilim" adlı seçmeli ders içeriğinin hazırlanması kapsamında akademisyenler, öğretmenler ve uzmanlardan oluşturulan çalışma grupları ile TÜBİTAK bünyesinde toplantılar gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda gerçekleştirilen müfredat çalışmaları tamamlanarak taslak program hazır hale getirilmiştir.

D. TÜBİTAK Tarafından Organize Edilen Diğer Bilim ve Toplum Etkinlikleri

a. Alternatif Enerjili Araç Yarışları

Alternatif enerjilerin kullanımı konusunda halkımızın bilgisini artırmayı, üniversite öğrencilerinin bu güncel konu vasıtasıyla araştırma ve pratik becerilerini geliştirmeyi amaçlayan TÜBİTAK Alternatif Enerjili Araç Yarışları'nın 9'uncusu 20-25 Ağustos 2013 tarihleri arasında Kocaeli Körfez Yarış Pisti'nde düzenlenmiştir. Toplam 40 üniversiteden 60 takım hidrojen ve güneş enerjili araçlar sınıfında yarışmışlardır.

b. Bilim Şenliği Destek Programı

2013 yılında TÜBİTAK Bilim Şenliği Destek Programının içeriğinin hazırlanmasına başlanmıştır. TÜBİTAK Bilim Şenliği Projeleri, bilimsel bilginin geniş toplum kitlelerine ulaşması için sergi ve atölye/laboratuvar çalışmaları, tematik oyunlar, yarışmalar, söyleşiler vb. etkinlikler yoluyla katılımcıların basit bilimsel olguları fark etmeleri sağlanarak, merak duygularının, araştırma ve öğrenme isteklerinin tetiklenmesini amaçlamaktadır. Yılda bir kez çağrı açılması planlanmaktadır.

3.2.2. Performans Sonuçları Tablosu

TÜBİTAK 2013-2017 Stratejik Planında yer alan performans ölçütlerine ilişkin 2013 yılı gerçekleştirme raporları ilgili oldukları amaç ve hedefler bazında gruplandırılarak aşağıda sunulmuştur.

Tablo 13. TÜBİTAK 2013 Yılı Performans Sonuçları Tablosu

Stratejik Amaç 1. Ulusal Hedefler Doğrultusundaki Ar-Ge Faaliyetlerini Artırmak				
Stratejik Hedef		Öncelikli Alanlardaki Ar-Ge Proje Sayısını ve İnsan Gücünü Artırmak		
Sıra	Performans Ölçüleri	Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Durumu
1	Öncelikli Alanlara* Verilen Destek Bütçesi† (Milyon TL)	315	435	Hedefe Ulaşıldı
2	Öncelikli Alanlardaki Konularda Desteklenen Bursiyer Sayısı	100	273	Hedefe Ulaşıldı
Stratejik Hedef		Ülkemizin Önemli İhtiyaçlarına Çözüm Üreten Projeler Geliştirmek		
Sıra	Performans Ölçüleri	Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Durumu
1	TÜBİTAK Ar-Ge Birimleri‡ Tarafından Yürütülen Aktif Dış Destekli Proje Sayısı	400	545	Hedefe Ulaşıldı
2	TÜBİTAK Ar-Ge Birimleri Tarafından Yürütülen Aktif Dış Destekli Projelerin Toplam Tutarı† (Milyon TL)	1.448	2.531	Hedefe Ulaşıldı
3	TÜBİTAK Ar-Ge Birimlerinin Aktif Ar-Ge Müşterisi Sayısı	339	670	Hedefe Ulaşıldı
Stratejik Hedef		Akademik Ar-Ge Destek Programlarını Etkinleştirmek		
Sıra	Performans Ölçüleri	Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Durumu
1	TÜBİTAK ARDEB'e§ Yapılan Proje Başvuru Sayısı	5.300	7.707	Hedefe Ulaşıldı
2	Üniversite-Üniversite İşbirliğinde Desteklenen Proje Sayısı	450	550	Hedefe Ulaşıldı
3	Üniversite-Özel Sektör İşbirliğinde Desteklenen Proje Sayısı	27	54	Hedefe Ulaşıldı
Stratejik Hedef		Kamunun Öncelikli İhtiyaçlarına Çözüm Üreten Ar-Ge Projelerini Tetikleme		
Sıra	Performans Ölçüleri	Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Durumu
1	KAMAG/SAVTAG Tarafından Açılan Çağrı Sayısı	27	19	Hedefe Ulaşılamadı
2	KAMAG/SAVTAG Tarafından Açılan Çağrılara Yapılan Proje Başvuru Sayısı	81	139	Hedefe Ulaşıldı

* 22. BTYK'da kabul edilen 2010/201 no.lu karar çerçevesinde Ulusal Bilim Teknoloji ve Yenilik Stratejisi 2011-2016 kapsamından öncelikli alanlar otomotiv, makine imalat, bilgi ve iletişim teknolojileri, enerji, su, gıda, savunma ve uzay alanlarıdır. BTYK'nın 25. Toplantısı'nda alınan 2013/106 no.lu kararlar sağlık alanı da öncelikli alanlara eklenmiştir. BTYK kararı ile öncelikli alanlarda değişiklik yapılabilir.

† 2012 yılı sabit fiyatlarıdır.

‡ TÜBİTAK ULAKBİM dahildir.

§ KAMAG/SAVTAG dahil değildir

Stratejik Hedef		Avrupa Birliği Programlarına Katılımı Artırmak		
Sıra	Performans Ölçüleri	Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Durumu
1	Destek Kararı Verilen, Üniversitelerin Yer Aldığı AB (7. ÇP ve Horizon 2020) Proje Sayısı*	50	39	Hedefe Ulaşılamadı
2	Destek Kararı Verilen, Özel Sektörün Yer Aldığı AB (7. ÇP ve Horizon 2020) Proje Sayısı	10	13	Hedefe Ulaşıldı
3	Destek Kararı Verilen, Kamu Araştırma Merkezlerinin Yer Aldığı AB (7. ÇP ve Horizon 2020) Proje Sayısı	10	10	Hedefe Ulaşıldı
Stratejik Hedef		Uluslararası BTY İşbirliklerini Etkinleştirmek		
Sıra	Performans Ölçüleri	Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Durumu
1	Yürürlükteki Proje Sayısı	370	450	Hedefe Ulaşıldı
Stratejik Hedef		BTY e-Altyapılarının Gelişmesini Sağlamak		
Sıra	Performans Ölçüleri	Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Durumu
1	Doğrudan Fiber Optik Erişimiyle ULAKNET'e Bağlı Olan Kurum Sayısı	22	24	Hedefe Ulaşıldı
2	Türk ulusal e-Bilim e-Altyapısından (TRUBA) Yararlanan Araştırmacı Sayısı	725	968	Hedefe Ulaşıldı
Stratejik Hedef		Ulusal BTY Politikalarının Tasarımını, Yönetişimini ve Yayılımını Etkinleştirmek		
Sıra	Performans Ölçüleri	Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Durumu
1	BTYK'nın Sekreteryaya Görevi Kapsamında BTYK Kararlarının İletildiği Kurum Sayısı	225	340	Hedefe Ulaşıldı
2	BTYK Kararları Kapsamında Geri Bildirim Alınan Kurum Sayısı	20	31	Hedefe Ulaşıldı
Stratejik Amaç 2. Özel Sektör Ar-Ge Faaliyetlerinin Artmasını Sağlamak				
Stratejik Hedef		Özel sektör Ar-Ge Yetkinliğini ve İşbirliklerini Geliştirmek		
Sıra	Performans Ölçüleri	Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Durumu
1	TÜBİTAK TEYDEB'e Yapılan Proje Başvuru Sayısı	2.150	3.423	Hedefe Ulaşıldı
2	TÜBİTAK TEYDEB'e İlk Kez Başvuru Yapan Firma Sayısı	760	1.096	Hedefe Ulaşıldı
3	Özel Sektör-Özel Sektör İşbirliğinde Yürütülen Proje Sayısı	60	119	Hedefe Ulaşıldı
4	Üniversite-Özel Sektör İşbirliğinde Yürütülen Proje Sayısı	36	34	Hedefe Ulaşılamadı

* O yıl içerisinde destek kararı verilen proje sayısı

Stratejik Hedef		KOBİ'lerin Ar-Ge Kapasitesini Artırmak		
Sıra	Performans Ölçüleri	Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Durumu
1	TÜBİTAK TEYDEB Bütçesinden KOBİ'lerin Aldığı Pay (%)	61	61	Hedefe Ulaşıldı
Stratejik Amaç 3. Girişimcilik ve Yenilikçilik Faaliyetlerinin Gelişmesini Tetiklemek				
Stratejik Hedef		İleri Teknoloji Alanlarında Faaliyet Gösteren Girişimci Sayısını Artırmak		
Sıra	Performans Ölçüleri	Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Durumu
1	1512-Bireysel Girişimcilik Aşamalı Destek Programına Yapılan Başvuru Sayısı	500	378	Hedefe Ulaşılmadı
2	Girişim Sermayesi Desteğine Yapılan Başvuru Sayısı	10	16	Hedefe Ulaşıldı
Stratejik Hedef		Üniversitelerde Yenilikçiliğin ve Girişimciliğin Tetiklenmesini Sağlamak		
Sıra	Performans Ölçüleri	Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Durumu
1	Teknoloji Transfer Ofislerinin Desteklenmesi Çağrı Programına Yapılan Başvuru Sayısı	16	36	Hedefe Ulaşıldı
Stratejik Amaç 4. BTY İnsan Kaynağının ve Toplumda BTY Yetkinliğinin Geliştirilmesine Katkı Yapmak				
Stratejik Hedef		Desteklenen Bilim İnsanı Sayısını Artırmak		
Sıra	Performans Ölçüleri	Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Durumu
1	Desteklenen Lisansüstü Bursiyeri Sayısı [†]	13.440	14.170	Hedefe Ulaşıldı
2	TÜBİTAK BİDEB Programları İle Desteklenen Toplam Kişi Sayısı	18.685	25.429	Hedefe Ulaşıldı
Stratejik Hedef		Toplumda BTY Kültürünün Yaygınlaştırılmasını Tetiklemek		
Sıra	Performans Ölçüleri	Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Durumu
1	Desteklenen Bilim Merkezi Sayısı	6	4	Hedefe Ulaşılmadı
2	Bilim Toplum Proje Çağrılarında Yapılan Başvuru Sayısı	320	2.893	Hedefe Ulaşıldı
3	Popüler Bilim Dergilerinin Toplam Net Satış Adeti (1.000 Adet)	2.000	1.925	Hedefe Ulaşılmadı

* O yıl yapılan başvuru sayısı

† Doktora ve Yüksek Lisans

3.2.3. Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi

TÜBİTAK 2013-2017 Stratejik Planında yer alan amaç, hedef ve performans göstergelerine ilişkin 2013 yılı gerçekleştirme rapor ve değerlendirmeleri aşağıda sunulmuştur.

Tablo 14. TÜBİTAK 2013 Yılı Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi Tablosu

Sıra	Performans Göstergeleri	Açıklamalar	Sorumlu Birim	2013 Yılı Sonu Hedeflenen Gösterge Düzeyi	2013 Yılı Sonu Gerçekleşme	Gerçekleşme Durumu (%)
1	Öncelikli Alanlara Verilen Destek Bütçesi (Milyon TL) (TEYDEB+ARDEB)	BTYK tarafından belirlenen öncelikli alanlarda yıl içinde ARDEB ve TEYDEB tarafından desteklenen projelere aktarılan hibe destek tutarı	ARDEB/ TEYDEB	315	435	%138
Değerlendirme: Performans ölçütü kapsamında hedefin üzerinde gerçekleştirme sağlanmıştır. Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi 2011-2016 kapsamında BTYK tarafından belirlenen öncelikli alanlar otomotiv, makine imalat, bilgi ve iletişim teknolojileri, enerji, su, gıda, savunma ve uzay alanlarıdır. Bu alanlara sağlık alanı da dahil edilmiştir.						
TEYDEB'de bu hedefe yönelik "1511-TÜBİTAK Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı" yürürlüğe girmiş ve program kapsamında yapılan Tanıtım Bilgilendirme faaliyetleri, çağrı konuları kapsamında önde gelen sektör temsilcileriyle yapılan çalıştaylar ve programın tanıtımına yönelik 22 webinar düzenlenmiştir. ARDEB'de ise hedef kapsamında 1003 Öncelikli Alanlar Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı oluşturulmuş ve ilgili paydaşlara yönelik tanıtım faaliyetleri düzenlenmiştir.						
2	Öncelikli Alanlardaki Konularda Desteklenen Bursiyer Sayısı	BİDEB tarafından BTYK tarafından belirlenen öncelikli alanlarda yıl içinde verilen (yurt içi-yurtdışı lisans, yüksek lisans, doktora) burs sayısı	BİDEB	100	273	%273
Değerlendirme: Performans ölçütü kapsamında hedefin üzerinde gerçekleştirme sağlanmıştır. Ülkemizin öncelikli alanlarında önümüzdeki yıllarda oluşacak bilim ve teknoloji insan kaynağı ihtiyacı gözetilerek öncelikli alanlarda ve sanayinin ihtiyacına yönelik konularda yüksek lisans ve doktora burs desteği verilmesine yönelik çalışmalar sonucunda 2013 yılında 2211 Yurt İçi Lisansüstü Burs Programı kapsamında tez teşvik bursları uygulaması geliştirilmiştir. İlgili teşvik bursları kapsamında tanıtım çalışmalarına bağlı olarak 2013 yılında toplam 771 başvuru alınmıştır. Bu alanda desteklenen bursiyer sayısının hedefin üzerinde çıkmasında yeni oluşturulan burs programı etkili olmuştur.						

Sıra	Performans Göstergeleri	Açıklamalar	Sorumlu Birim	2013 Yılı Sonu Hedeflenen Gösterge Düzeyi	2013 Yılı Sonu Gerçekleşme	Gerçekleşme Durumu (%)
3	TÜBİTAK Ar-Ge Birimleri Tarafından Yürütülen Aktif Dış Destekli Proje Sayısı	Yıl içinde yürürlükte olan aktif dış destekli proje (Kalkınma Bakanlığı, TARAL vb.) sayısı	Ar-Ge Birimleri	400	545	%136
Değerlendirme: Performans ölçütü kapsamında hedefin üzerinde gerçekleştirme sağlanmıştır. Hedefin üzerinde gerçekleştirilmede yürütülen projeler sonrasında müşteri kurumun talebi üzerine plan dahilinde olmayan alt projelerin başlatılması etkili olmuştur.						
4	TÜBİTAK Ar-Ge Birimleri Tarafından Yürütülen Aktif Dış Destekli Projelerin Toplam Tutarı	Yıl içinde yürürlükte yürürlükte olan aktif dış destekli projelerin (fatura kesilen projeler, Kalkınma Bakanlığı, TARAL vb.) sözleşme bedellerinin toplam tutarı (Milyon TL)	Ar-Ge Birimleri	1.448	2.531	%175
Değerlendirme: Ar-Ge Birimleri tarafından yürütülen aktif dış destekli proje bütçesi, 2013 yıllarında enstitü proje portfolyolarına katılan yeni projeler ile hedeflenen değer üzerinde gerçekleştirilmiştir. Küçük bütçeli projeler yerine büyük bütçeli ve uzun vadeli projelere yönelik çalışmalar yapılması sene başında belirlenen hedefin aşılmasını sağlamıştır.						
5	TÜBİTAK Ar-Ge Birimlerinin Aktif Ar-Ge Müşterisi Sayısı	Ar-Ge hizmeti verilen farklı aktif müşterilerin sayısı	Ar-Ge Birimleri/Ar-Ge Kolaylık Birimleri	339	670	%198
Değerlendirme: Performans ölçütü kapsamında hedefin üzerinde gerçekleştirme sağlanmıştır. Hedef kapsamında öngörülenden daha fazla müşteri ile aktif çalışma sağlanmıştır. Özellikle analiz ve test hizmeti veren birimlerde memnuniyetten ötürü müşteri sayısı beklenenin üzerinde gerçekleşmiştir.						
6	TÜBİTAK ARDEB'e Yapılan Proje Başvuru Sayısı	Yıl içinde ARDEB'e yapılan proje başvuru sayısı	ARDEB	5.300	7.707	%145
Değerlendirme: Performans ölçütü kapsamında hedefin üzerinde gerçekleştirme sağlanmıştır. Bu hedefinin aşılmasında; TÜBİTAK ARDEB tanıtım faaliyetleri sonucu mevcut programlara olan ilginin artması ve yeni açılan programların yürürlüğe girmesi etkili olmuştur.						
7	Üniversite-Üniversite İşbirliğinde Desteklenen Proje Sayısı (ARDEB)	Yıl içinde destek kararı verilen Üniversite-Üniversite işbirliğinde ARDEB projelerinin sayısı	ARDEB	450	550	%122

Sıra	Performans Göstergeleri	Açıklamalar	Sorumlu Birim	2013 Yılı Sonu Hedeflenen Gösterge Düzeyi	2013 Yılı Sonu Gerçekleşme	Gerçekleşme Durumu (%)
	Değerlendirme: Performans ölçütü kapsamında hedefin üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır. Bu hedefin aşılmasında tüm programlarda önerilen proje sayısının ve buna paralel olarak desteklenen proje sayısının önemli ölçüde artmış olması ile 1003 programı kapsamında açılan çağrılarda projelere yeni üniversite katılımının teşvik edilmesi etkili olmuştur. Ek olarak tanıtım faaliyetlerinin de etkin olarak yürütülmesi hedefin gerçekleşmesinde önemli rol oynamıştır.					
8	Üniversite-Özel Sektör İşbirliğinde Desteklenen Proje Sayısı (ARDEB)	Yıl içinde destek kararı verilen Üniversite-Özel Sektör İşbirliğinde ARDEB projelerinin sayısı	ARDEB	27	54	%200
	Değerlendirme: Performans ölçütü kapsamında hedefin üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır. Bu hedefin aşılmasında tüm programlarda önerilen proje sayısının ve buna paralel olarak desteklenen proje sayısının önemli ölçüde artmış olması ile 1003 programı kapsamında açılan çağrılarda projelere yeni üniversite katılımının teşvik edilmesi etkili olmuştur. Ek olarak tanıtım faaliyetlerinin de etkin olarak yürütülmesi hedefin gerçekleşmesinde önemli rol oynamıştır.					
9	KAMAG/SAVTAG Tarafından Açılan Çağrı Sayısı	Yıl içinde SAVTAG ve KAMAG tarafından açılan proje çağrı sayısı	ARDEB	27	19	%70
	Değerlendirme: Performans ölçütü kapsamında hedefin altında gerçekleşme sağlanmıştır. SAVTAG ve KAMAG tarafından açılan çağrıların hedeflenenden az olması ülkemize etkisi yüksek olacak Mega Projelere odaklanılması; önceliğin bunlara verilmesinden kaynaklanmıştır.					
10	KAMAG/SAVTAG Tarafından Açılan Çağrılara Yapılan Proje Başvuru Sayısı	Yıl içinde SAVTAG ve KAMAG tarafından açılan proje çağrılarında yapılan proje başvuru sayısı	ARDEB	81	139	%172
	Değerlendirme: Performans ölçütü kapsamında hedefin üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır. Bu gerçekleşmenin ana nedeni 1007 programı kapsamında çağrılı sisteme geçilmiş ve beklenenden daha fazla başvurunun gerçekleştirilmiş olmasıdır. Örneğin SAVTAG projelerinde genel malzeme alanında açılmış olan "Radar Absorblayıcı Kompozit Malzeme Geliştirilmesi Projesi" kapsamında beklentilerin çok üzerinde toplam 16 proje başvurusu gelmesi istatistikleri olumlu etkileyerek 2013 içerisinde SAVTAG'a yapılan proje başvuru sayısının 45 olarak gerçekleşmesini sağlamıştır. KAMAG'da ise çağrı başlıklarına beklenenin üzerinde toplam 94 proje başvurusu gelmesi ile hedefin üzerine çıkmıştır. Gerçekleşmede proje çağrısına çıkılan mega projelerin daha çok özel sektörü ilgilendirmesi ve bir proje yürütücüsü kurumun aynı çağrıya birden fazla kez başvurabilmesi önemli rol oynamıştır.					

Sıra	Performans Göstergeleri	Açıklamalar	Sorumlu Birim	2013 Yılı Sonu Hedeflenen Gösterge Düzeyi	2013 Yılı Sonu Gerçekleşme	Gerçekleşme Durumu (%)
11	Destek Kararı Verilen, Üniversitelerin Yer Aldığı AB (7. ÇP ve Horizon 2020) Proje Sayısı	AB Programlarında (7. ÇP ve Horizon 2020) yıl içinde desteklenme kararı verilen ve Türk üniversitelerinin yer aldığı proje sayısı	UİDB	50	39	%78
<p>Değerlendirme: Performans ölçütü kapsamında hedefin altında gerçekleşme sağlanmıştır. 2013 yılı AB 7.ÇP'nin son yılı olduğu için diğer yıllara oranla daha az çağrı açılmış, ülkemizin gücü olduğu alanların bir kısmında hiç çağrı açılmamıştır. Raporun hazırlandığı an itibarıyla 2013 yılında açılıp sonucu belli olmayan 1 çağrı bulunmaktadır. Çağrılarda hedeflenen geri dönüş oranları yakalanmakla birlikte, proje sayısı hedeflenenin altında kalmıştır.</p>						
12	Destek Kararı Verilen, Özel Sektörün Yer Aldığı AB (7. ÇP ve Horizon 2020) Proje Sayısı	AB Programlarında (7. ÇP ve Horizon 2020) yıl içinde desteklenme kararı verilen ve Türk özel sektörünün yer aldığı proje sayısı	UİDB	10	13	%130
<p>Değerlendirme: Performans ölçütü kapsamında hedefin üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır. Özellikle Bilgi ve İletişim Teknolojileri ile Gıda, Tarım, Balıkçılık ve Biyoteknoloji alanlarında gösterilen başarı bu artışta etkili olmuştur.</p>						
13	Destek Kararı Verilen, Kamu Araştırma Merkezlerinin Yer Aldığı AB (7. ÇP ve Horizon 2020) Proje Sayısı	AB Programlarında (7. ÇP ve Horizon 2020) yıl içinde destekleme kararı verilen ve Türk Kamu Araştırma Merkezlerinin yer aldığı proje sayısı	UİDB	10	10	%100
<p>Değerlendirme: Performans ölçütü kapsamında hedef gerçekleştirilmiştir. Raporun hazırlandığı an itibarıyla 2013 yılında açılıp sonucu belli olmayan 1 çağrı bulunmaktadır.</p>						
14	Yürürlükteki Proje Sayısı	Yıl içinde desteklenen uluslararası projelerin sayısı	UİDB	370	450	%122
<p>Değerlendirme: Performans ölçütü kapsamında hedefin üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır. Hedefin üstüne çıkılmasının sebebi; bu sene içinde çok fazla proje başvurusu alınması ve gelen projelerin de çoğunun belli bir eşğin üzerinde olmasıdır. Bu konuda gerçekleştirilen tanıtım faaliyetleri de etkili olmuştur.</p>						

Sıra	Performans Göstergeleri	Açıklamalar	Sorumlu Birim	2013 Yılı Sonu Hedeflenen Gösterge Düzeyi	2013 Yılı Sonu Gerçekleşme	Gerçekleşme Durumu (%)
15	Doğrudan Fiber Optik Erişimiyle ULAKNET'e Bağlı Olan Kurum Sayısı	Yıl sonu itibarıyla doğrudan fiber optik erişimiyle ULAKNET'e bağlı olan kurum sayısı	ULAKBİM	22	24	%109
Değerlendirme: Performans ölçütü kapsamında hedef sağlanmıştır.						
16	Türk ulusal e-Bilim e-Altyapısından (TRUBA) Yararlanan Araştırmacı Sayısı	Yıl sonu itibarıyla Türk Ulusal e-Bilim e-Altyapısından (TRUBA) yararlanan araştırmacı sayısı	ULAKBİM	725	968	%134
Değerlendirme: Performans ölçütü kapsamında hedefin üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır. Bu sonuçta TRUBA'dan yararlanan araştırmacı sayısındaki artışın ivmelendirilmesi için altyapı tanıtım ve eğitim faaliyetleri düzenlenmesi etkili olmuştur.						
17	BTYK'nın Sekretarya Görevi Kapsamında BTYK Kararlarının İletildiği Kurum Sayısı	Her BTYK sonrasında kararların iletildiği kurum sayısı	BTYPDB	225	340	%151
Değerlendirme: Performans ölçütü kapsamında hedefin üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır. Ar-Ge Merkezi belgesi verilen işletme sayısı, teknokent sayısı ve Sivil Toplum Kuruluşu (STK) sayısının artması nedeniyle hedeflenen seviyenin üzerinde gerçekleşmiştir.						
18	BTYK Kararları Kapsamında Geri Bildirim Alınan Kurum Sayısı	Her BTYK toplantısı için geri bildirim alınan kurum sayısı	BTYPDB	20	31	%155
Değerlendirme: Performans ölçütü kapsamında hedefin üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır. BTYK kararları ve UBTYS 2011-2016 kapsamında sorumlu ve ilgili kuruluş sayısının artması nedeniyle hedeflenen seviyenin üzerinde gerçekleşmiştir.						
19	TÜBİTAK TEYDEB'e Yapılan Proje Başvuru Sayısı	Yıl içinde TEYDEB'e yapılan proje başvuru sayısı	TEYDEB	2.150	3.423	%159
Değerlendirme: Performans ölçütü kapsamında hedefin üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır. TEYDEB mevcut ve 2012 yılında başlatılan destek programlarına yapılan başvuru sayısının artırılması amacıyla 2013 yılında yoğun bir şekilde tanıtım ve bilgilendirme faaliyetleri yürütmüştür. TÜBİTAK TEYDEB Destek Programlarının tanıtımı kapsamında; 41 farklı ilde Sanayi Odası, Organize Sanayi Bölgesi, Üniversite Teknopark ve Kalkınma Ajanslarında 154 etkinliğe katılım sağlanmıştır. TEYDEB'den destek alan, başvuruda bulunan ve süreçlere önceden başvuruda bulunmamış						

Sıra	Performans Göstergeleri	Açıklamalar	Sorumlu Birim	2013 Yılı Sonu Hedeflenen Gösterge Düzeyi	2013 Yılı Sonu Gerçekleşme	Gerçekleşme Durumu (%)
20	TÜBİTAK TEYDEB'e İlk Kez Başvuru Yapan Firma Sayısı	Yıl içinde TEYDEB'den ilk defa destek talep eden firma sayısı	TEYDEB	760	1.096	%144
	<p>Değerlendirme: Performans ölçütü kapsamında hedefin üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır. TEYDEB mevcut ve 2012 yılında başlatılan destek programlarına yapılan başvuru sayısının artırılması amacıyla 2013 yılında yoğun bir şekilde tanıtım ve bilgilendirme faaliyetleri yürütmüştür. TÜBİTAK TEYDEB Destek Programlarının tanıtımı kapsamında; 41 farklı ilde Sanayi Odası, Sanayi ve Ticaret Odası, Organize Sanayi Bölgesi, Üniversite Teknopark ve Kalkınma Ajanslarında 154 etkinliğe katılım sağlanmıştır. TEYDEB'den destek alan, başvuruda bulunan ve süreçlere önceden başvuruda bulunmamış 37 firmaya ziyaretler düzenlenmiştir. 2013 yılında toplam 4.892 kişinin katıldığı TEYDEB Destek Programları ve destek alan firmalara süreçler hakkında bilgilendirmeye yönelik 87 webinar yapılmıştır. Webinlerin 32'si çağrı döneminde daha da yoğunlaşarak 1511 ve 1512 TEYDEB Destek Programları hakkında genel bilgi vermeye yönelik yapılmıştır. Bunun dışında İstanbul Ticaret Odası ve Kalkınma Ajansları personeline yönelik webinarler düzenlenerek TEYDEB süreçleri hakkında bilgilendirmeler yapılmıştır. Yapılan webinar kayıtları "DailyMotion-TÜBİTAK Destek Programları" sitesine yüklenerek 11.576 izlenme sayısına ulaşmış ve webinarlere katılmayan kişilere tekrar izleme imkanı sağlanmıştır. Göstergeye 1512 Programına yapılan ön başvuru sayısı olan 1.220 dahil değildir.</p>					
21	Özel Sektör-Özel Sektör İşbirliğinde Yürütülen Proje Sayısı (TEYDEB)	Yıl içinde destek kararı verilen Özel Sektör-Özel Sektör İşbirliğinde (ortak başvuru) TEYDEB projelerinin sayısı	TEYDEB	60	119	%198
	<p>Değerlendirme: Performans ölçütü kapsamında hedefin üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır. 2013 yılında tanıtım ve bilgilendirme faaliyetlerinin etkin bir biçimde yürütülmesi ve 2012 yılında bazı programların mevzuatında yapılan iyileştirmeler sebebiyle özel sektör-özel sektör işbirliğinde yürütülen projelerin artması sağlanmıştır. Bu kapsamda 2012 yılında yapılan belli başlı mevzuat düzenlemeleri;</p> <p>-1501 Programında, ilave desteğe konu parametrelerin kapsamı ve etkinlik katsayıları artırılmış olup, yeni düzenleme ile ortaklı projelere avantajlar sağlanmıştır. Toplam destek oranı %60'ı geçmeyecek şekilde ortaklı başvurulan ve yürütülen projelerde her bir kuruluş için temel destek oranına ilave olarak %10 ek destek sağlanmaktadır.</p> <p>Ayrıca program kapsamında 10 milyon TL ve üzeri bütçeli projelerde, bütçenin en az %7'si kadar KOBİ'lerle işbirliği yapma zorunluluğu getirilmiştir. -1507 Programında KOBİ'lere, en az ikisi ortaklı başvuru olmak kaydıyla ilk beş projelerinde programdan destek alabilme hakkı tanınmıştır.</p>					

Sıra	Performans Göstergeleri	Açıklamalar	Sorumlu Birim	2013 Yılı Sonu Hedeflenen Gösterge Düzeyi	2013 Yılı Sonu Gerçekleşme	Gerçekleşme Durumu (%)
22	Üniversite-Özel Sektör İşbirliğinde Yürütülen Proje Sayısı (TEYDEB)	Yıl içinde destek kararı verilen Üniversite-Özel Sektör İşbirliğinde (ortak başvuru) TEYDEB projelerinin sayısı	TEYDEB	36	34	%94
<p>Değerlendirme: Performans ölçütü kapsamında hedefin altında gerçekleşme sağlanmıştır. Tanıtım bilgilendirme faaliyetleri etkin bir biçimde yürütülmüştür. Ayrıca, 2012 yılı içerisinde üniversite-sanayi işbirliğini içeren projelerin değerlendirme kriterlerinin iyileştirilmesi hedefi paralelinde "1505 Üniversite-Sanayi İşbirliği Destek Programı" Uygulama Esaslarında değişiklikler yapılmıştır.</p> <ul style="list-style-type: none"> Mevcut durumda yalnız KOBİ'lerin müşteri kuruluş olabildiği Destek Programı, KOBİ ve büyük her ölçekteki sermaye şirketinin başvurusuna açılmıştır, "KOBİ Yararına Teknoloji Transferi" olan Destek Programının adı "Üniversite-Sanayi İşbirliği Destek Programı" olarak değiştirilmiştir, Yeni yapılacak başvurularda, proje bütçesi üst sınırı 300 bin TL'den 1 milyon TL'ye, proje süresi üst sınırı 18 aydan 24 aya çıkarılmıştır, Müşteri Kuruluş KOBİ ise bütçenin %75'i, büyük ölçekli ise bütçenin %60'ı TÜBİTAK tarafından karşılanacak şekilde düzenleme yapılmıştır. Bunların etkisi 2013 yılında görülmeye başlamış, 1503 Proje Pazarı Destekleme Programı ve 1505 Üniversite-Sanayi İşbirliği Destek Programı başvuruları önemli bir ölçüde artmıştır. Ayrıca, mevcut destek programlarında üniversite-özel sektör işbirliği, danışmanlık ve hizmet alımları faaliyetlerine ilişkin verilerin veritabanından alınabilmesi sağlanmıştır. 1501 programında ise 10 milyon TL ve üzeri bütçeli projelerde, bütçenin en az %7'si kadar KOBİ'lerle ve en az %3'ü kadar Üniversite/Kamu ile işbirliği yapma zorunluluğu getirilmiştir. <p>Ancak bu güncellemelere rağmen hedeflenen gösterge düzeyinin %94'ü oranında gerçekleşme sağlanmıştır. Yapılan çalışmalar neticesinde önümüzdeki dönem için hedeflenen düzeyin yakalanacağı değerlendirilmektedir. Diğer taraftan üniversiteden danışmanlık destek alımları dolayısıyla işbirliği yapılan proje sayısı 343'tür.</p>						
23	TÜBİTAK TEYDEB Bütçesinden KOBİ'lerin Aldığı Pay (%)	Yıl içinde TEYDEB tarafından projelere aktarılan mali kaynaktan KOBİ'lere aktarılan miktarın oranı	TEYDEB	61	61	%100
<p>Değerlendirme: Performans ölçütü kapsamında hedef sağlanmıştır.</p>						
24	1512-Bireysel Girişimcilik Aşamalı Destek Programına Yapılan Başvuru Sayısı	Yıl içinde TEYDEB 1512 Bireysel Girişimcilik Aşamalı Destek Programına yapılan başvuru sayısı	TEYDEB	500	378	%76
<p>Değerlendirme: Performans ölçütü kapsamında hedefin altında gerçekleşme sağlanmıştır. Program kapsamında, 1. aşamaya yapılan iş fikri proje</p>						

Sıra	Performans Göstergeleri	Açıklamalar	Sorumlu Birim	2013 Yılı Sonu Hedeflenen Gösterge Düzeyi	2013 Yılı Sonu Gerçekleşme	Gerçekleşme Durumu (%)
		başvurusu yapılan yoğun tanıtım faaliyetleri neticesinde 1.220 olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılında 11 iş planı eğitimi ve 240 firmaya mentörlük hizmeti verilmiş olup 1.045 katılımıyla 10 webinar gerçekleştirilmiştir. Değerlendirmeye alınan 1.220 iş fikrinden 447'si 2. aşamaya başvurmaya hak kazanmıştır. Söz konusu başvurulardan ise 378'i programa başvuruda bulunmuştur.				
25	Girişim Sermayesi Desteğine Yapılan Başvuru Sayısı	Yıl içinde TEYDEB 1514 Girişim Sermayesi Destek Programına yapılan başvuru sayısı	TEYDEB	10	16	%160
		Değerlendirme: Performans ölçütü kapsamında hedefin üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır. 1514 Girişim Sermayesi Desteği Programının 5 Eylül 2013 tarihinde Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı ve TÜBİTAK Başkanı'nın katılımıyla lansmanı yapılmıştır. Program kapsamında yoğun bir biçimde tanıtım faaliyetleri yürütülmüştür. Webiner düzenlenerek program tanıtılmıştır. 20 Kasım 2013 tarihinde TÜBİTAK'da bir tanıtım toplantısı yapılmıştır. Ankara ve İstanbul'da düzenlenen risk sermayesi, girişim sermayesi, girişimcilik ve programlarıyla toplantı, çalıştay, seminer ve konferanslara katılımı, girişim sermayesi konusuyla ilgilenen kişilere, 1514 programı tanıtımları vb, haber niteliğindeki bilgilendirme e-postaları gönderilmiştir.				
26	Teknoloji Transfer Ofislerinin Desteklenmesi Çağrı Programına Yapılan Başvuru Sayısı	Yıl içinde TEYDEB 1513 Teknoloji Transfer Ofisleri Destekleme Programına yapılan başvuru sayısı	TEYDEB	16	36	%225
		Değerlendirme: Performans ölçütü kapsamında hedefin üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır. Program kapsamında proje önerisi sunmaya niyetli olan Teknoloji Transfer Ofislerine (TTO) e-seminerler düzenlenerek 1513 Programı tanıtılmıştır. TÜBİTAK 1513 kodlu Teknoloji Transfer Ofisleri Destekleme programı 2013 yılı çağrısı kapsamında destek almaya hak kazanan 10 üniversitenin, 2013 yılı çağrısı kapsamında proje önerisi sunacak TTO'lara yönelik "TTO Rehberliği" mekanizması hayata geçirilmiştir. TTO'lardan katılımcıların davet edildiği 21 Temmuz 2013 tarihli ve 10 Ekim 2013 tarihli 2 büyük organizasyon düzenlenmiştir.				
27	Desteklenen Lisansüstü Bursiyeri Sayısı (ARDEB+BİDEB)	Yıl içinde BİDEB ve ARDEB Programlarında desteklenen Doktora ve Yüksek Lisans Bursiyeri sayısı	ARDEB/ BİDEB	13.440	14.170	%105
		Değerlendirme: Performans ölçütü kapsamında hedefin üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır. Belirlenen hedefin yakalanmasında ARDEB tarafından yürütülen tüm programlarda önerilen proje sayısının ve buna paralel olarak desteklenen proje sayısının önemli ölçüde artmış olması etkili olmuştur. BİDEB tarafından yürütülmekte olan programlardan 7'si lisansüstü seviyede hem Türk öğrencilere hem de uluslararası öğrencilere yönelik eğitim ve araştırma burslarıdır. Bu burs programları kapsamında yurt içinde lisansüstü eğitim yapmak isteyen Türk ve yabancı öğrencilere yüksek lisans ve doktora bursu verilmekte ve Türk öğrencilerin yurt dışı doktora eğitimleri için destek sağlanmaktadır. Ayrıca, Türk doktora öğrencilerinin yeterlilik sonrası yurt dışı araştırmaları kapsamında araştırma burs desteği verilmektedir. Bu programlar kapsamında 2013 yılında iyileştirmeler yapılmış ve yapılan iyileştirmelere				

Sıra	Performans Göstergeleri	Açıklamalar	Sorumlu Birim	2013 Yılı Sonu Hedeflenen Gösterge Düzeyi	2013 Yılı Sonu Gerçekleşme	Gerçekleşme Durumu (%)
	paralel olarak başvuru sayılarında artışlar gerçekleşmiştir. Destek sayısı da başvuru sayısındaki artışa bağlı olarak hedeflenenenden yüksek olarak gerçekleşmiştir.					
28	TÜBİTAK BİDEB Programları ile Desteklenen Toplam Kişi Sayısı	Yıl içinde BİDEB tarafından lisans ve üstü programlar kapsamında desteklenen bilim insanı sayısı	BİDEB	18.685	25.429	%136
	Değerlendirme: Performans ölçütü kapsamında hedefin üzerinde gerçekleştirme sağlanmıştır. Programlar kapsamında yapılan tanıtım faaliyetlerinin ve üniversite öğrenci ve akademisyen sunumlarının bir sonucu olarak 2013 yılında BİDEB programlarına başvuran kişi sayısı bir önceki yıla göre %72 artış göstermiştir. Desteklenen bilim insanı sayısına bakıldığında ise bir önceki yıla göre yaklaşık % 38'lik bir artışla 25.429 kişi desteklerden yararlanmış. Desteklenen kişi sayısının artmasında tanıtım faaliyetleri ile yeni oluşturulan veya düzenlenen programlar etkili olmuştur.					
29	Desteklenen Bilim Merkezi Sayısı	İlgili yıl itibarıyla destek sağlanan Bilim Merkezi Sayısı	BTDB	6	4	%67
	Değerlendirme: Performans ölçütü kapsamında hedefin altında gerçekleştirme sağlanmıştır. 4003 Bilim Merkezi Destekleme Programında yeterli bütçe olmayışı nedeni ile desteklenen bilim merkezi sayısı hedefi gerçekleştirilememiştir.					
30	Bilim Toplum Proje Çağrılarında Yapılan Başvuru Sayısı	Yıl içinde Bilim Toplum Projeleri çağrılarında yapılan başvuru sayısı	BTDB	320	2.893	%904
	Değerlendirme: Performans ölçütü kapsamında hedefin üzerinde gerçekleştirme sağlanmıştır. 2013 yılında uygulanmaya başlanan yeni programlar nedeniyle performans ölçütünde beklenenin üzerinde gerçekleştirme sağlanmıştır.					
31	Popüler Bilim Dergilerinin Toplam Net Satış Adeti (1.000 Adet)	Yıl içinde satılan Bilim ve Teknik, Bilim Çocuk ve Meraklı Minik dergilerinin toplam sayısı	BTDB	2.000	1.925	%96
	Değerlendirme: Performans ölçütü kapsamında hedefin altında gerçekleştirme sağlanmıştır. MEB ile yapılan protokol kapsamında dergiler öğrencilerin MEB Portalı (eba.gov.tr) üzerinden erişimine ücretsiz olarak açıldığı için satışlar beklenen seviyenin biraz altında gerçekleşmiştir.					

3.2.4. Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi

Stratejik amaçlara ve hedeflere ulaşılabilmesi için yürütülecek proje ve faaliyetlerin değerlendirilmesi çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Bu amaçla Kurumda bir "İzleme ve Değerlendirme" sistematığı geliştirilmiştir:

- Birimlerde proje ve eylemlerin uygulama sonuçlarının birim performans ölçüleri bazında değerlendirilmesi sağlanmaktadır. Her ay üst yönetime sunulmak üzere performans ölçülerinin son durumları birimler tarafından TÜBİTAK stratejik planının hazırlanmasında koordinasyon görevini yürüten Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Daire Başkanlığına iletilmektedir.
- Birimlerin TÜBİTAK amaç ve hedeflerinden yola çıkılarak kendilerine verilen hedef ve faaliyetleri gerçekleştirip gerçekleştirmediğinin değerlendirilmesine dair "Aylık Gelişme Raporu" (AGR) uygulaması başlatılmıştır. Bu uygulamaya göre her birimin bir ay içinde yaptığı çalışmalar, hedeflerdeki ilerlemeler izlenmektedir. Bu raporlar her ay doldurulmakta ve Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Daire Başkanlığına iletilmektedir.
- Projelerin hedeflenen yolda ilerleyip ilerlemediğinin değerlendirilmesi için "Aylık Proje İlerleme Raporu" (APİR) uygulaması başlatılmıştır. Proje İlerleme Raporunda projenin iş adımlarına uygun ilerleyip ilerlemediği, karşılaşılan sorunlar ve proje başarıları yazılmaktadır. Proje İlerleme Raporları her ay hazırlanmakta ve Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Daire Başkanlığına iletilmektedir. Bu raporların özetleri üst yönetime her ay sunulmaktadır.
- Üst Yönetim tarafından hedeflerin gerçekleşme durumunun takibi için her ay Başkan yönetiminde toplantılar yapılmaktadır. Bu toplantılara her birimden yöneticiler katılmakta ve hedeflerdeki gelişmelere ilişkin bir sunum yapmaktadır. Bu sunumlarda hedeflerin son durumları, karşılaşılan sorunlar ve çözüm yolları ile ilgili bilgi verilmektedir.
- Üst yönetim tarafından her yıl sonunda gerçekleştirilen Yıllık Değerlendirme Toplantıları'nda tüm birimlerin hedeflerine ulaşma oranları ve başarıları tespit edilmektedir. Ayrıca Haziran ayı içinde TÜBİTAK Başkanı, Başkan Yardımcıları ve Birim Yöneticilerinin katılımı ile Ara Değerlendirme Toplantısı yapılmaktadır.

4. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

4.1. Üstünlükler

4.1.1. Güçlü Yönler

1. Paydaşlar ve diğer kurum ve kuruluşlar nazarında etkin ve saygın bir imaja sahip olması
2. Bilim, teknoloji ve yenilik politikaları geliştirmede yeteneğe ve deneyime sahip olması
3. Güvenilir ve tecrübeli bir kurum olması
4. Alanında deneyimli, kaliteli ve nitelikli insan kaynağına ve iyi bir altyapıya sahip olması
5. Uluslararası alanlarda işbirliğine açık bir kurum olması
6. Geniş bir alanda bilgi birikimine sahip olması
7. Ulusal hedeflere ulaşmadaki istek ve motivasyon
8. Bilim ve teknoloji alanındaki uluslararası temsil yetkisine sahip olması
9. İş süreçlerinin çevrim içi olması

4.1.2. Fırsatlar

1. Sanayi ve akademik çevre ile devlet kurumlarının odağında yer alması
2. Bilim ve teknolojide öncü kuruluş olduğunun toplumda kabul görmesi
3. Ar-Ge ve yenilik olmadan Türkiye'nin rekabet edemeyeceğinin sanayi, siyaset ve bürokrasi tarafından anlaşılmış olması
4. Siyasi iradenin Ar-Ge ve TÜBİTAK'a verdiği önemin artması
5. Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi 2011-2016'nın tüm kurumlarca benimsenmesi ve Hükümet tarafından desteklenmesi
6. Son yıllarda Ar-Ge'ye ayrılan kaynağın artıyor olması
7. Özel sektörün Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerine verdiği önemin artması
8. Dünyada ve ülkemizde yeni teknolojilere artan gereksinim ve ilgi
9. BTY alanında Türkiye'de gelişmeye açık alanların fazla olması

10. Girişimcilik potansiyeline sahip genç nüfusun varlığı
11. Ülkenin ekonomik büyüme hızındaki artış/kararlılık
12. Bilgi teknolojileri kullanımının artması

4.2. Zayıflıklar

4.2.1. Zayıf Yönler

1. Geliştirilen teknolojilerin ürüne dönüşümü ve sanayiye aktarılmasının yetersiz olması
2. Bölümler/birimler arası bilgi alışverişinin gelişmeye açık olması
3. Kurum faaliyetlerinin etkisini ölçmeye yönelik çalışmalarının yetersiz olması
4. Ar-Ge ihtiyaç sahiplerine ulaşmada yaşanan sıkıntılar
5. Projeler arasında iletişimi, bilgi paylaşımını, tecrübenin tekrar kullanılabilirliğini sağlayacak mekanizmaların tam olarak oturmamış olması
6. Kurumsal başarıların kamuoyunda yeterince anlatılamaması
7. Diğer ilgili kamu kurumları ile işbirliğinin geliştirilememiş olması
8. İş süreçlerinde bürokratik yavaşlık
9. Kurumsal insan kaynakları politikasının yetersiz olması (çalışanların yurtdışı kariyer imkanının olmaması vb.)
10. Yetişmiş beyinler için yeterince cazibe merkezi olamamak

4.2.2. Tehditler

1. Sanayinin yurtdışından teknoloji transferini milli çözümlere tercih etmesi
2. Teknoloji yoğun ürünlerin tasarlanması ve üretimindeki alt sistemlerin yurtdışına bağımlılığının yüksek olması
3. Bağlı merkez ve enstitülerin üniversite ve diğer araştırma kurum/kuruluşları ile birlikte çalışma ve bilgi alışverişinin yetersiz olması
4. Araştırma altyapılarının ortak kullanımı için yeterli mekanizmaların ve alışkanlığın olmaması
5. BTY alanında üniversite-kamu-STK-sanayi arasında işbirliği ağının zayıf olması
6. Araştırmaya dayanmayan, kanıta değil kaniya dayalı karar verme alışkanlığı

7. Ar-Ge ve Yenilik odaklı girişimciliğin teşvikine yönelik eğitim politikasının yetersiz olması
8. Ulusal öncelikler doğrultusunda güdümlü proje teşvikine yönelik mekanizmaların yetersiz olması

4.3. Değerlendirme

TÜBİTAK'ın kurumsal kabiliyet ve kapasitesi değerlendirildiğinde özellikle paydaş kurumlarla ilişkilerin ve kurumun toplumdaki algısının önemli üstünlükler olarak değerlendirilebileceği görülmektedir. Ayrıca alanında deneyimli bir kurum olması, nitelikli insan kaynağına sahip olması, siyasi iradenin Ar-Ge'ye verdiği önemin, dolayısıyla ayrılan kaynağın artması TÜBİTAK'ın hem güçlü yönleri hem de fırsatlarıdır. Ar-Ge ihtiyaç sahiplerine ulaşmada yaşanan sıkıntılar ise gelişmeye açık yönlerden birisi olarak değerlendirilmiştir. Bu husus özellikle Kurum Stratejik Planı'nda yer alan başvuru sayılarının artırılması yani talebin arttırılmasına ilişkin performans göstergelerinin belirlenmesine de ışık tutmaktadır. Zayıf yönler arasında sayılan kurumsal başarıların kamuoyunda yeterince anlatılamaması da yine son dönemde yürütülen tanıtım faaliyetlerinin arttırılmasının son derece kritik olduğunu göstermektedir. Kurum faaliyetlerinin etkisini ölçecek çalışmaların yetersizliği, geliştirilen teknolojilerin ticarileştirilmesinin yetersiz olması ve yine sanayinin bazı durumlarda yurtdışından teknoloji transferini milli çözümlere tercih etmesi genel olarak hem sistemde hem de kurumda iyileştirmeye açık yönler olarak belirlenmiştir.

5. ÖNERİ VE TEDBİRLER

2013 yılında TÜBİTAK faaliyetlerini 2013-2017 TÜBİTAK Stratejik Planında yer alan aşağıda belirtilen 4 Stratejik Amaç doğrultusunda yürütmüş olup 2013 Yılı Faaliyet Raporu bu plan baz alınarak hazırlanmıştır.

1. Ulusal Hedefler Doğrultusundaki Ar-Ge Faaliyetlerini Artırmak
2. Özel Sektör Ar-Ge Faaliyetlerinin Artmasını Sağlamak
3. Girişimcilik ve Yenilikçilik Faaliyetlerinin Gelişmesini Tetiklemek
4. BTY İnsan Kaynağının ve Toplumda BTY Yetkinliğinin Geliştirilmesine Katkı Yapmak

Bunlara yönelik olarak 7 Strateji, 14 Stratejik Hedef ve 31 Performans ölçüsü belirlenmiştir. İlgili stratejiler gözetilerek stratejik hedeflere ulaşmak için gerekli çalışmalar yapılmış, faaliyet ve projeler bunlar doğrultusunda belirlenmiştir.

2013 yılında Stratejik Planda yer alan hedefler doğrultusunda 25 performans ölçüsü başarılı, 6 performans ölçüsü gelişmeye açık olarak değerlendirilmiştir.

Önümüzdeki dönem için yapılan risk analizi çalışması da göz önünde bulundurularak performans ölçülerinin yakın takibine ve hedeflere ulaşılmasıyla ilgili proaktif bir yaklaşımla izlenmesine devam edilecektir.

6. EKLER

EK 1. Bütçe Uygulaması ve Bilançolar (Tablolar)

Tablo E1.1. 2013 Yılı Gelir Bütçesi ve Gerçekleşmesi (TL)

GELİR EKONOMİK KOD	AÇIKLAMA (B CETVELİ)	PLANLANAN GELİR	GERÇEKLEŞEN GELİR
03.1.1.01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	200.000,00	111.956,79
03.1.1.02	Kitap, Yayın vb. Satış Gelirleri	13.000.000,00	9.788.275,28
03.1.1.99	Diğer Mal Satış Gelirleri	0,00	0,00
03.1.2.02	Muayene, Denetim ve Kontrol Ücretleri	350.000,00	372.478,08
03.1.2.04	Kurs,Toplantı, Seminer, Eğitim vb. Faaliyet Gelirleri	4.000.000,00	11.936.093,92
03.1.2.05	Danışmanlık/Bilgilendirme Gelirleri	30.000,00	68.244,00
03.1.2.06	Laboratuvar Deney ve Analiz Gelirleri	20.000.000,00	19.155.895,96
03.1.2.19	Etüt ve Proje Gelirleri	84.118.000,00	283.203.325,13
03.1.2.99	Diğer Hizmet Gelirleri	68.000.000,00	110.894.459,07
03.6.1.01	Lojman Kira Gelirleri	300.000,00	495.860,32
03.6.1.03	Sosyal Tesis Kira Gelirleri	65.000,00	590,00
03.6.1.99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	350.000,00	385.285,21
04.1.1.01	AB' den Alınan Bağış ve Yardımlar	500.000,00	161.399,18
04.1.1.99	Yurtdışından Alınan Diğer Bağış ve Yardımlar	500.000,00	146.021,29
04.2.1.01	Hazine Yardımı	535.502.000,00	585.501.857,00
04.2.2.01	Hazine Yardımı	955.000.000,00	955.000.000,00
04.4.1.01	Kurumlardan Alınan Bağış ve Yardımlar	4.000.000,00	40.395,45
04.4.1.02	Kişilerden Alınan Bağışlar	0,00	0,00
04.5.1.01	Genel Bütçeli İdarelerden Alınan Proje Yardımları	1.000.000,00	6.176.500,00
04.5.1.02	Özel Bütçe Cari Proje Yardımları	6.000.000,00	20.000,00
04.5.2.01	Genel Bütçeli İdarelerden Alınan Serm. Proj. Yard.	0,00	1.600.000,00
04.5.2.02	Özel Bütçe Sermaye Proje Yardımları	3.000.000,00	840,42
05.1.5.01	Menkul Kıymet ve Gecikmiş Ödemeler Faizleri	643.000,00	809.195,04
05.1.9.01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	1.000,00	36.846,02
05.1.9.03	Mevduat Faizleri	11.933.000,00	32.415.632,56
05.1.9.99	Diğer Faizler	510.000,00	48.919,69
05.3.2.99	Diğer İdari Para Cezaları	0,00	86.087,17
05.3.9.99	Diğer Para Cezaları	500.000,00	505.569,71
05.9.1.01	İrat Kaydedilecek nakdi teminatlar	0,00	48.262,00
05.9.1.03	İrat Kaydedilecek Teminat Mektupları	1.000.000,00	0,00
05.9.1.05	Para farkları	0,00	981.192,13
05.9.1.06	Kişilerden Alacaklar	0,00	646.319,95
05.9.1.99	Tanımlanamayan Diğer Çeşitli Gelirler	35.000.000,00	74.799.664,86
06.2.1.01	Taşınır satış gelirleri	0,00	284.678,19
08.1.4.06	Sosyal Güvenlik Kurumundan	0,00	0,00
08.1.9.06	Hane Halklarından	0,00	0,00
		1.745.502.000,00	2.095.721.844,42

Tablo E1.2. 2013 Yılı Gelir Gerçekleşmesi (TL)

Gelir Ekonomik Kod	Gelir Açıklama	BAŞKANLIK	SAGE	UZAY	ULAKBİM	TUG	MAM	UME	BİLGEM	BUTAL	TÜSSİDE	GEBZE İDARI HİZM.	TOPLAM
03.1.1.01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	10.588	2.006	50	88.083	900	5.520	100	3.620	250		840	111.957
03.1.1.02	Kitap, Yayın vb. Satış Gelirleri	9.749.978					38.217			80			9.788.275
03.1.1.99	Diğer Mal Satış Gelirleri												0
03.1.2.02	Muayene, Denetim ve Kontrol Ücretleri						212.647			159.831			372.478
03.1.2.04	Kurs, Toplantı, Seminer, Eğitim vb. Faaliyet Gelirleri	1.354.303		44.074		18.910	645.000			245.738	9.628.070		11.936.094
03.1.2.05	Danışmanlık/ Bilgilendirme Gelirleri						68.244						68.244
03.1.2.06	Laboratuvar Deney ve Analiz Gelirleri						18.163.574			992.322			19.155.896
03.1.2.19	Etüt ve Proje Gelirleri				9.371.511		60.061.464	23.220.278	190.550.072				282.203.325
03.1.2.99	Diğer Hizmet Gelirleri	11.420	92.654.140	16.198.566	930.143	4.250	1.094.190			1.750			110.894.459
03.6.1.01	Lojman Kira Gelirleri	2.583					493.277						495.860
03.6.1.03	Sosyal Tesis Kira Gelirleri									590			590
03.6.1.99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	2.203					308.307	8.171	66.603				385.285
04.1.1.01	AB' den Alınan Bağış ve Yardımlar			161.399									161.399
04.1.1.99	Yurtdışından Alınan Diğer Bağış ve Yardımlar	146.021											146.021

Tablo E1.2. 2013 Yılı Gelir Gerçekleşmesi (TL) - Devam I

Gelir Ekonomik Kod	Gelir Açıklama	BAŞKANLIK	SAGE	UZAY	ULAKBİM	TUG	MAM	UME	BİLGEM	BUTAL	TÜSSİDE	GEBZE İDARI HİZM.	TOPLAM
04.1.2.01	AB' den Alınan Bağış ve Yardımlar												0
04.2.1.01	Hazine Yardımı	217.763.658	27.520.312	11.554.395	134.175.989	4.170.741	75.351.289	21.468.554	84.420.739	4.595.383	4.480.796		585.501.857
04.2.2.01	Hazine Yardımı	858.453.532	26.280.000	25.220.000	20.300.000	915.000	9.889.000	1.000.000	12.103.468	689.000		150.000	955.000.000
04.4.1.01	Kurumlardan Alınan Bağış ve Yardımlar	40.147					248						40.395
04.4.1.02	Kişilerden Alınan Bağış ve Yardımlar												0
04.4.1.03	Kurumlardan Alınan Şartlı Bağış ve Yardımlar												0
04.5.1.01	Kurumlardan Alınan Cari Proje Bağış ve Yardımları	6.176.500											6.176.500
04.5.1.02	Özel Bütçeli İdarelerden Alınan Cari Proje Yardımları	20.000											20.000
04.5.2.01	Kurumlardan Alınan Sermaye Proje Bağış ve Yardımları	1.600.000											1.600.000
04.5.2.02	Özel Bütçeli İdarelerden Alınan Sermaye Proje Yardımları						840						840
05.1.5.01	Menkul kıymet ve gecikmiş ödemeler faizleri					4.227	421.073		349.447		34.448		809.195
05.1.9.01	Kişilerden alacaklar faizleri	35.123	44			24	1.377		251		26		36.846
05.1.9.03	Mevduat faizleri	22.711.275	4.807.083	1.354.951	68.126	28.763	155.691	884.001	1.903.739	31.814	470.190		32.415.633

Tablo E1.2. 2013 Yılı Gelir Gerçekleşmesi (TL) - Devam II

Gelir Ekonomik Kod	Gelir Açıklama	BAŞKANLIK	SAGE	UZAY	ULAKBİM	TUG	MAM	UME	BİLGEM	BUTAL	TÜSSİDE	GEBZE İDARI HİZM.	TOPLAM
05.1.9.99	Diğer Faizler	26.334					10.134		12.438		14		48.920
05.3.2.99	Diğer İdari Para Cezaları	38.944		8.510				4.988	33.645				86.087
05.3.9.99	Diğer Para Cezaları	6.875	45.668				380.469		66.140	4.022	2.395		505.570
05.9.1.01	İrat Kaydedilecek nakdi teminatlar		262				48.000						48.262
05.9.1.02	İrat Kaydedilecek hisse senedi ve tahviller												0
05.9.1.03	İrat Kaydedilecek Teminat Mektupları												0
05.9.1.05	Para farkları	981.133					59						981.192
05.9.1.06	Kişilerden Alacaklar	203.781	7.922	14.073		92	144.071		275.620		761		646.320
05.9.1.99	Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	55.421.323	1.230.207	3.538.773	210.800	12.226	6.640.274	1.261.801	6.172.036	95.282	216.943		74.799.665
06.2.1.01	Taşınır satış gelirleri	283.623							148	907			284.678
08.1.4.06	Sosyal Güvenlik Kurumundan												0
08.1.9.06	Hane Halklarından												0
	TOPLAM GELİR	1.175.039.345	152.547.644	58.094.791	165.144.652	5.155.134	174.132.967	47.847.893	295.957.966	6.816.969	14.833.643	150.840	2.095.721.844

Tablo E1.3. 2012-2013 Yılları Ana Bölümler İtibari İle Gerçekleşen Gelir Karşılaştırması (TL)

GELİR KALEMLERİ		2012 YILI GERÇEKLEŞEN GELİR	2013 YILI GERÇEKLEŞEN GELİR	DEĞİŞİM ORANI (%)
A.	HAZİNE YARDIMI	1.640.631.059,97	1.540.501.857,00	-6,10
	1. Cari Giderleri Ödeneği	508.174.290,00	585.501.857,00	15,22
	2. Sermaye Giderleri Ödeneği	1.132.456.769,97	955.000.000,00	-15,67
	3. Dış Kredi Ödeneği	0,00	0,00	
B.	ÖZKAYNAK	847.989.215,34	1.477.162.409,65	74,20
	1.Önceki Yıldan Devreden Gelir	409.171.435,68	921.942.422,23	125,32
	2.Kira Gelirleri	1.096.958,35	881.735,53	-19,62
	3.Hizmet Gelirleri	298.169.232,71	425.630.496,16	42,75
	4.Yayın Geliri	9.901.856,22	9.788.275,28	-1,15
	5.Diğer Gelirler	129.649.732,38	118.919.480,45	-8,28
	TOPLAM	2.488.620.275,31	3.017.664.266,65	21,26

Tablo E 1.4. 2013 Yılı Ekonomik Kod Bazında Bütçe Gerçekleşmesi (TL)

EKONOMİK KOD	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	YIL SONU ÖDENEĞİ	HARCAMA	KALAN
01. Personel Giderleri	269.731.000	303.133.100	264.082.403,69	39.050.696,31
02. SGK Devlet Primi Giderleri	45.719.000	55.839.000	43.615.966,08	12.223.033,92
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	167.936.000	246.219.329,76	220.338.954,85	25.880.374,91
05. Cari Transferler	165.606.000	278.902.675	266.421.872,31	12.480.802,69
06. Sermaye Giderleri	150.000.000	237.828.070,29	84.598.172,11	153.229.898,18
07. Sermaye Transferleri	946.510.000	1.434.633.741,71	1.297.318.421,55	137.315.320,16
Toplam	1.745.502.000,00	2.556.555.916,76	2.176.375.790,59	380.180.126,17

Tablo E1.5. 2013 Yılı Birimler ve Ekonomik Kod Bazında Giderleri (TL)

EKONOMİK KOD	01. Personel Giderleri	02. SGK Devlet Primi Giderleri	03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	05. Cari Transferler	06. Sermaye Giderleri	07. Sermaye Transferleri	TOPLAM
BAŞKANLIK	58.002.010,19	8.874.028,01	38.294.096,82	255.300.107,21	3.725.077,88	851.341.067,84	1.215.536.387,95
Gebze Yerleşkesi İdari Hizmetler Birimi					146.620,45		146.620,45
SAGE	21.524.354,59	3.495.957,86	9.689.612,36		11.185.170,79	128.605.006,55	174.500.102,15
UZAY	8.709.568,60	1.344.826,84	2.008.100,34	1.085,03	6.991.893,24	17.369.836,81	36.425.310,86
ULAKBİM	6.556.508,21	1.119.481,13	116.494.715,03	10.855.746,93	11.600.216,62	9.371.511,12	155.998.179,04
TUG	2.440.098,61	409.642,04	1.939.506,82		1.016.398,21		5.805.645,68
MAM	58.556.928,84	10.034.901,04	18.892.244,90	186.864,63	28.009.590,54	79.184.243,70	194.864.773,65
UME	17.347.936,72	3.041.233,91	6.423.180,81	72.768,51	3.084.989,48	23.739.409,95	53.709.519,38
BİLGEM	84.724.131,66	14.320.028,85	23.328.317,20	5.300	16.638.893,42	180.000.000	319.016.671,13
BUTAL	3.845.955,74	549.426,93	1.406.475,87		2.199.321,48		8.001.180,02
TÜSSİDE	2.374.910,53	426.439,47	1.862.704,70			7.707.345,58	12.371.400,28
TOPLAM	264.082.403,69	43.615.966,08	220.338.954,85	266.421.872,31	84.598.172,11	1.297.318.421,55	2.176.375.790,59

Tablo E1.6. 2013 Yılı 2.Düzye Ekonomik Kod Bazında Bütçe Gerçekleşmesi (TL)

Birinci Düzey	İkinci Düzey	AÇIKLAMA	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	YIL SONU ÖDENEĞİ	HARCAMA
1		Personel Giderleri	269.731.000	303.133.100	264.082.403,69
1	1	Memurlar	7.744.000	13.265.000	9.097.892,75
1	3	İşçiler	261.954.000	289.814.000	254.982.510,94
1	5	Diğer Personel	33.000	54.100	2.000
2		Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	45.719.000	55.839.000	43.615.966,08
2	3	İşçiler	45.719.000	55.839.000	43.615.966,08
3		Mal ve Hizmet Giderleri	167.936.000	246.219.329,76	220.338.954,85
3	1	Üretim Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	3.000	3.000	1.416
3	2	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	21.610.000	34.667.900	31.041.914,89
3	3	Yolluklar	3.099.000	4.300.000	2.375.966,44
3	4	Görev Giderleri	691.000	1.543.000	1.226.824,19
3	5	Hizmet Alımları	135.965.000	191.837.929,76	175.077.867,77
3	6	Temsil ve Tanıtma Giderleri	1.775.000	4.403.000	3.296.988,01
3	7	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri	4.153.000	7.716.500	6.072.931,41
3	8	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	640.000	1.748.000	1.245.046,14
5		Cari Transferler	165.606.000	278.902.675	266.421.872,31
5	3	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	67.000	1.020.675	736.059,55
5	4	Hane Halkına Yapılan Transferler	59.229.000	97.049.000	87.478.846,73
5	6	Yurtdışına Yapılan Transferler	106.310.000	180.833.000	178.206.966,03
6		Sermaye Giderleri	150.000.000	237.828.070,29	84.598.172,11
6	1	Mamul Mal Alımları	60.970.500	90.932.762,30	35.410.455,63

Tablo E1.6. 2013 Yılı 2.Düzey Ekonomik Kod Bazında Bütçe Gerçekleşmesi (TL) - Devam I

Birinci Düzey	İkinci Düzey	AÇIKLAMA	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	YIL SONU ÖDENEĞİ	HARCAMA
6	2	Menkul Sermaye Üretim Giderleri	30.164.000	36.197.633,55	4.677.147,89
6	3	Gayri Maddi Hak Alımları	2.783.000	14.325.000	8.329.566,56
6	5	Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri	11.049.000	34.772.488	19.074.042,10
6	6	Menkul Malların Büyük Onarım Giderleri	2.626.000	3.075.000	775.829,61
6	7	Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri	26.833.000	34.091.176,44	6.771.744,65
6	9	Diğer Sermaye Giderleri	15.574.500	24.434.010	9.559.385,67
7		Sermaye Transferleri	946.510.000	1.434.633.741,71	1.297.318.421,55
7	1	Yurtiçi Sermaye Transferleri	946.510.000	1.434.633.741,71	1.297.318.421,55
		GENEL TOPLAM	1.745.502.000	2.556.555.916,76	2.176.375.790,59

Tablo E1.7. 2013 Yılı Gerçekleşen Bütçe Detayı (TL)

Bölümler		Başlangıç Ödeneği	Yıl Sonu Ödeneği	Harcama	Kalan
	TÜBİTAK GENEL TOPLAM	1.745.502.000	2.556.555.916,76	2.176.375.790,59	380.180.126,17
	01. Personel Giderleri	269.731.000	303.133.100	264.082.403,69	39.050.696,31
	02. SGK Devlet Primi Giderleri	45.719.000	55.839.000	43.615.966,08	12.223.033,92
	03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	167.936.000	246.219.329,76	220.338.954,85	25.880.374,91
	05. Cari Transferler	165.606.000	278.902.675	266.421.872,31	12.480.802,69
	06. Sermaye Giderleri	150.000.000	237.828.070,29	84.598.172,11	153.229.898,18
	07. Sermaye Transferleri	946.510.000	1.434.633.741,71	1.297.318.421,55	137.315.320,16
	08. Yurtiçi Borç Verme	0	0	0	0,00
A-	BAŞKANLIK BİRİMLERİ	40.684.000,00	51.745.900,00	34.442.282,60	17.303.617,40
	01. Personel Giderleri	23.969.000	25.270.000	16.834.644,61	8.435.355,39
	02. SGK Devlet Primi Giderleri	3.611.000	5.561.000	2.959.633,27	2.601.366,73
	03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	8.742.000	15.292.900	10.762.049,40	4.530.850,60
	05. Cari Transferler	562.000	592.000	547.663,04	44.336,96
	06. Sermaye Giderleri	3.800.000	5.030.000	3.338.292,28	1.691.707,72
	08. Yurtiçi Borç Verme	0	0	0	0
B-	ANA HİZMET BİRİMLERİ	1.704.818.000,00	2.504.810.016,76	2.141.933.507,99	362.876.508,77
	1- GEBZE YERLEŞKESİ İDARI HİZMETLER BİRİMİ	14.449.000	13.849.000	146.620,45	13.702.379,55
	01. Personel Giderleri	100.000	100.000	0	100.000
	02. SGK Devlet Primi Giderleri	650.000	50.000	0	50.000
	03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	2.260.000	2.260.000	0	2.260.000
	06. Sermaye Giderleri	11.439.000	11.439.000	146.620,45	11.292.379,55
	2- TEKNOLOJİ VE YENİLİK DESTEK PROGRAMLARI BAŞKANLIĞI	19.439.000	28.445.500	24.626.568,96	3.818.931,04
	01. Personel Giderleri	8.170.000	10.820.000	9.125.528,01	1.694.471,99
	02. SGK Devlet Primi Giderleri	1.479.000	2.579.000	1.377.070,87	1.201.929,13
	03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	9.600.000	13.501.500	12.880.972,08	620.527,92
	05. Cari Transferler	190.000	1.545.000	1.242.998	294.502
	3- BİLİM VE TOPLUM DAİRE	15.867.000	30.379.229,71	26.227.688,05	4.151.541,66

Tablo E1.7. 2013 Yılı Gerçekleşen Bütçe Detayı (TL) - Devam I

Bölümler	Başlangıç Ödeneği	Yıl Sonu Ödeneği	Harcama	Kalan
BAŞKANLIĞI				
01. Personel Giderleri	6.438.000	10.288.000	8.474.194,59	1.813.805,41
02. SGK Devlet Primi Giderleri	1.454.000	2.554.000	1.418.408,75	1.135.591,25
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	7.975.000	9.885.000	8.708.747,52	1.176.252,48
06. Sermaye Giderleri	0	300.000	274.107,48	25.892,52
07. Sermaye Transferleri	0	7.352.229,71	7.352.229,71	0
4- BİLİM, TEKNOLOJİ VE YENİLİK POLİTİKALARI D. BŞK.	2.171.000	5.035.250	3.100.745,58	1.357.250,68
01. Personel Giderleri	1.586.000	2.586.000	2.118.973,35	467.026,65
02. SGK Devlet Primi Giderleri	385.000	785.000	418.967,14	366.032,86
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	200.000	1.064.250	540.058,83	524.191,17
06. Sermaye Giderleri		600.000	22.746,26	577.253,74
5- ARAŞTIRMA DESTEK PROGRAMLARI BAŞKANLIĞI	860.919.000	973.890.000,00	865.461.459,24	108.428.540,76
01. Personel Giderleri	8.524.000	20.674.000	15.537.947,14	5.136.052,86
02. SGK Devlet Primi Giderleri	1.978.000	3.078.000	1.715.344,13	1.362.655,87
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	2.448.000	4.374.000	2.782.250,21	1.591.749,79
05. Cari Transferler	2.569.000	5.669.000	1.347.147,77	4.321.852,23
06. Sermaye Giderleri	4.400.000	4.095.000	89.931,86	4.005.068,14
07. Sermaye Transferleri	841.000.000	936.000.000	843.988.838,13	92.018.661,87
6- ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ DAİRE BAŞKANLIĞI	112.445.000	188.660.000	183.405.913,33	5.254.086,67
01. Personel Giderleri	3.386.000	3.386.000	2.783.973,49	602.026,51
02. SGK Devlet Primi Giderleri	812.000	1.062.000	564.657,35	497.342,65
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	1.600.000	2.625.000	1.654.089,31	970.910,69
05. Cari Transferler	106.647.000	181.587.000	178.403.193,18	3.183.806,82
7- BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANLIĞI	52.515.000	84.015.000	78.271.730,19	5.743.269,81
01. Personel Giderleri	2.956.000	3.756.000	3.126.749	629.251
02. SGK Devlet Primi Giderleri	519.000	769.000	419.946,50	349.053,50
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	250.000	1.150.000	965.929,47	184.070,53

Tablo E1.7. 2013 Yılı Gerçekleşen Bütçe Detayı (TL) - Devam II

Bölümler	Başlangıç Ödeneği	Yıl Sonu Ödeneği	Harcama	Kalan
05. Cari Transferler	48.790.000	78.340.000	73.759.105,22	4.580.894,78
8- SAVUNMA SANAYİİ ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME ENSTİTÜSÜ	79.579.000	234.183.110,85	174.500.102,15	59.683.008,70
01. Personel Giderleri	30.778.000	24.778.000	21.524.354,59	3.253.645,41
02. SGK Devlet Primi Giderleri	4.321.000	3.921.000	3.495.957,86	425.042,14
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	3.175.000	10.545.000	9.689.612,36	855.387,64
06. Sermaye Giderleri	27.880.000	64.514.110,85	11.185.170,79	53.328.940,06
07. Sermaye Transferleri	13.425.000	130.425.000	128.605.006,55	1.819.993,45
9- UZAY TEKNOLOJİLERİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ	48.483.000	57.280.000	36.425.310,86	20.854.689,14
01. Personel Giderleri	15.445.000	10.445.000	8.709.568,60	1.735.431,40
02. SGK Devlet Primi Giderleri	3.239.000	1.739.000	1.344.826,84	394.173,16
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	1.600.000	2.105.000	2.008.100,34	96.899,66
05. Cari Transferler		12.000	1.085,03	10.914,97
06. Sermaye Giderleri	25.259.000	25.479.000	6.991.893,24	18.487.106,76
07. Sermaye Transferleri	2.940.000	17.500.000	17.369.836,81	130.163,19
10- ULUSAL AKADEMİK AĞ VE BİLGİ MERKEZİ	135.507.000	175.078.512	155.998.179,04	19.080.332,96
01. Personel Giderleri	6.327.000	7.207.000	6.556.508,21	650.491,79
02. SGK Devlet Primi Giderleri	1.587.000	1.887.000	1.119.481,13	767.518,87
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	100.336.000	121.241.000	116.494.715,03	4.746.284,97
05. Cari Transferler	6.757.000	10.872.000	10.855.746,93	16.253,07
06. Sermaye Giderleri	20.500.000	24.500.000	11.600.216,62	12.899.783,38
07. Sermaye Transferleri	0	9.371.512	9.371.511,12	0,88
11- TÜBİTAK ULUSAL GÖZLEMEVİ	4.968.000	6.502.683	5.805.645,68	697.037,32
01. Personel Giderleri	2.414.000	2.728.000	2.440.098,61	287.901,39
02. SGK Devlet Primi Giderleri	459.000	459.000	409.642,04	49.357,96
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	1.500.000	2.256.000	1.939.506,82	316.493,18
05. Cari Transferler				
06. Sermaye Giderleri	595.000	1.059.683	1.016.398,21	43.284,79

Tablo E1.7. 2013 Yılı Gerçekleşen Bütçe Detayı (TL) - Devam III

Bölümler	Başlangıç Ödeneği	Yıl Sonu Ödeneği	Harcama	Kalan
12- MARMARA ARAŞTIRMA MERKEZİ	146.731.000	234.905.825,98	194.864.773,65	40.041.052,33
01. Personel Giderleri	66.048.000	62.579.100	58.556.928,84	4.022.171,16
02. SGK Devlet Primi Giderleri	8.514.000	11.484.000	10.034.901,04	1.449.098,96
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	12.000.000	19.740.000	18.892.244,90	1.056.929,38
05. Cari Transferler	81.000	198.900	186.864,63	12.035,37
06. Sermaye Giderleri	31.778.000	57.503.825,98	28.009.590,54	29.494.235,44
07. Sermaye Transferleri	28.310.000	83.400.000	79.184.243,70	4.214.629,40
13- ULUSAL METROLOJİ ENSTİTÜSÜ	49.472.000	65.687.775	53.709.519,38	11.978.255,62
01. Personel Giderleri	17.357.000	18.357.000	17.347.936,72	1.009.063,28
02. SGK Devlet Primi Giderleri	4.184.000	3.784.000	3.041.233,91	742.766,09
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	3.560.000	7.105.000	6.423.180,81	681.819,19
05. Cari Transferler	6.000	76.775	72.768,51	4.006,49
06. Sermaye Giderleri	8.000.000	10.000.000	3.084.989,48	6.915.010,52
07. Sermaye Transferleri	16.365.000	26.365.000	23.739.409,95	2.625.590,05
14- BİLİŞİM VE BİLGİ GÜVENLİĞİ İLERİ TEKNOL. ARAŞ. MERKEZİ	142.174.000	379.513.679,76	319.016.671,13	60.497.008,63
01. Personel Giderleri	64.795.000	92.351.000	84.724.131,66	7.626.868,34
02. SGK Devlet Primi Giderleri	10.767.000	14.867.000	14.320.028,85	546.971,15
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	9.000.000	28.044.679,76	23.328.317,20	4.716.362,56
05. Cari Transferler	4.000	10.000	5.300,00	4.700,00
06. Sermaye Giderleri	14.388.000	29.021.000	16.638.893,42	12.380.389,62
07. Sermaye Transferleri	43.220.000	215.220.000	180.000.000,00	35.220.000,00
15-BURSA TEST VE ANALİZ LABORATUVARI	10.040.000	10.715.450,46	8.001.180,02	2.714.270,44
01. Personel Giderleri	5.877.000	4.377.000	3.845.955,74	531.044,26
02. SGK Devlet Primi Giderleri	1.034.000	784.000	549.426,93	234.573,07
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	1.440.000	1.540.000	1.406.475,87	133.524,13
06. Sermaye Giderleri	1.689.000	4.014.450,46	2.199.321,48	1.815.128,98

Tablo E1.7. 2013 Yılı Gerçekleşen Bütçe Detayı (TL) - Devam IV

Bölümler	Başlangıç Ödeneği	Yıl Sonu Ödeneği	Harcama	Kalan
16- TÜRKİYE SANAYİ SEVK VE İDARE ENSTİTÜSÜ	9.129.000	16.669.000	12.371.400,28	4.297.599,72
01. Personel Giderleri	5.431.000	3.431.000	2.374.910,53	1.056.089,47
02. SGK Devlet Primi Giderleri	426.000	476.000	426.439,47	49.560,53
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	1.750.000	3.490.000	1.862.704,70	1.627.295,30
06. Sermaye Giderleri	272.000	272.000	0	272.000,00
07. Sermaye Transferleri	1.250.000	9.000.000	7.707.345,58	1292654,42
17- EĞİTİM DAİRESİ BİRİMİ BAŞKANLIĞI	930.000	0	0	0
01. Personel Giderleri	130.000	0	0	0
02. SGK Devlet Primi Giderleri	300.000	0	0	0
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	500.000	0	0	0
06. Sermaye Giderleri	0	0	0	0
GENEL TOPLAM	1.745.502.000,00	2.556.555.916,76	2.176.375.790,59	380.180.126,17

Tablo E1.8. 2012-2013 Yılları Gerçekleşen Gider Karşılaştırması (TL)

	BİRİMLER	2012 Mali Yılı Gerçekleşen Gider	2013 Mali Yılı Gerçekleşen Gider	Değişim Oranı (%)
A-	PERSONEL	269.890.619	307.698.370	14
	1-BAŞKANLIK	55.361.273	66.876.038	21
	3-SAGE	24.326.318	25.020.312	3
	4-UZAY	12.705.190	10.054.395	-21
	5-ULAKBİM	6.618.732	7.675.989	16
	6-TUG	2.271.627	2.849.741	25
	7-MAM	57.759.203	68.591.830	19
	8-UME	17.819.141	20.389.171	14
	9-BİLGEM	85.166.684	99.044.161	16
	10-BUTAL	4.166.949	4.395.383	5
	11-TÜSSİDE	3.695.504	2.801.350	-24
B-	DiĞER CARI	405.681.229	486.760.827	20
	1-BAŞKANLIK	256.351.716	293.594.204	15
	2-SAGE	5.220.927	9.689.612	86
	3-UZAY	2.475.121	2.009.185	-19

Tablo E1.8. 2012-2013 Yılları Gerçekleşen Gider Karşılaştırması (TL) – Devam I

	BİRİMLER	2012 Mali Yılı Gerçekleşen Gider	2013 Mali Yılı Gerçekleşen Gider	Değişim Oranı (%)
	4-ULAKBİM	93.595.486	127.350.462	36
	5-TUG	1.502.108	1.939.507	29
	6-MAM	16.756.421	19.079.109	14
	7-UME	6.894.402	6.495.949	-6
	8-BİLGEM	19.615.315	23.333.617	19
	9-BUTAL	1.191.532	1.406.476	18
	10-TÜSSİDE	2.078.202	1.862.705	-10
C-	SERMAYE	886.400.728	1.381.916.593	56
	1-BAŞKANLIK	601.589.769	855.066.146	42
	2-GEBZE İDARİ HİZMETLER BİRİMİ	0	146.620	0
	3-SAGE	54.398.534	139.790.177	157
	4-UZAY	21.002.982	24.361.730	16
	5-ULAKBİM	17.218.961	20.971.728	22
	6-TUG	916.677	1.016.398	11
	7-MAM	60.374.313	107.193.834	78
	8-UME	26.997.722	26.824.399	-1
	9-BİLGEM	103.637.403	196.638.893	90
	10-BUTAL	264.367	2.199.321	732
	11-TÜSSİDE	0	7.707.346	0
	TOPLAM	1.561.972.576	2.176.375.790	39

Tablo E1.9. 2013 Yılı TÜBİTAK Bilançosu (TL)

T.C. Maliye Bakanlığı

KURUM BİLANÇO TÜRKİYE (YIL KARŞILAŞTIRMALI)

Muhasebat Genel Müdürlüğü

KURUM KODU 4008
KURUM ADI TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA K

Bütçe Yılı : 2013

AKTİF HESAPLAR			PASİF HESAPLAR		
	N- 1 2012	N Yılı 2013	N - 1 2012	N 2013	
1 DÖNEM VARLIKLAR	1.354.416.495,29	1.548.702.472,90	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	469.313.602,08	643.077.062,94
10 HAZİR DEĞERLER	547.867.919,80	619.012.379,11	30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	6.241.009,38	5.661.922,85
100 KASA HESABI	24.950,14	37.602,87	303 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	1.662.981,87	3.420.800,45
101 ALINAN ÇEKLER	374.667,67	341.886,58	309 KISA VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR HESABI	4.578.027,51	2.241.122,40
102 BANKA HESABI	478.274.606,77	537.160.364,98	31 KISA VADELİ DİŞ MALİ BORÇLAR	1.194.782,77	0,00
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	-3.924.560,39	-5.884.390,45	310 CARI YILDA ÖDENECEK DİŞ MALİ BORÇLAR HESABI	1.194.782,77	0,00
104 PROJE ÖZEL HESABI	27.329.826,70	39.250.858,15	32 FAALİYET BORÇLARI	153.577.054,44	150.862.076,49
105 DÖVİZ HESABI	48.457.738,92	59.912.762,62	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	4.497.485,91	8.279.576,01
106 DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	-2.688.931,43	-11.818.308,15	329 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	149.079.568,53	142.582.500,48
108 DİĞER HAZİR DEĞERLER HESABI	0,00	0,00	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	280.698.487,83	445.938.484,01
109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	19.621,42	11.602,53	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	2.131.494,47	2.080.526,93
11 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	102.173.611,22	74.791.825,90	333 EMANETLER HESABI	278.566.993,36	443.857.957,08
111 ÖZEL KESİM TAHVİL, SENET VE BONOLARI HESABI	0,00	0,00	34 ALINAN AVANSLAR	836.988,57	1.211.594,26
112 KAMU KESİM TAHVİL, SENET VE BONOLARI HESABI	102.173.611,22	74.791.825,90	340 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI HESABI	828.880,71	1.211.594,26
12 FAALİYET ALACAKLARI	500.922.116,94	635.528.806,69	349 ALINAN DİĞER AVANSLAR HESABI	8.107,86	0,00
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	500.124.954,14	634.680.849,08	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	26.171.231,71	37.158.493,19
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	121.464,04	121.464,04	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	13.959.364,69	23.339.841,78
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	675.698,76	726.493,57	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	11.389.762,96	12.778.976,40
13 KURUM ALACAKLARI	156.294.625,51	150.012.893,06	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABA	822.104,06	1.039.675,01
139 DİĞER KURUM ALACAKLARI HESABI	156.294.625,51	150.012.893,06	368 VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE D	0,00	0,00
14 DİĞER ALACAKLAR	1.307.446,83	1.762.173,43	37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	0,00	0,00
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	1.307.446,83	1.762.173,43	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	0,00	0,00
15 STOKLAR	2.212.069,92	2.911.466,90	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	594.047,38	2.244.492,14
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	2.208.513,05	2.911.466,90	391 HESAPLANAN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	594.047,38	2.244.492,14
157 DİĞER STOKLAR HESABI	3.556,87	0,00	397 SAYIM FAZLALARI HESABI	0,00	0,00

16 ÖN ÖDEMELER	17.341.416,48	32.405.256,16	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	21.089.355,71	24.174.313,36
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI	0,00	0,00	40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	4.966.620,60	6.821.448,14
161 PERSONEL AVANSLARI HESABI	0,00	0,00	403 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	4.966.620,60	6.821.448,14
162 BÜTÇE DİŞİ AVANS VE KREDİLER HESABI	3.901.852,09	4.473.426,91	41 UZUN VADELİ DİŞ MALİ BORÇLAR	3.584.348,16	0,00
164 AKREDİTİFLER HESABI	13.403.575,04	27.907.853,06	410 DİŞ MALİ BORÇLAR HESABI	3.584.348,16	0,00
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER HESABI	35.989,35	23.976,19	43 DİĞER BORÇLAR	16.295,37	98.500,41
19 DİĞER DÖNEM VARLIKLAR	26.297.288,59	32.277.671,65	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	16.295,37	98.500,41
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	17.285.785,91	31.308.876,86	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	12.522.091,58	17.254.364,81
191 İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	9.011.502,68	968.794,79	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	12.522.091,58	17.254.364,81
5 ÖZ KAYNAKLAR	1.234.524.883,65	1.276.796.733,74	50 NET DEĞER	373.395.431,40	509.161.049,35
50 NET DEĞER	373.395.431,40	509.161.049,35	500 NET DEĞER HESABI	373.395.431,40	509.161.049,35
51 DEĞER HAREKETLERİ	696.868,31	696.868,31	51 DEĞER HAREKETLERİ	696.868,31	696.868,31
510 NAKİT HAREKETLERİ HESABI	0,00	0,00	510 NAKİT HAREKETLERİ HESABI	0,00	0,00
511 MUHASEBE BİRİMLERİ ARASI İŞLEMLER HESABI	0,00	0,00	511 MUHASEBE BİRİMLERİ ARASI İŞLEMLER HESABI	0,00	0,00
519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI	696.868,31	696.868,31	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI	696.868,31	696.868,31
57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	507.811.631,84	840.466.773,54	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	507.811.631,84	840.466.773,54
570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	507.811.631,84	840.466.773,54	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	507.811.631,84	840.466.773,54
58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-107.632.755,16	-117.110.955,19	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-107.632.755,16	-117.110.955,19
580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	-107.632.755,16	-117.110.955,19	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	-107.632.755,16	-117.110.955,19
59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	460.253.707,26	43.582.997,73	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	460.253.707,26	43.582.997,73
590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU	469.731.907,29	83.643.604,58	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU	469.731.907,29	83.643.604,58
591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU (-)	-9.478.200,03	-40.060.606,85	591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU (-)	-9.478.200,03	-40.060.606,85

KURUM BİLANÇO TÜRKİYE
(YIL KARŞILAŞTIRMALI)

KURUM KODU 4008

Bütçe Yılı : 2013

KURUM ADI TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA K

AKTİF HESAPLAR	N-1 2012	N Yılı 2013	PASİF HESAPLAR	N - 1 2012	N 2013
2 DURAN VARLIKLAR	370.511.346,15	395.345.637,14			
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	1.355.249,00	1.355.249,00			
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	1.355.249,00	1.355.249,00			
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	366.958.153,31	394.135.279,81			
250 ARAZI VE ARSALAR HESABI	11,21	11,21			
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	2.385.670,27	2.385.670,27			
252 BİNALAR HESABI	227.353.859,29	243.501.619,00			
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	264.600.433,42	291.730.676,38			
254 TAŞITLAR HESABI	2.898.203,19	19.592.978,19			
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	106.667.181,07	126.262.846,66			
257 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-285.274.795,94	-327.464.781,36			
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	40.323.081,24	29.109.715,12			
259 YATIRIM AVANSLARI HESABI	8.004.509,56	9.016.544,34			
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	2.197.943,84	2.992.672,31			
260 HAKLAR HESABI	7.733.167,61	11.986.640,05			
264 ÖZEL MALİYETLER HESABI	35.299,35	35.299,35			
268 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-5.570.523,12	-9.029.267,09			
28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	0,00	22.422,39			
281 GELİR TAHAKKUKLARI HESABI	0,00	22.422,39			
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	0,00	-3.159.986,37			
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	0,00	655.822,96			
299 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	0,00	-3.815.809,33			
AKTİF TOPLAMI	1.724.927.841,44	1.944.048.110,04	PASİF TOPLAMI	1.724.927.841,44	1.944.048.110,04

Bilanço Dipnotları :

900 GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	0,00	0,00
901 BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	0,00	0,00
902 BÜTÇE ÖDENEK HAREKETLERİ HESABI	0,00	0,00
903 KULLANILACAK ÖDENEKLER HESABI	0,00	0,00
904 ÖDENEKLER HESABI	0,00	0,00
905 ÖDENEKLİ GİDERLER HESABI	0,00	0,00
906 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER HESABI	35.989,35	23.976,19
907 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER HESABI	35.989,35	23.976,19
910 TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	174.536.630,90	181.007.348,70
911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	174.536.630,90	181.007.348,70
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	15.564.395,17	41.410.884,38
921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIGI HESABI	15.564.395,17	41.410.884,38
932 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	167.435.213,12	207.792.538,40
933 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	167.435.213,12	207.792.538,40
960 EMANET DEMİRBAŞLAR HS	415.403,67	415.403,67
961 EMANET DEMİRBAŞLAR KARŞILIGI HS	415.403,67	415.403,67

EK 2. TÜBİTAK TEYDEB Destek Programları Kapsamında Proje Başvuru Sayıları/Yürürlükte Olan Proje Sayıları/Hibe Destek Tutarları (2013)

Proje Başvurusu*	3.423
Proje Başvurusu Yapan Firma Sayısı	2.148
Proje Başvurusu Yapan Yeni Firma Sayısı	1.096
Yıl İçinde Desteklenmesine Karar Verilen Proje Sayısı	2.028
Yıl İçinde Reddedilen Proje Sayısı	1.264
31 Aralık 2013 İtibarıyla Desteklenmekte Olan Proje Sayısı	2.756
Yıl İçinde Sonuçlanan Proje Sayısı	1.121
Desteklenen Projeler Kapsamında, Sunulan Harcama Tutarı (Milyon TL)	765
TÜBİTAK Tarafından Uygun Bulunan Harcama Tutarı (Milyon TL)	612
Desteklenen Projelere Verilen Hibe Destek Tutarı (Milyon TL)	380
Hibe Destek Verilen Firma Sayısı	1.782
Hibe Destek Verilen Proje Sayısı	2.521
Ön Ödeme Tutarı (Milyon TL.)	28

* 1512 Programına yapılan ön başvuru dahil değildir.

EK 3. 2013 Yılında Başvuran (B) ve Desteklenen (D) Projelerin Üniversitelere ve Türlerine Göre Sayısal Dağılımı

ÜNİVERSİTELER	PROJE TÜRÜ												TOPLAM	
	ARAŞTIRMA		HIZLI DESTEK		KARİYER		KAMU		ULUSLARARASI		DİĞER			
	B	D	B	D	B	D	B	D	B	D	B	D	B	D
ABANT İZZET BAYSAL Ü.	30	4	13	3	5	2	1	0	2	1	9	0	60	10
ABDULLAH GÜL Ü.	6	1	0	0	3	1	1	0	0	2	6	1	16	5
ACIBADEM Ü.	6	2	2	1	3	0	0	0	1	0	15	0	27	3
ADANA BİLİM VE TEKNOLOJİ Ü.	3	0	3	1	3	0	0	0	0	0	4	0	13	1
ADİYAMAN Ü.	1	1	1	0	4	1	0	0	1	0	2	0	9	2
ADNAN MENDERES Ü.	24	7	12	4	7	0	0	0	4	1	6	0	53	12
AFYON KOCATEPE Ü.	21	4	13	6	9	4	0	0	1	0	6	1	50	15
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN Ü.	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	2	0	4	1
AHI EVRAN Ü.	7	0	1	0	1	1	0	0	0	0	2	0	11	1
AKDENİZ Ü.	69	10	32	23	9	1	1	0	4	3	27	3	142	40
AKSARAY Ü.	14	2	5	1	1	1	0	0	0	0	3	0	23	4
AMASYA Ü.	4	0	2	1	0	1	0	0	0	0	2	0	8	2
ANADOLU Ü.	45	13	12	3	6	1	2	0	2	2	13	1	80	20
ANKARA Ü.	111	34	46	13	4	1	4	0	22	5	39	4	226	57
ARDAHAN Ü.	1	0	4	2	1	0	0	0	0	0	0	0	6	2
ARTVİN ÇORUH Ü.	5	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	1
ATATÜRK Ü.	67	16	11	3	1	1	1	0	4	1	22	3	106	24
ATILIM Ü.	9	0	3	2	7	1	1	1	2	1	6	1	28	6
AVRASYA Ü.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BAHÇEŞEHİR Ü.	18	3	5	0	10	2	1	2	3	0	24	1	61	8
BALIKESİR Ü.	26	5	13	5	2	0	1	0	2	1	4	0	48	11
BARTIN Ü.	4	0	3	2	6	3	0	0	4	2	0	0	17	7
BAŞKENT Ü.	20	1	5	1	0	0	0	0	1	0	4	0	30	2
BATMAN Ü.	1	0	2	1	4	0	0	0	0	0	2	0	9	1
BAYBURT Ü.	2	0	0	0	5	0	0	0	0	0	4	0	11	0
BEYKENT Ü.	2	0	2	0	3	0	0	0	1	0	0	0	8	0
BEZMİALEM VAKIF Ü.	5	0	4	1	4	0	1	0	1	0	12	0	27	1
BİLECİK ŞEYH EDEBALI Ü.	3	0	2	3	1	0	0	0	0	0	4	0	10	3
BİNGÖL Ü.	4	0	2	0	2	0	1	0	1	0	2	0	12	0
BITLİS EREN Ü.	4	0	1	0	4	1	0	0	0	0	2	0	11	1
BOĞAZİÇİ Ü.	62	25	6	2	10	1	3	0	19	12	17	1	117	41
BOZOK Ü.	6	2	3	1	2	1	0	0	0	0	1	0	12	4
BURSA ORHANGAZİ Ü.	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
BURSA TEKNİK Ü.	12	2	3	1	1	0	0	0	0	1	7	0	23	4
BÜLENT ECEVİT Ü.	15	1	9	3	2	0	0	0	0	1	5	0	31	5

ÜNİVERSİTELER	PROJE TÜRÜ												TOPLAM		
	ARAŞTIRMA		HIZLI DESTEK		KARİYER		KAMU		ULUSLARARASI		DİĞER				
	B	D	B	D	B	D	B	D	B	D	B	D	B	D	
CANIK BAŞARI Ü.	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	3	0
CELAL BAYAR Ü.	23	2	17	7	3	2	0	0	3	0	5	0	51	11	
CUMHURİYET Ü.	26	0	15	7	7	3	1	0	2	1	12	0	63	11	
ÇAĞ Ü.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART Ü.	59	9	27	16	5	4	0	0	4	0	19	1	114	30	
ÇANKAYA Ü.	4	0	0	0	2	1	0	0	4	1	6	1	16	3	
ÇANKIRI KARATEKİN Ü.	9	4	4	3	5	1	0	0	1	0	7	3	26	11	
ÇUKUROVA Ü.	55	11	26	7	3	1	3	2	9	2	24	0	120	23	
DİCLE Ü.	15	2	9	3	2	0	1	0	1	1	7	0	35	6	
DOĞUŞ Ü.	1	1	0	0	1	1	1	0	1	0	2	0	6	2	
DOKUZ EYLÜL Ü.	81	21	21	10	7	1	1	1	16	2	32	2	158	37	
DUMLUPINAR Ü.	13	5	9	0	8	1	0	0	3	0	19	0	52	6	
DÜZCE Ü.	8	0	2	0	5	2	0	0	2	3	9	0	26	5	
EGE Ü.	141	37	53	25	0	0	6	1	34	11	64	4	298	78	
ERCIYES Ü.	74	20	25	8	8	2	2	0	9	1	49	2	167	33	
ERZİNCAN Ü.	13	1	2	0	3	0	0	0	0	0	2	0	20	1	
ERZURUM TEKNİK Ü.	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ Ü.	22	7	5	2	5	1	1	0	1	0	11	0	45	10	
FATİH SULTAN MEHMET VAKIF Ü.	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	3	1	
FATİH Ü.	16	5	15	3	1	1	2	0	3	0	21	0	58	9	
FIRAT Ü.	52	9	40	7	1	0	2	0	2	0	18	2	115	18	
GALATASARAY Ü.	2	0	0	0	2	2	0	0	2	1	0	0	6	3	
GATA	12	4	8	1	0	0	0	0	0	0	11	1	31	6	
GAZİ Ü.	86	18	41	18	4	1	2	0	11	5	41	3	185	45	
GAZİANTEP Ü.	38	8	13	4	2	0	0	0	4	0	8	1	65	13	
GAZİOSMANPAŞA Ü.	17	5	8	1	7	1	0	0	6	2	4	1	42	10	
GEBZE YÜKSEK TEKNOLOJİ ENS.	36	14	10	5	6	1	3	0	9	7	28	0	92	27	
GEDİK Ü.	2	0	0	0	0	0	2	0	1	0	2	0	7	0	
GEDİZ Ü.	5	0	2	0	4	0	1	0	0	0	5	1	17	1	
GİRESUN Ü.	2	0	5	1	1	0	0	0	0	0	1	0	9	1	
GÜMÜŞHANE Ü.	8	0	3	1	4	3	0	0	0	0	2	0	17	4	
HACETTEPE Ü.	122	36	42	26	8	3	8	0	16	6	40	3	236	74	
HAKKARİ Ü.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
HALIÇ Ü.	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	
HARRAN Ü.	22	3	6	5	4	2	3	0	0	0	7	1	42	11	
HASAN KALYONCU Ü.	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	
HİTİT Ü.	5	0	4	0	2	1	0	0	2	0	7	0	20	1	

ÜNİVERSİTELER	PROJE TÜRÜ												TOPLAM	
	ARAŞTIRMA		HIZLI DESTEK		KARİYER		KAMU		ULUSLARARASI		DİĞER			
	B	D	B	D	B	D	B	D	B	D	B	D	B	D
IĞDIR Ü.	3	0	1	0	1	0	0	0	2	0	1	0	8	0
IŞIK Ü.	6	0	0	0	2	1	0	0	0	0	1	0	9	1
İHSAN DOĞRAMACI BİLKENT Ü.	43	17	7	4	2	1	11	2	41	20	29	0	133	44
İNÖNÜ Ü.	52	7	7	2	6	2	0	1	3	0	7	0	75	12
İPEK Ü.	6	1	0	0	1	0	0	0	0	0	2	0	9	1
İSTANBUL AREL Ü.	4	1	0	0	5	1	0	0	0	0	1	0	10	2
İSTANBUL AYDIN Ü.	2	1	0	0	1	0	1	0	1	1	1	0	6	2
İSTANBUL BİLGİ Ü.	15	1	2	1	3	0	0	0	3	2	1	1	24	5
İSTANBUL BİLİM Ü.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0
İSTANBUL GELİŞİM Ü.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0
İSTANBUL KEMERBURGAZ Ü.	6	2	0	0	5	1	0	0	0	0	3	0	14	3
İSTANBUL KÜLTÜR Ü.	8	1	1	2	3	0	0	0	2	0	4	0	18	3
İSTANBUL MEDENİYET Ü.	9	1	3	1	13	4	0	0	1	0	5	0	31	6
İSTANBUL MEDİPOL Ü.	5	0	0	0	0	0	0	0	0	1	9	0	14	1
İSTANBUL SABAHATTİN ZAIM Ü.	2	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1	0	5	0
İSTANBUL ŞEHİR Ü.	11	6	1	0	8	0	0	0	2	2	4	0	26	8
İSTANBUL TEKNİK Ü.	141	41	37	21	14	1	5	2	40	12	60	3	297	80
İSTANBUL TİCARET Ü.	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	3	0	6	0
İSTANBUL Ü.	101	23	27	13	2	1	3	1	15	2	59	0	207	40
İZMİR EKONOMİ Ü.	4	1	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	7	1
İZMİR KATİP ÇELEBİ Ü.	12	4	4	1	9	1	2	0	1	0	14	0	42	6
İZMİR Ü.	3	0	2	0	3	0	0	0	0	0	2	1	10	1
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENS.	32	12	16	8	9	4	3	0	15	3	15	0	90	27
KADIR HAS Ü.	7	2	1	0	3	2	0	0	3	1	5	0	19	5
KAFKAS Ü.	6	0	8	1	2	0	0	0	0	0	3	0	19	1
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM Ü.	37	7	13	5	8	2	0	0	11	3	7	0	76	17
KARABÜK Ü.	12	1	8	1	4	0	0	1	0	0	8	0	32	3
KARADENİZ TEKNİK Ü.	76	17	39	14	4	1	1	0	3	0	36	0	159	32
KARAMANOĞLU MEHMET BEY Ü.	3	2	2	1	12	1	0	0	2	2	5	0	24	6
KASTAMONU Ü.	10	0	4	1	1	0	0	0	0	0	3	0	18	1
KIRIKKALE Ü.	16	2	6	1	2	1	0	0	0	0	6	0	30	4
KIRKLARELİ Ü.	2	1	2	0	2	1	0	0	0	0	0	0	6	2
KİLİS 7 ARALIK Ü.	1	0	4	0	2	0	0	0	1	0	2	0	10	0
KOCAELİ Ü.	47	9	28	6	9	1	3	0	2	1	26	1	115	18
KOÇ Ü.	49	32	5	2	10	9	0	0	13	6	15	2	92	51
KTO KARATAY Ü.	2	0	2	0	1	0	0	0	0	0	3	0	8	0

ÜNİVERSİTELER	PROJE TÜRÜ												TOPLAM		
	ARAŞTIRMA		HIZLI DESTEK		KARİYER		KAMU		ULUSLARARASI		DİĞER				
	B	D	B	D	B	D	B	D	B	D	B	D	B	D	
MALTEPE Ü.	3	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2	1	6	2
MARDİN ARTUKLU Ü.	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
MARMARA Ü.	40	4	12	6	4	3	2	0	6	2	23	1	87	16	
MEHMET AKİF ERSOY Ü.	21	4	9	5	24	6	1	0	0	1	4	0	59	16	
MELİKŞAH Ü.	2	0	0	0	5	1	5	1	0	0	3	2	15	4	
MERSİN Ü.	44	7	5	3	4	0	1	0	0	0	13	0	67	10	
MEVLANA Ü.	2	0	1	1	4	0	0	0	1	0	6	0	14	1	
MİMAR SINAN GÜZEL SANATLAR Ü.	5	2	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	7	4	
MUĞLA SITKI KOÇMAN Ü.	20	3	15	8	5	1	0	0	5	0	12	0	57	12	
MUSTAFA KEMAL Ü.	17	2	16	10	12	1	0	1	6	2	14	1	65	17	
MUŞ ALPARSLAN Ü.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	
NAMIK KEMAL Ü.	19	3	10	5	1	2	0	0	7	0	4	0	41	10	
NECMETTİN ERBAKAN Ü.	11	1	4	0	8	1	0	0	1	0	9	0	33	2	
NEVŞEHİR Ü.	11	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	0	
NİĞDE Ü.	23	0	9	4	6	3	1	0	2	1	9	0	50	8	
NİŞANTAŞI Ü.	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	
NUH NACİ YAZGAN Ü.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	4	0	
OKAN Ü.	7	0	3	0	0	2	1	0	0	0	3	0	14	2	
ONDOKUZ MAYIS Ü.	52	10	22	3	2	0	0	0	4	2	14	0	94	15	
ORDU Ü.	6	0	1	0	2	1	0	0	0	0	2	0	11	1	
ORTA DOĞU TEKNİK Ü.	99	29	41	25	13	7	6	2	20	13	34	1	213	77	
OSMANİYE KORKUT ATA Ü.	4	1	1	3	0	0	0	0	1	0	1	0	7	4	
ÖZYEĞİN Ü.	12	1	0	0	16	4	2	0	5	2	6	2	41	9	
PAMUKKALE Ü.	43	2	17	7	5	2	0	0	4	0	15	0	84	11	
İRİ REİS Ü.	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2	0	4	0	
RECEP TAYYİP ERDOĞAN Ü.	26	4	5	3	14	3	0	0	2	1	3	0	50	11	
SABANCI Ü.	44	21	4	4	7	6	1	1	12	12	24	4	92	48	
SAKARYA Ü.	33	1	9	4	2	1	3	0	1	0	17	0	65	6	
SELÇUK Ü.	79	16	27	13	5	0	4	0	7	1	44	0	166	30	
SİİRT Ü.	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	3	0	6	0	
SİNOP Ü.	2	0	5	2	1	0	0	0	1	0	1	0	10	2	
SÜLEYMAN DEMİREL Ü.	98	16	49	22	13	4	2	2	10	0	51	0	223	44	
SÜLEYMAN ŞAH Ü.	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	
ŞİFA Ü.	3	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	5	1	
TED Ü.	6	4	1	1	2	0	0	0	0	0	0	0	9	5	
TOBB EKONOMİ VE TEKNOLOJİ Ü.	23	6	3	2	5	2	3	0	2	1	7	1	43	12	
TOROS Ü.	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	

ÜNİVERSİTELER	PROJE TÜRÜ												TOPLAM	
	ARAŞTIRMA		HIZLI DESTEK		KARİYER		KAMU		ULUSLARARASI		DİĞER			
	B	D	B	D	B	D	B	D	B	D	B	D	B	D
TRAKYA Ü.	7	2	4	2	4	2	0	0	0	1	5	0	20	7
TUNCELİ Ü.	9	1	6	1	4	0	0	0	0	0	1	0	20	2
TURGUT ÖZAL Ü.	20	1	8	0	7	3	2	0	0	0	13	2	50	6
TÜRK HAVA KURUMU Ü.	1	1	0	0	3	2	1	0	0	0	2	0	7	3
TÜRK-ALMAN Ü.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
UFUK Ü.	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0
ULUDAĞ Ü.	46	11	18	3	1	0	1	0	6	3	17	1	89	18
ULUSLARARASI ANTALYA Ü.	4	1	3	1	4	2	0	0	0	3	3	1	14	8
UŞAK Ü.	9	0	3	0	4	1	1	0	1	0	2	0	20	1
ÜSKÜDAR Ü.	4	0	1	0	4	1	0	0	1	0	10	0	20	1
YALOVA Ü.	1	1	3	2	4	0	0	0	1	0	4	0	13	3
YAŞAR Ü.	7	2	0	0	4	0	0	0	0	0	2	0	13	2
YEDİTEPE Ü.	15	5	2	0	10	3	1	0	7	1	16	0	51	9
YENİ YÜZYIL Ü.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	3	0
YILDIRIM BEYAZIT Ü.	17	3	4	2	3	0	0	0	0	1	6	0	30	6
YILDIZ TEKNİK Ü.	78	14	12	1	9	4	10	0	12	4	45	2	166	25
YÜZÜNCÜ YIL Ü.	20	4	3	1	9	1	0	0	3	0	8	0	43	6
ZİRVE Ü.	13	1	0	0	9	1	0	0	0	0	10	1	32	3
TOPLAM	3335	733	1206	475	632	167	134	21	512	184	1538	70	7357	1650
DİĞER KURULUŞLAR	128	10	33	8	23	0	231	33	28	7	272	28	715	86
GENEL TOPLAM*	3463	743	1239	483	655	167	365	54	540	191	1810	98	8072	1736

*Bu rakamlara alt projeler dahildir.

EK 4. Lisans, Lisansüstü Öğrencileri ve Doktora Sonrası Araştırmacılara Yönelik TÜBİTAK Bilim İnsanı Destekleri (2013)

	B*	D*	T*	DM*
Lisans Bursu	160	75	726	3,19
Üniversite Öğr. Yurtiçi-Yurtdışı Araş. Projeleri Destekleme Prog	1.076	770	770	1,44
Sanayi Odaklı Lisans Bitirme Tezi Destekleme Programı	433	332	332	-
Sanayi Odaklı Lisans Bitirme Projeleri Yarışması	201	21	21	1,67
Üniversite Girişimcilik ve Yenilikçilik Yarışması	1.025	242	242	1,47
Lisans Yazılım Projeleri Yarışması	247	12	12	0,36
Yurt İçi Lisansüstü Burs Programı	15.030	1.775	5.903	40,2
Yurt Dışı Lisansüstü Bursu	181	13	129	0,05
Yurt Dışı Doktora Sırası Araştırma Bursu	503	312	666	5,17
Yurt Dışı Müşterek Doktora Bursu	19	12	24	0,19
Uluslararası Öğrenciler Lisansüstü Bursu	7.151	139	397	3,19
EAGÜ Lisansüstü Burs Programı	1.018	25	31	0,18
Yurt İçi Doktora Sonrası Bursu	46	34	95	0,87
Yurt Dışı Doktora Sonrası Bursu	1.091	669	1.171	15,76
Doktora Sonrası Geri Dönüş Burs Programı	172	120	164	1,87
Konuk Bilim İnsanı Destek Bursu	462	263	263	1,66
Uluslararası Araştırmacı Dolaşım Destek Programı	78	26	49	6,22
Uluslararası Araştırmacılar İçin Araştırma Bursu	192	67	234	1,73
Yurt İçi Bilimsel Etkinlikleri Destekleme Programı	12.117	3.212	3.212	1,00
Lisansüstü Yaz Okulu Destekleme Programı	4.212	1.814	1.814	0,81
Lisans ve Lisans Öncesi, Öğretmen ve Öğrencilere Yönelik Bilimsel Et. Dest. P.	7.411	5.078	5.078	3,8
Proje Eğitimi Etkinliklerini Destekleme P.	2.778	2.707	2.070	1,41
Yurt Dışı Bilimsel Etkinliklere Katılma Desteği Programı	1.564	778	778	1,44
TÜBİTAK Lindau Bilimsel Etk. Katılma Dest. P.	19	8	8	0,04
Girişimcilik ve Yenilikçilik Eğitim ve Araştırma Faaliyetlerini Destekleme Programı	18	10	10	0,41
Doktora Öğrencileri Yurt İçi Araştırma Burs Programı	-	-	7	0,11
Bilimsel İşbirliğine Yönelik Etkinlikleri Destekleme Programı	-	-	-	0,03
TOPLAM (İlk ve Ortaöğretime Yönelik Prog. Hariç)	57.204	18.514	24.843	94,27

EK 5. İlk ve Ortaöğretim Öğrencilerine Yönelik TÜBİTAK Bilim İnsanı Destekleri (2013)

	B	D	T	DM
2201-2202 Ulusal İlköğretim Matematik Olimpiyatı- Ulusal Bilim Olimpiyatları	19.609	468	468	2,13
2203 Uluslararası Bilim Olimpiyatları	506	43	43	2,05
2204 Ortaöğretim Öğrencileri Arası Araştırma Projeleri Yarışması	7.402	75	75	3,73
TOPLAM (İlk ve Ortaöğretim Öğrencileri)	27.517	586	586	7,91

* "B" başvuran sayısını, "D" desteklenen sayısını, "T" toplam bursiyer sayısını, "DM" ise destek miktarını (2013 yılı sabit fiyatlarıyla, milyon TL) ifade etmektedir.

İlk ve Ortaöğretim, Lisans, Lisansüstü Öğrencileri ve Doktora Sonrası Araştırmacılara Yönelik TÜBİTAK Bilim İnsanı Destekleri (2013)

	B	D	T	DM
GENEL TOPLAM**	84.721	19.100	25.429	102,18

** Bu rakamlara burs ve destek programları dışında BİDEB bütçesinden yapılan diğer harcamalar dahil değildir.

İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Üst yönetici olarak yetkim dahilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu raporda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını ve iç kontrol sisteminin işlemlerinin yasallık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller, iç denetçi raporları ile Sayıştay raporları gibi bilgim dahilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim.

Ankara 25/4/2014

Prof. Dr. Yücel ALTUNBAŞAK
Başkan

MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI

Mali hizmetler birim yöneticisi olarak yetkim dahilinde;

Bu idarede, faaliyetlerin mali yönetim ve kontrol mevzuatı ile diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

İdaremizin 2013 yılı Faaliyet Raporunun "Mali Bilgiler" bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim.

Ankara 28/4/2014

Arif KOYUNCU
Genel Sekreter V.